

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrtž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaosnuti Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEDAD - Ul. Restori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

Hranilna pisma
10% na 19 mesecev
8,75% neto

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

SREDA, 6. SEPTEMBRA 1995

Mladić se je tokrat uštel

ANA KOVAC

Vojaški poveljnik bosanskih Srbov general Ratko Mladić se je tokrat uštel, je včeraj z zadovoljstvom ugotavljal Zahod. Nato je dokazal, da misli resno in ne naseda več srbski taktiki »preslisi ultimatum, tako ali tako ne mislijo resno«. Zahod je ugotovil, da Srbi težko orožje samo prevvažajo sem ter tja, da torej ne izpolnjujejo zahtev, in zato je napadel. Logika generala Mladića pa se od tega razmišljanja vojaških in političnih veljakov močno razlikuje.

Kot vojaški poveljnik bi se moral namreč tik pred zimo odreči svojim strateškim adutom: nadzorom nad sarajevskim letališčem in preskrbovalnimi potmi v bosansko prestolnico. To bi zanj pomenilo, da je pravzaprav ostal brez službe. Po starih letih vojne in močne politične podpore tako Pal kot Beograda bi bilo dokaj nenavadno, da bi Mladić kar tako, na lepe oči, dvignil roke od svojih vojaških pridobitev. S tem sicer tveganje, da izgubi politično podporo, vendar Mladić, z njim pa tudi Karadžić nista pozabila ravnovesja moči, kot ga je razkrila hrvaška Nevihta v Kninu. Oba dobro vesta, da orožje preglašuje tako ostre besede.

Mladić se torej podaja na že znani teren. Vztrajal bo pri svojem in odgovarjal na svoj način, torej s topovi in tanki. Zanj ni dileme, s kakršno si beli glavo Karadžić in kakršno je Milošević že razjasnil. Nesoglasja v srbskem vodstvu se Mladića ne dotaknejo, njegova vojska mu je že po Nevihti vlila dovolj samozaupanja. Dejstvo, da se bo Milošević pogajal v srbskem imenu, in upanja, da bo Karadžić popustil, lahko obetajo svetlobo na koncu bosanskega tunela, konec vojne pa se bo zasvital šele tedaj, ko bodo bosanski Srbi poraženi tudi vojaško. Ali bo to Mladića stalo glavo, pa je drugo vprašanje.

British Telecom: deželna vlada na robu krize

TRST - Dežela na robu krize: tako izgleda po včerajšnjih dogajanjih na seji deželne vlade Furlanije - julijske krajine, kjer je prislo do spora med Ljudsko stranko in Severno ligo zaradi sporazuma med družbo Autovio venete in angleško telefonsko družbo British Telecom. O sporazumu so se povoljno izrekli odborniki Severne lige, medtem

ko so odborniki Ljudske stranke iz protesta zapustili sejo. Sledila je vrsta izjav in končno se pomirjujoče stališče predsednice Alessandre Guerre, ki pa zaenkrat ni prepričala koalicijskih partnerjev. Vse torej kaže, da se zadeva zapleta in bi lahko bil milijardni sporazum z British Telecom celo usoden za deželno vlado.

V kvalifikacijah za EP drevi v Vidmu Italija - Slovenija

Drevo ob 20.30 bo v Vidmu kvalifikacijsko nogometno srečanje za nastop na sklepnem delu EP prihodnje leto v Angliji med Italijo in Slovenijo. Srečanje ima zelo velik pomen predvsem za Italijo, ki si spodrselaja nikakor ne sme privoščiti, saj je okoli »azzurrov« ze tako vedno dovolj polemik. V sloven-

skem taboru se pred današnjo tekmo jasno zavedajo, da je Italija favorit, toda selektor Zdenko Verdenik napoveduje hud boj in upa v preseñenje, ki pa je malo verjetno, saj bo Slovenija drevo nastopila v močno okrnjeni postavi, ker ima nekaj standardnih igralcev poškodovanih nekaj pa kaznovanih.

Na 18 strani

BOSNA IN HERCEGOVINA / KER GENERAL MLADIĆ NI UMAKNIL TEŽKEGA OROŽJA

Nov val zračnih napadov Nata na položaje bosanskih Srbov

Pri vodstvu zveze Nato tokrat ne bodo nasledili Mladićevim obljubam

SARAJEVO - Včeraj ob trinajstih se je pričel nov val zračnih napadov zveze Nato na položaje bosanskih Srbov. Po besedah generalnega sekretarja zveze Nato Willyja Claesa se napadi nadlajujejo zato, ker Srbi niso končali obleganja Sarajeva. Vojaški poveljniki ZN in Nata so namreč prisli do zaključka, da bosanski Srbi niso izpolnili pogojev. Sicer naj bi v ponedeljek umaknili nekaj kosov težkega orožja, toda to po besedah predstavnikov ZN nikakor ni bilo dovolj.

Po navedbah poveljstva zveze Nato so njena letala podela z letalonosilk »Roosevelt« in »Invincible«, ki trenutno krizarita po Jadranu. Bosanska tiskovna agencija BH-Press je takoj po pricetku akcije poročala o močnih eksplozijah v okolici bosanskega glavnega mesta. Eden glavnih ciljev je bila srbska kasarna Lukavica, kjer se nahaja veliko skladišče orožja. Po navedbah ZN imajo srbske sile v okolici Sarajeva še vedno nameščenih med 200 in 300 kosov težkega orožja, ki bi ga morali Srbi umakniti že predvečernim do 23.00. »Srbi pa so umaknili le 25 kosov težkega orožja,« je včeraj povedal predstavnik ZN Chris Gunnes.

Na 15. strani

Ker bosanski Srbi niso umaknili težkega orožja s položajev v okolici Sarajeva, je Nato znova udaril.

Večina lovcev bombnikov FA-18 Hornet, ki so z lasersko vodenimi bombami napadali položaje bosanskih Srbov, je vzletela z ameriške letalonosilke Theodore Roosevelt.

Natovim letalom s svojim topništvom tudi tokrat pomagajo enote ze hitro posredovanje.

TRST / PRED JUTRIŠNJO SLOVESNOSTJO

Vojne ladje za Natovo predajo poveljstva

Prisotni bodo najvišji poveljniki Nata - Poostrena varnost na nabrežju

TRST - Pred Trgom Unità je zasidranih šest vojnih ladij, pred katerimi bo jutri slovesna predaja poveljstva Natove stalne pomorske sile v Sredozemlju, ki v Jadranskem morju nadzoruje spoštovanje embarga Združenih narodov na dobavo orožja vojskujočim v nekdANJI Jugoslaviji. Vojske slovesnosti se bodo udeležili visoki predstavniki Nata, med katerimi tudi vrhovni poveljnik Joulwan in poveljnik pomorskih sil južnega krila Nata Smith.

Območje okrog trga in ob nabrežju je zastraženo in prepovedano je parkiranje.

Na 6. strani

D'Alema zapuša stanovanje

RIM - Massimo D'Alema bo pred koncem leta pustil stanovanje, ki ga je najel pri skrbstvenemu zavodu INPDAP. To je sekretar DSL včeraj povedal na televizijski oddaji Maurizio Costanzo show. D'Alema je ob tem poudaril, da ima povsem mirno vest, da pa je za voditelja množične ljudske stranke nujno, da odstrani vsakršno dvom. Zato se je po posvetu z družino odločil, da se bo se letos preselil v drugo stanovanje.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Knjiga o zaščiti manjšin

Odvetnik Guido Gerin je predstavil zbornik mednarodnih listin o zaščiti manjšin.

Stran 3

Obsodbe protislovenskega izpada

Izpad predstavnikov Nacionalnega zavezništva na ponedeljkovi seji tržaškega občinskega sveta proti namescanju dvojezičnih tabel je včeraj doživel vrsto obsodb v odprtejših tržaskih političnih krogih. Občinski svet se bo ponovno sestel v petek.

Stran 5

Duchi d'Aosta: korak naprej

Dunajski finančník Karl Keller se je obvezal, da bo pri prodaji hotelske družbe na Trgu Unità v Trstu upošteval socialne vidike in tržno logiko.

Stran 5

Smrtna nesreča pri Vižovljah

Na železniški progi je vlak podrl 28-letnega furlanskega delavca, ki je na steni nad progo postavljaj varnostno mrežo.

Stran 6

Jubilejna Soška regata

Na goriskem zupanstvu so včeraj uradno predstavili 10. Soško regato za kajake in kanuje, množično rekreativno prireditev, ki povezuje Gorico in Novo Gorico.

Stran 10

ZKD

50 LET KULTURE

pod pokroviteljstvom Občine Dolina
v sodelovanju s Komisijo za kulturo pri SKGZ

8. 9. in 10. septembra 1995
v Ricmanjih, Dolini in Prebenegu

PROSLAVA
BAZOVIŠKIH
ŽRTEV

Koledar spominskih svečanosti:

- danes, 6. septembra ob 17. uri polaganje vencev na pokopališču pri sv. Ani v Trstu
- danes, 6. septembra ob 20.00 zadušna masa v bazoviški cerkvi
- v petek, 8. septembra ob 16. uri spominska svečanost ob spomeniku v Prešernovem gaju v Kranju
- v nedeljo, 10. septembra ob 15. uri osrednja proslava ob spomeniku na bazoviški gmajni

NSK: Odbor za proslavo bazoviških žrtev

POLITIKA / SCALFARO ZAČEL POSVETOVANJA S POLITIČNIMI SILAMI

Najprej »par condicio« in finančni zakon

Politično preverjanje po vsem sodeč proti koncu leta

Jutri izvolitev novega predsednika ustavnega sodišča

RIM - Clani ustavnega sodišča bodo jutri volili naslednika Antonia Baldassara, ki mu v petek zapade predsedniški mandat. Postopek za izvolitev predsednika ustavnega sodišča je precej preprost in kljub več volilnim krogom omogoča razmeroma hitro izvolitev. V prvem krogu mora kandidat za izvolitev doseči absolutno večino, če pa po dveh krogih se ni »zmagovalca«, je na vrsti balotaza med kandidatura, ki sta si prisvojila največ glasov. Ko je predsednik izvoljen, je v navadi, da glasovnice sežgejo v velikem kaminu zbrane dvorane.

Po neuradnih glasovih naj bi bilo kandidatov kar pet: Vincenzo Caianiello, Enzo Cheli, Luigi Mengoni, Renato Granata in Mauro Ferri (ki ni brat nekdanjega ministra Enrica Ferrija, kot so poročali nekateri casopisi). Največ možnosti naj bi imel Caianello, ki je po stazu najstarejši član ustavnega sodišča.

RIM - Predsednik republike hoče vedeti, kaj bo z Dinijevo vlado. Potem ko je v ponedeljek sklical na Kvirinal predsednika obeh parlamentarnih zbornic, je včeraj enaki vabili namenil liderjema obeh političnih zavezništva. Prvi se je na predsedniški gric odpravil Massimo D'Alema, v prihodnjih dneh pa bo na vrsti Berlusconi in najbrž še kak vidnejši politik.

O D'Alemoveh razgovoru s sefom države seveda ni uradnih vesti, ceprav izjave nekaterih predstavnikov DSL dajejo sklepati, da stranka ne vidi povezave med odobritvijo finančnega zakona in političnim preverjanjem. Dinijeva vlada seveda ne more trajati vse zakonodajne dobe, pravi vodja progresističnih poslancev Berlinguer, toda tudi nova Dinijeva vlada ne bi bila prava resitev. Glavno je, da odobrimo finančni zakon, dodaja, ki bo po dosedanjih znakih sodeč uravnovešen in pravičen, zato si zasluži podporo. Tudi Berlusconi meni, da je odobritev finančnega zakona neodločljiva, vendar je treba po njegovi osdbi takoj nato na volitve, najkasneje marca prihodnje leto. S tako naglico pa se ne strinjajo »grmicki« desne sredine, ki se še vedno na vse kripelje trudijo, da bi bile volitve čim kasneje. Za Casinija (CCD) bi bil najboljši čas maja ali junija, medtem ko je za Komunistično prenovo že prepozno, kajti voliti bi morali pred sprejetjem pokojninske reforme, da bi jo preperečili.

BENETKE / FILMSKI FESTIVAL

Žirija je včeraj začela z delom

Ameriški film »Clockers« o pouličnih dogajanjih je polariziral pozornost publike

BENETKE - Včeraj se je prvič uradno sestala žirija letosnje Mostre. Pravih favoritov ni, kakor ni bilo o njih govor pred začetkom festivala. Brez mrzlice, ki ponavadi spremlja tekmovanja - saj to niso konjske dirke - vlada vendar pričakovanje za prve naslove, katerim se bo proti koncu tedna pridružil drugi izbor, od skupka pa bo nazadnje izšlo ime nagrajenca. Sprico nastopanja tako različnih avtorskih del v režiji izkušenih filmarjev in debitantov, rezultatov različnih kulturnih backgroundov ter kodeksov - četudi so na mnoge filme vplivali ustaljeni, evropski ali ameriški, zgledi - bo razsodek utegnil presenetiti. Režiserji na ljubo pa opazimo, da videz žirije ne odgovarja raznolikosti filmov.

Od dveh filmov, ki sta se včeraj pomerila, je nedvomno polariziral pozornost »Clockers« Spikeja Leeja (drugi je »De Vliegende Hollander« - Leteci Holandec - Holandca Josa Stellinga). Ameriški film kaže na prekletstvo pouličnega bivanja za mlade člane crnske skupnosti v četrtih New Yorka. Z imenom »clockers« naziva krajevni sleng razpečevalce mamil, »razpečevalce smrti«, zaradi katerih je življenje na ulici krvavo obarvano. »Madeži na

pločniku« so zato vtečen naziv za prizorišča umorov, ker razpečevalcem ni dano dolgo živeti: v začetku, v središču in na koncu filma so izpostavljene slike prestreljenih trupel. Prikaz Amerike po Spikerju Leeju je grenek, New York pa drugačen od tistega meščanskega in udobnega iz filmov Woddyja Allena. Zvočna kulisa so ritmizirani dialogi, ostri in učinkoviti (scenarist je zanje zaslužil dva milijona dolarjev: ameriškim scenaristom se v tem času prekleto dobro godi!), na ozadju zelo glasne rap-glasbe po že znani avtorjevi maniri: zvoki in glasovi enozvočno opisujejo poccočno dramo. Protagonisti umirajo, ker so izbrali bližnjico do denarja; zato film izpade tudi kot lekcija, namenjena prizadejim. To je pomemben in posten film izrednih interpretov in vizuelnih bravur. Ker je Mostra pozabna na dogajanja v svetu, so ob priložnosti svetovne konference o ženski sta se vrtila filma na dotično temo: film Sedma soba Madžarke Marte Meszaros o figuri krščanske filozofije in nacistične žrtve Edith Stein in »Gazon maudit« Francozinje Josiane Balasko na temo lezbijskega razmerja.

Igor Devetak

Vrh ljudske banke v Foggii se je ukvarjal z oderuštvo

FOGGIA - Pod obtožbo združevanja v zločinske namene oziroma oderuštva in goljufanja je bil včeraj v Foggii skupaj z drugimi šestimi osebami aretiran predsednik tamkajšnje ljudske banke, 69-letni Vincenzo Cardella. Nalog za previdnostni zapor je zahteval javni tožilec, v kriminalno dejavnost pa je med drugimi vpleten tudi nekdanji demokratski zupan Manfredonie, 53-letni Matteo Quitadamo, ki ga preiskovalci iščejo. Aretiranci so skoraj vsi iz Manfredonie v pokrajini Foggia, poleg Cardelle pa gre se za direktorja podružnice foggianske banke v Manfredonii, 51-letnega Luigija Totara, za 66-letnega podjetnika Francesca Antonia Foggia, 47-letnega Pietra Chierchia iz Rima, ki je skrbel za »stranke« v prestolnici,

in brata oziroma sestre Feliceja, Mario in Annarito Squeo, stare 28, 32 in 25 let.

Obrestne mere, ki so jih nepridipravi zahtevali od svojih dolžnikov, so nihale od tri do deset odstotkov mesečno, pač glede na trajanje posojila. Preiskava o kriminalni združbi se je začela že februarja, doslej pa je pokazala, da so obdolženci dajali posojila pod kritjem denarnega zavoda iz Foggie in torej s sodelovanjem bančnega vrha. V obdobju od maja 1993 do aprila 1994, ki so ga preiskovalci vzeli v pretres, je organizacija obracala kapital v vrednosti 9 milijard lir, ki ji ga je seveda zajamčila banka in se izpostavila do take mere, da je bila pred približno letom postavljena pod komisarsko upravo.

MINISTRSKI SVET / UPORABA VOJAŠKIH SIL V BOJU PROTI MAFIJI

Na Siciliji vojaki ostajajo, v Kalabriji pa ne

Kritične reakcije v Reggio Calabrii in Locriju, kjer se kriminalna nevarnost ni zmanjšala

RIM - Sicilijo bodo se naprej varovali vojaki. Ministrski svet je namreč včeraj sklenil, da se bo operacija »Vespi siciliani« nadaljevala, medtem ko se operacija »Riace« v Kalabriji bliza h koncu z nadomeščanjem vojakov z agenti varnostnih sil. To je tudi bistvo odloka o uporabi oboroženih sil za pomoč policiji v deželah z navisjo stopnjo mafijskega kriminala, ki se ga obnovili na včerajšnjem zasedanju vlade.

Odlok se nanaša tudi na operacijo »Partenope« v Neaplju, kjer je bilo že nadomeščeno vseh 500 mož brigade Garibaldi, medtem ko ostale primere uporabe vojskih kontingentov za nadzorovanje ozemlja (na Sardiniji in v Apuliji) urejajo druga zakonska določila. Uporaba vojskih sil na Siciliji je bila uvedena po

uboju sodnika Paola Borsellina v Palermu kot odgovor države na ofenzivo mafije. Operacija »Vespi siciliani« se je začela 26. julija 1992, vojaki pa so dobili status policijskih agentov varnosti. Po vsem otoku ji je trenutno razmeščeno sedem tisoč, če pa sestejemo člane vseh izmenjav, do katerih je prišlo v treh letih, je bilo na Siciliji kar 130 tisoč vojakov, pripadnikov vseh velikih enot italijanske armade. V tem času so ustavili približno 500 tisoč vozil in identificirali 615 tisoč oseb.

Med prvimi je na včerajšnji odločitev vlade o umiku vojakov iz Kalabrije reagiral zupan Reggio Calabrie Italo Falcomata, ki je izjavil, da je odločitev pravilna, ce bodo vojake tako po številu kot opremljenosti zamenjale varnostne sile, kar

pomeni, da se nadzor nad ozemljem ne bi zmanjšal. Ce pa ne bo tako, potem je vlada ukrepala kratkovidno, saj se nevarnost organiziranega kriminala ni prav nič zmanjšala, je dodal zupan. Veliko manj je nad sklepom vlade navdušen državni pravdnik v Locriju Rocco Lombardo, za katerega je umik vojakov iz Kalabrije napaka: »Bolje bi bilo,« je izjavil, »ko bi policijske agente, ki bodo zamenjali vojake, uporabili za preiskovalno dejavnost, s čemer bi zajamčili tako nadzor nad ozemljem kot okrepitev preiskovalne dejavnosti.« Lombardo vsekakor opozarja, da je treba zamenjavo temeljito pretehtati, kajti v Locriju vlada občutek, da z odhodom vojskih sil zamira tudi pozornost za to nevarno območje.

ZAKONODAJA / Z NOVIM ODLOKOM O ODSTRANJEVANJU MESTNIH ODPADKOV

Vlada za petnajst mesecev odložila uvedbo zloglasnega davka na balkone

Veljati bo začel 1. januarja 1997, prijave pa bo treba oddati do 30. septembra

RIM - Med sklepi, ki jih je na včerajšnjem zasedanju sprejela Dinijeva vlada, je tudi tisti, zaradi katerega si bo veliko italijanskih družin vsaj za nekaj časa oddahnilo. Gre za zloglasen »davek na balkone«, ki bi bil moral začeti veljati v teh dneh, pa ga je ministrski svet odložil do 1. januarja 1997. Novih petnajst mesecev premora torej, medtem pa lahko tudi upamo, da si bo kdo v Rimu premislil in pustil vsaj balkone in vrtičke na varnem pred davčnimi skarjami.

Vlada je tako včeraj izdala nov odlok o obdavčenju odstranjevanja trdnih mestnih odpadkov, ki je od starega ohranil znižane tarife za stanovanja z enim samim stanovalcem in za tista, ki jih lastniki ali najemniki uporabljajo le sezonsko. Uvedbo davka na skupne stanovanjske površine (zelenice, vrtove itd.) in na pritlikline sicer obdavčenih stanovanjskih površin (balkone), pa je vlada, kot rečeno, prenesla na 1. januar 1997, ceprav bo treba prijavo za te površine oddati že do 30. septembra prihodnje leto.

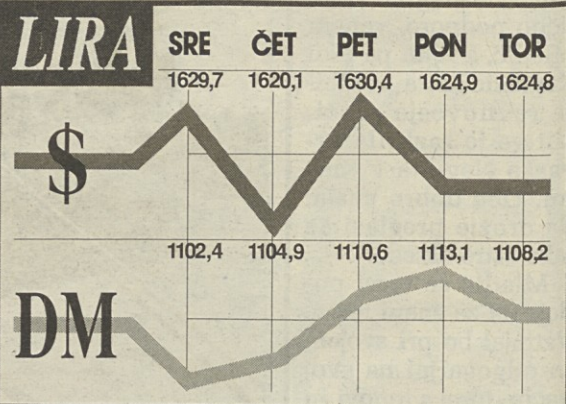
Tisti, ki je upal, da bo prevladal razum in da bo vlada ostopila od namena, da se bolj izžeme lastnike stanovanj, bo najbrž razočaran, ostaja pa tudi dejstvo, da za zdaj ni videti nobenega resnega namena, da bi šla zakonodaja v smer davčne razbremenitve za prvo stanovanje. O tej možnosti je poleti govoril finančni minister, jesen pa zal prinaša nove in težje probleme, ki potisnejo dobre namene v ozadje.

Na trgih razmeroma miren in pozitiven dan

MILAN - Po motnjah, ki jih je v ponedeljek na milanskem delniškem trgu povzročila napoved o operaciji »super Gemina«, so se razmere včeraj umirile in omogočile borznim kazalcem zmeren napredek. Pozornost trga je sicer se naprej veljala vrednotnicam družb, ki so vpletene v operacijo ali so z njo kakorkoli »v sorodu«, proti koncu sestanka pa se je povprasevanje razširilo tudi na ostale vodilne delnice, v prvi vrsti Fiat in Telecom. Zadnji indeks Mibtel je pridobil 0,54 odstotka, Mib-30 0,59, splošni kazalec MIB pa je napredoval za 0,10 odstotka (za okrogli odstotek od začetka leta). Vrednost poslov ni presegla skromnih 418 mi-

lijard lir, po mnenju opraterjev pa je bila borza pozitivna predvsem po za slugi izboljšanja tecaja lire. Ta je preživela se en miren dan z majhnim obsegom menjav, vendar se je postopno okepile od vseh glavnih bankovcev in se posebno do tistih, ki gravitirajo v območju marke.

Na milanskem sedežu banke Comit se je medtem sestal vrh bank, ki so vpletene v operacijo Gemina, ker imajo v svojih rokah kar 70 odstotkov kapitala finančne družbe Ferfin. Med njimi je tudi turinski bančni holding San Paolo, za katerega se govori, da ne namerava stopiti med delničarje nove Gemine, vendar o tem včeraj ni bilo nobenih vesti.

ADRIA

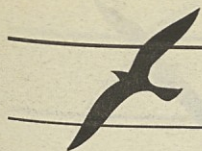
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

**IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH**

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

PREDSTAVITEV / VČERAJ NA INŠTITU ZA PREUČEVANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC V TRSTU

Konvencija o manjšinah v italijanskem prevodu

Besedilo je prevedel predsednik Inštituta prof. Guido Gerin

V času, ko si nacela evropske integracije postopoma utirajo pot, se tudi odnos do narodnih manjšin spreminja. Le redkokdaj so se na stari celini državne meje razdvajale z nacionalnimi, tako da se z vprašanjem manjšinskih narodnostnih skupnosti morajo ukvarjati skoraj vse države. Manjšinska problematika se je tako v zadnjih letih preselila na mednarodne forume ter skupščine in uradi v Bruslju in Strasburgu isčejo skupne poti za njeno razreševanje. Tako je prišlo konec lanskega leta do odobritve Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin v Svetu Evrope.

Konvencijo so v novem italijanskem prevodu včeraj predstavili na sedežu Mednarodnega inštituta za preučevanje človekovih pravic v Trstu. Predstavitve je vodil predsednik inštituta prof. Guido Gerin, ki je poskrbel za prevod, medtem ko je glavno besedo imel sef diplomatskega razsodišča pri zunanjem ministrstvu prof. Umberto Leanza iz Rima. Predavatelj je prikazal okvirne smernice konvencije, ki so jo med številnimi državami podpisale tudi Italija, Slovenija in Avstrija. Konvencija se loteva manjšinskega vprašanja izhajajoč s stališča, da so pravice manjšinskih skupnosti pravzaprav človekove pravice njihovih pripadnikov. Konvencija ni za države podpisnice neposredno obvezujoča, vendar morajo le-te pri sprejemanju izvršilnih ukrepov za zaščito manjšin

upoštevati njene programske smernice. Tudi zaradi zapletenosti manjšinskega vprašanja pušča konvencija dokaj proste roke posameznim državam, ki morajo torej predvsem same poskrbeti za zaščito manjšinskih skupnosti. V tem kontekstu je prof. Leanza med drugim omenil nujnost recipročnosti pri urejanju položaja slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Sloveniji.

Udeležence je pozdravil trzaski zupan Illy. Senator Bratina je opozoril na važnost tistih institucij, ki imajo pri narodnih manjšinah ključno vlogo za oblikovanje zavesti posameznikov ter s tem

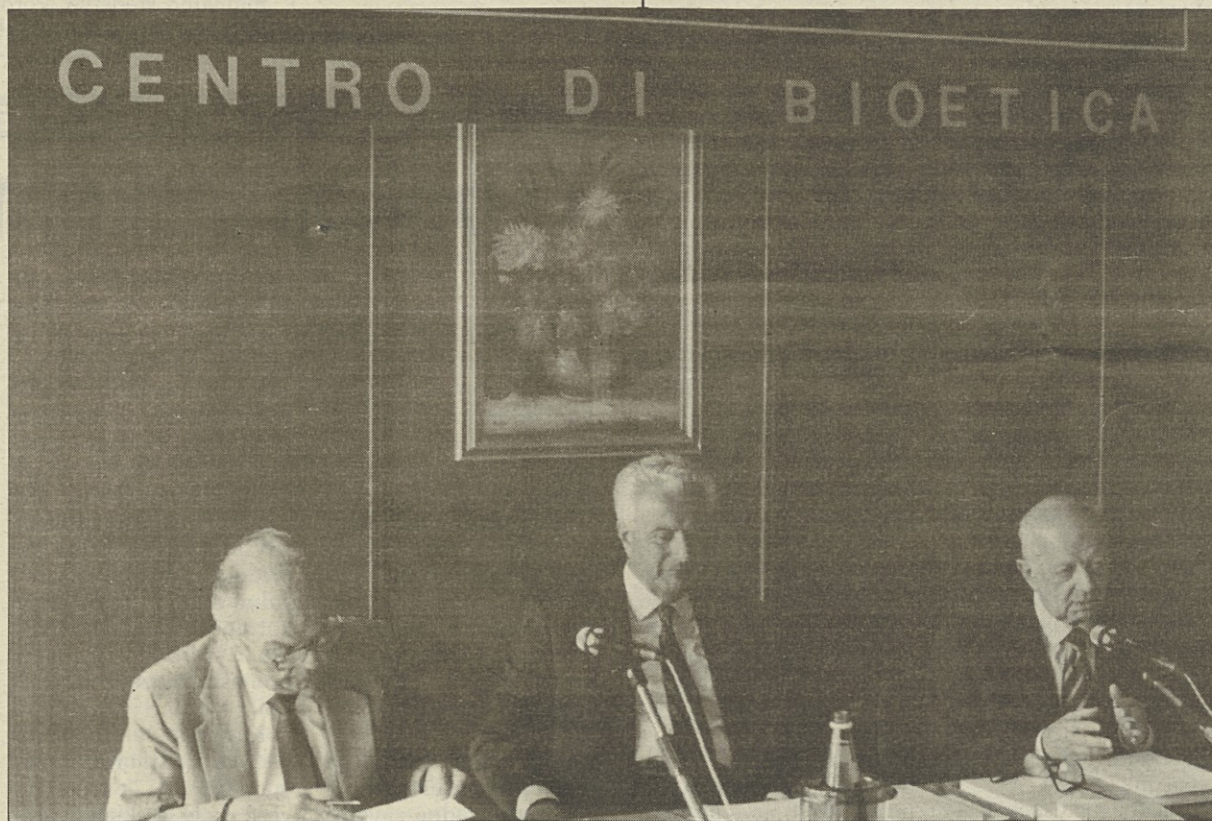
usmeril pozornost tudi na raven kolektivnih pravic. Tajnik SSK Martin Breclj je pohvalil prof. Gerina za prevod, omenil je, da je Krozec Virgil Scek pred nedavnim objavil podobno zbirko mednarodnih listin o manjšinah ter izrazil željo, da bi ustrezna politična volja udejanila pravna načela tudi v primeru Slovencev v Italiji. Prof. Samo Pahor pa je poudaril, da ima italijanska republika v vseh svojih izrazih v skladu z nedavno ustavno razsodbo pravico in dolžnost, da štiti manjšine, ter pozval prof. Gerina, naj priredi posvet v tem smislu.

Illy: Potreben je zaščitni zakon

»Slovenska manjšina predstavlja bogastvo za italijansko državo in za našo krajevno stvarnost. Za razliko od Nemcev na Južnem Tirolskem in Francozov v Dolini Aoste pa se vedno nima urejenega svojega statusa. Ze večkrat sem se zavzel, da bi parlament odobril zaščitni zakon, za kar je v parlamentu vloženih več predlogov. Mislim, da je za to že napočil čas.«

Tako je med drugim

povedal trzaski zupan Riccardo Illy, ko je včeraj nagovoril udeležence predstavitev Gerinovega italijanskega prevoda Okvirne konvencije o zaščiti narodnostnih manjšin. Illy je opozoril na dejstvo, da so Slovenci v Italiji za razliko od Nemcev in Francozov manjšina tudi na deželni ravni, podaril pa je nujnost ureditve tega vprašanja tudi v perspektivi odpiranja do vzhodnih sosedov.

Z včerajšnje predstavitve zbornika mednarodnih dokumentov o zaščiti manjšin v Trstu

Jože Pirjevec

31.

Vidov dan

Odlomek iz knjige »Jugoslavija 1918-1992«

Avgusta 1974 sta se na Bledu srečala Tito in generalni sekretar BDP Georgi Dimitrov. Sedaj, ko je Bolgarija podpisala mirovno pogodbo, ni bilo ovir, da ne bi sklenila vrste sporazumov o gospodarskem in kulturnem sodelovanju med državama. Ne da bi vprašala Stalina za pristane, sta spet sprožila razpravo o balkanski federaciji in celo o medsebojni pomoči v primeru »provokacij« grških monarhofasistov, kar je dalo slutiti, da se nameravata vplesti v oborožen spopad z Zahodom. V pogovoru z bolgarskimi časnikarji se je Tito spozabil do te mere, da je »samovsečno in hvalisavo« (kot so menili v Moskvi) izjavil: »Ob Sovjetski zvezi mora postati Balkan svetilnik, ki kaže pot rešitve nacionalnega in socialnega vprašanja.« Na zasedanju CK KPJ pa je svoje samoljubje še stopnjeval do ugotovitve, da je na vsem svetu »predstavnik revolucionarnega socializma« samo Jugoslavija. Skratka, voditelji KPJ so pretiravali v povečevanju svoje vloge znotraj socialističnega tabora, vztrajali v nevarni in agresivni zunanji politiki in se povrh imeli za samozadostne, neodvisne od

splošnega razvoja revolucije in socializma. Na zborovanju Kmečke sloge v Zagrebu 25. avgusta 1947 si je Tito drznil reči: »Mi se pogovarjamo z Anglijo in Ameriko, pa tudi z drugimi državami kot enak z enakimi. Izjavljamo, da z nami nihče ne bo ravnal kot s kolonialnim narodom.«

Da bi bila mera polna, je Tito znotraj sovjetskega bloka zastavil politiko, ki jo je bilo mogoče razlagati kot poskus, da postane Beograd središče ljudskih demokracij in ideološki tekmeč Moskvi. V tem času ni snoval le federacije z Bolgarijo in skušal utrditi svoj nadzor nad Albanijo, spletel je tudi mrežo dogovorov s Poljsko, Českoslovaško, Madžarsko in Romunijo in svoj vpliv razširil do samih ruskih meja. Pri tem ni skrival, da je njegova vizija socializma drugačna od Stalinove. V govorih, ki jih je imel po vojni, ni omenjal (razen enkrat samkrat) klasikov marksizma-leninizma, torej tudi Stalina, obenem pa je trdil, da mora postati KPJ, ker je prišla na oblast na nov, revolucionaren način, vzor vsem ljudskim demokracijam. »Jugoslavija kot dežela socializma lahko

obstaja samostojno in brez SSSR,« je dejal na srečanju s pisatelji novembra 1946, češ da zna zastaviti svojo prakso in teorijo bolje od Sovjetov. Na II. kongresu Ljudske fronte septembra 1947 pa je v orisu nastanka ljudskih demokracij povsem ignoriral Sovjetsko zvezo kot odločilni dejavnik pri oblikovanju in razvoju teh držav. Čeprav v svoji notranji politiki ni bistveno odstopal od stalinistične prakse, je zaradi takih heretičnih besed, zaradi svojih triumfalnih obiskov v Varšavi, Pragi, Bukaresti in Varni ter zaradi svoje karizmatične osebnosti postajal preveč opazen, da bi ne začel presedati Stalinu. Sicer pa, kateri voditelj v srednji in vzhodni Evropi se je lahko primerjal s Titom? »Bierut, Rakosi, Gheorghiu-Dej,« je leta pozneje zapisal ameriški senator Fulbright, »so se vrnili v domovino tako kot Ludvik XVIII. po padcu Napoleona, pod zaščito tuje zmagovite vojske. Tito pa je, nasprotno, osvobodil svoje rojake in se obdal z avro, podobno tisti, ki sta jo imela Bolivar ali Garibaldi.«

(Se nadaljuje)

GLASBENA MATICA

Kdaj združitev glasbenih šol v Gorici?

Finančno stanje kritično

TRST - Kljub že odobrenim finančnim sredstvom za delovanje šole Glasbene matice, tako na italijanski kot na slovenski strani, ostaja finančno stanje Glasbene matice še naprej kritično, saj so njeni nameščenci ponovno že drugi mesec brez mesečnih dohodkov, novo solsko leto pa je tik pred začetkom.

S tem nevzdržnim stanjem se je soočil novi upravni odbor GM na svoji prvi seji po poletnem premoru v ponedeljek, 4. t.m., pred tem pa je prišlo tudi do njegove formalne umestitve ponovno s predsednikom Adrijanom Semenom na čelu. Za podpredsednika je bil prav tako potrjen dr. Drago Stoka, tajniško mesto je prevzela prof. Elvi Slokarjeva, blaginjsko pa Helena Trampuz, ki je že pred več leti bila članica vodstvene odbora GM. Potrjeni so bili tudi prejšnji in novi člani upravnega in nadzornega odbora ter razsodišča, izvoljeni na zadnjem rednem občnem zboru. Predsednik Semen se je za poztvovno delo v korist nase pedagoške glasbene ustanove zahvalil vsem odbornikom.

V svojem uvodnem izjavljanju je predsednik Semen namenil največjo pozornost predvsem vprašanju rednega financiranja delovanja GM in njene sole in pri tem izrazil zaprepačenje celotnega odbora, da se je izplačevanje že odobrenih finančnih sredstev ponovno zataknilo in povsem nerazumljivih in neutemeljenih razlogov. Po eni strani ni pričakovati, da bi že odobrena sredstva italijanske države preko deželne uprave zaradi zamudnega birokratskega postopka bila izplačana pred sredino letosnjega novembra, prehodnih sredstev iz Slovenije v obliki vratičnega posojila za drugo letošnje polletje pa GM tudi se ni prejela. Odgovori na intervencijo podpredsednika GM dr. Stoke in ravnatelja sole prof. Bogdana Kralja pri pristojnih organih v Ljubljani in pri vodstvih krovnih slovenskih organizacij v Trstu, dajejo vtis, da gre spet za nevzdržno in povsem nerazumljivo in nedopustno prekladanje odgovornosti v izključno škodo nase osrednje glasbene kulturne in pedagoške ustanove.

Toda vprašanje zal se vedno neurejenega financiranja dejavnosti GM ni bilo edino, s katerim se je moral soočiti novi upravni odbor GM. Na dnevnem redu je bilo ponovno tudi nerealizirano združenje sole GM in sole Centra »Emil Komel« v Gorici. Zadeva se mučno vleče že več let, nepravilnost vodstva sole Emil Komel, da do konkretne realizacije med obema krovima organizacijama dogovorjene združitve obeh sol tudi dejansko pride, pa je vodstvo GM nazadnje prisililo, da po vseh negativnih izkušnjah v zadnjem letu in po vseh neuspešnih naporih vodstva GM, da se stvari uredijo, sprejme sklep o obnovitvi samostojne sole GM Gorici oz. na Goriskem.

S tem v zvezi je upravni odbor na svoji prvi seji po obsirni in sozvočni razpravi sprejel, na predlog podpredsednika dr. Stoke, naslednjo izjavo za javnost: »Upravni odbor Glasbene matice jemlje z obzolanjem na znanje dejstvo, da ni prišlo do združitve glasbenih sol v Gorici, kot je bilo v njegovem iskrenem in konstruktivnem prizadevanju. Ne da bi sel v podrobnosti razlogov za to, Upravni odbor Glasbene matice se vedno upa, da bo do združitve sol v Gorici vendarle prišlo v izključno korist glasbenega razvoja celotne narodnostne skupnosti v Italiji.«

Seveda pa Upravni odbor ni mogel ostati samo pri ugotavljanju ponovnega nevzdržnega finančnega stanja ustanove. Sprejel je sklep o takojšnjih posegih tako pri vodstvih obeh krovnih organizacij, preko katerih bi morala priti prehodna sredstva iz Slovenije, kot neposredno pri odgovornih dejavnikih v Ljubljani vzporedno pa tudi na Deželi, da se v najkrajšem možnem času sprostijo že odobrena in Deželi nakazana finančna sredstva italijanske države za razdobje naslednjih treh let.

Preostali del seje je bil namenjen informaciji ravnatelja sole »Marij Kogoj« prof. Bogdana Kralja o načrtih in razširjenih programih delovanja sole GM v solskem letu 1995-96 in o poteku vpisovanja za novo solsko leto, ki se bo na Trzaskem in Goriskem začelo 11. septembra. Podatki se niso povsem dokončni kar zadeva potrjevanje vpisov starih gojencev, na novo vpisanih pa je doslej že okrog 30. Poročilo o poteku priprav na začetek obnovljenega delovanja sole GM v Gorici in tem v zvezi o kadrovskih vprašanjih, pa je podal goriski član odbora GM Edmund Kosuta (namesto Elde Nanut je novi član upravnega odbora GM za Gorisko Valter Ferfolja iz Sovodenj). Pomembna je informacija, da se je doslej v obnovljeno in predmetno razširjeno solo GM na Goriskem vpisalo že 51 prejšnjih in novih gojencev kar je, glede na situacijo na Goriskem, lepo in spodbudno število. Upravni odbor GM je tudi soglasal s predlogom, da se v Gorici tudi formalno umesti že dogovorjeni pododbor GM za Gorico z avtonomnimi pristojnostmi in da se čimprej uredijo kadrovska vprašanja za uspešno vodenje in delovanje obnovljene sole.

Novoizvoljena tajnica Upravnega odbora GM prof. Elvi Slokarjeva, je na koncu nacela tudi, v resnici nikoli opuščeno vprašanje, podpravljanja sole GM, katerega naj se upravni odbor ponovno loti. j.k.

GOJMIR DEMŠAR

Glasbena matica skozi desetletja (20)

Z uvedbo koncertnega abonmaja je GM naredila pomemben kakovostni skok

Koncertni abonma je omogočil kvalitetnejšo izbiro glasbenih del in izvajalcev. Koncertna dejavnost Glasbene matice v Trstu je dobila nov zagon leta 1964 z odprtjem Kulturnega doma. Na odru velike dvorane so lahko nastopale tudi številne vokalne instrumentalne skupine. Komorni ansambli pa so dobili za svoje koncerte zasilni prostor v balkonski (mali) dvorani, ki pa za glasbene nastope žal še danes ni primerna.

Prvi redni koncert Glasbene matice v Kulturnem domu je bil 6. decembra 1965 z nastopom pomnoženega orkestra Glasbene matice, mešanega zbora Jacobus Gallus in moskega zbora s Proseka-Kontovela pod taktirko Oskarja Kjudra. Zbore sta pripravila Ubald Vrabec in Ignacij Ota. Kot solista sta nastopila flavtist Fedja Rupel in basist Danilo Merlak. Spored je obsegal uverturo Vidojka Vasilija Mirka, koncert za flavto in orkester W.A. Mozarta, Zdravico za moski zbor in orkester Ubalda Vrabca, kantato Eno besedo ... za moski zbor, recitatorja in orkester Pavleta Merkuja, kantato Punt za bas

Ubald Vrabec

solo, mešani zbor in orkester Ubalda Vrabca ter Kolo iz Gotovčeve opere Ero z onega sveta.

Primernejša lokacija v Kulturnem domu, večje zanimanje občinstva za koncertne prireditve in nabava koncertnega klavirja, so bili dejavniki, ki so vplivali, da se je Glasbena matica jeseni 1971 odločila za uvedbo koncertnega abonmaja s podrobnim programom za celotno sezono in s točnimi datumi koncertov. Koncertni abonma je omogočil kvalitetnejšo izbiro glasbenih del in izvajalcev. Glasbena mati-

ca je pri načrtovanju sezone morala oblikovati programe tako, da so zadovoljili čim širši krog abonmentov. V programe so bila redno vključena tudi slovenska glasbena dela, med katerimi posebej omenjamo skladbe Ubalda Vrabca in Pavleta Merkuja.

Načrtovanje abonmajskih sezon je pripravljali umetniški svet Glasbene matice, ki se je pri svojem delu oprl tudi na pomoč koncertnih agencij iz matične domovine, zlasti ko je slo za gostovanje solistov in ansamblov iz tujine. Med koncertanti se pojavljajo tudi imena absolventov sole Glasbene matice, zlasti tistih, ki so po diplomah poglobili svoje znanje pri podiplomskem studiju ali v tujini. Njihova vključitev v koncertno dogajanje je predstavljala izjemno pozitivno postavko delovanja Glasbene matice. Poleg orkestra Glasbene matice, so v kasnejših letih nastopali v okviru abonmajskih sezon tudi pevski ansambli Glasbene matice, njen Godalni kvartet, Trzaski oktet, Komorna skupina Gallus Consort in drugi.

Leta 1974 je uspelo Glasbeni matici ob sodelovanju Slovenske prosvetne zveze in Zveze slovenske Katoliške prosvete uvesti abonmajske koncerte tudi v Gorici. Po pet abonmajskih koncertov na leto se je zvrstilo v gledališču Verdi, v dvorani Attens, v dvorani na Goriskem gradu, v Katoliškem domu in v Kulturnem domu. Goriski abonmajski koncerti so se nadaljevali do leta 1983, od tega leta dalje pa brez abonmajske organizacije. Glasbena matica in Center za glasbeno vzgojo Emil Komel sta kasneje dve leti skupno organizirala koncerte v Gorici.

V teku abonmajskih koncertnih sezon je imela Glasbena matica v gosteh nekatere izmed najboljših slovenskih glasbenih umetnikov, tako soliste kot ansamble. Najpomembnejši so bili: Simfonični orkester Slovenske Filharmonije, orkester Simfonikov RTV Ljubljana, Trio Lorenz, tenorist Anton Dermota, mezzosopranska Marjana Lipovšek, pianistka Dubravka Tomsic, violinist Igor Ozim, organist Hubert Bergant in prav je, če pristejemo tudi našega violinista Crtomira Siskovica. In se bi jih lahko navedeli. Iz Zagreba pa so med drugimi gostovala pianist Vladimir Krpan in ansambel Zagrebških solistov.

Pavle Merkuo

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno-naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36/I. nad.
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

BENEŠKA SLOVENIJA / DVOJEZIČNI SMEROKAZI

Novi napadi proti dvojezičnosti v Špetru

Strupeni izlivi mesečnika »La Voce dei Colli Orientali«

SPETER - Namestitev dvojezičnih smerokazov v Špetru se vedno buri duhove. Vprašanja se tokrat niso »lotili« običajni neznanci, ki so pred nekaj meseci pomazali in poskovali dvojezične table ob vhodu v občino. Tokrat so se v register nasprotnikov dvojezičnosti vpisali predstavniki manjšine v občinskem svetu, ki so se tega vprašanja lotili kar s pismenim vprašanjem zupana Marinicu. Da so to storili, so jih verjetno »vzpodbudili« člani uredniškega odbora mesečnika »La Voce dei Colli Orientali«, ki je vedno zelo strupen do slovenske prisotnosti v Beneciji. Tudi v zadnji številki je publikacija zelo kritična do novih, naprednih uprav, saj po njeni oceni uvajajo slovenščino oz. si prizadevajo za slovenizacijo teh krajev. Posebne kritike pa je bil deležen prof. Viljem Cerno v svojstvu odbornika v Gorski skupnosti za Terske doline. Casopis Cerna obtožuje, da želi na vse načine posloveniti te doline, ki so bile in so »italianissime«.

Sprico takšnih ocen so se predstavniki desnice v špetskem občinskem svetu cutili moralno dolžni, da ponovno opozorijo župana in s tem javnost o vprašanju dvojezičnosti. Prvi mož iz Špetra je gospodom opozicije ponovno obrazložil, zakaj se je občinska uprava odločila, da postavi dvojezične table in se pohvalno izrekel o kulturnem društvu Ivan Trinko, ki je sprožil nabirko za nakup novih dvojezičnih smerokazov, potem ko so prve neznanci odstranili in jih posko-

dovali.

Predstavniki Severne lige Osgnach, ki v občinskem svetu večkrat podpirajo večino, se je zavzel za referendum, s katerim naj se špetski občani izrečejo o tem vprašanju. K temu predlogu je zupan Marinic dodal, da lahko vsakdo zbere potrebne podpise in sproži ljudsko glasovanje, če se mu zdi vprašanje dvojezičnih tabel tako pomembno, da je treba za mnenje vprašati občane. V imenu večinske koalicije pa je Adriana Scignaro predložila dokument, v katerem se zavzemajo za nakup novih smerokazov in za njihovo namestitev. Zanj so se izrekli vsi predstavniki večine, proti pa so bili stirije predstavniki opozicije.

Rudi Pavšič

Posvet o reformi zdravstva v FJK

VIDEM - Deželni sindikat CISL prireja jutri ob 9. uri na sedežu videmske trgovinske zbornice posvet na temo »Reforma bolnišnic in zaščita zdravja - In zdaj?«, ki bo posvečen reorganizaciji zdravstvenih in socialnih služb v Furlaniji - Juljski krajini s posebnim ozirom na nov finančni zakon. Med poročevalci bo tudi deželni odbornik za zdravstvo Gianpiero Fasola.

Rekordni obisk na pordenonskem sejmu

PORDENON - Vzorčni sejem v Pordenonu si je konec preteklega tedna ogledalo že nekaj deset tisoč obiskovalcev, zato organizatorji pričakujejo, da bodo do vključno nedelje, 10. t.m., ko se bo končal, presegli lanski rekord. Med posveti, ki spremljajo sejem, bo najbrz najpomembnejši jutri dopoldne, ko bodo govorili o finančni plati zunanjetrgovinskih poslov s tistim območjem srednjevzhodne Evrope, kjer je marka glavno menjalno sredstvo. Poročali bodo italijanski, avstrijski in nemški bančniki. (mw)

PATRONAT INAC SVETUJE

O pokojninskem skladu

Vpr.: »Vrsto let sem bil zavarovan kot odvisni delavec pri INPS, pred sedmimi leti pa sem v podjetju prevzel vodilno funkcijo in so me zavarovali pri INPDAl, ki zagotavlja boljše pokojninske pogoje. Sedaj mi je prišlo na uho, da ima naš sklad določene težave in obstaja nevarnost, da povzamejo kak drastičen ukrep. Kakšna je realna situacija in kaksne so perspektive? Je možno prenesti prispevke na INPS?« S.A.

Odg.: Status vodilnega delavca v industrijskem sektorju navadno zavarovanec pridobi po večlet-

nih izkušnjah kot odvisni delavec. Zato se prispevki pri zavodih INPS in INPDAl stekajo samostojno v posamezni sklad, vendar je možna združitve oziroma prenos prispevkov in marsikdo se odloči, da uveljavi pokojnino pri zavodu INPS. Kdor ne pridobi zadostno zavarovalno dobo za upokojitev kot vodilni delavec INPDAl, je itak primoran prenesti prispevke na INPS.

Kar zadeva finančno osnovo in stabilnost zavoda INPDAl, je resnična vest, da je ta sklad zabredel v določene težave.

INPDAl, ki je eden izmed 16-ih zasebnih pokojninskih zavodov, je v letu 1994 prvič zaključil poslovanje z izgubo v višini 135 milijard lir. Vzrok za tako stanje je po mnenju odgovornih upraviteljev sklada treba pripisati zlasti dejstvu, da mora zavod kar 10,28 odstotkov svojih sredstev nakazati zavodu INPS za socialne storitve (družinska doklada, brezposelnost, zaščita sirot in mobilnost), ki jih vodilni funkcionarji v industrijskem sektorju praktično sploh ne koristijo. Zato zahtevajo, naj bi ukinili nakazovanje teh obveznih prispevkov, ki prekomerno bremenijo to delovno kategorijo. Brez tega socialnega bremena bi pokojninski sklad INPDAl beležil prihodek v višini 988 milijard lir.

Na tako stanje je vplivalo tudi dejstvo, da se je veliko vodilnih funkcionarjev predčasno upokojilo. Aktivnih enot je namreč 86.878 upokojencev pa 60.696, kar pomeni, da obstaja razmerje 1,43. Povprečna upokojitvena starost vodilnega oseba je nižja od 58 let. Tudi ekonomska kriza je prispevala svoje, saj se je zmanjšalo število novega vodilnega oseba, pa tudi brezposelnost je opravila svoje.

Upravitelji sklada INPDAl bodo skusali sanirati proračunsko stanje - kot rečeno - z znizanjem oziroma ukinitvijo zavarovalnega bremena v korist zavoda INPS, obenem pa naj bi povisali prispevno stopnjo od sedanjih 35, 55 odstotkov na 32 odstotkov, kot na osnovi pokojninske reforme velja za INPS. Če tudi ta ukrep ne bo zalegel, je možna v bodoče okrnitev pokojninskih pravic in prejemkov. (ma)

PISMO UREDNIŠTVU

O predavanju Danila Slivnika na letošnji Dragi

Mislim, da Draga ni imela nikoli namena in tudi zdaj ga nima, koga lincati ali kakorkoli ga okronati. Kot vedno je Draga se zmeraj odprta vsem, ki želijo izraziti svoje misljenje, takšno ali drugačno. Tisti, ki se s takimi idejami ne strinjajo, lahko tem mislim ugovarjajo. Ne prevzema si pa odgovornosti za ploskanje poslušalcev, med in po raznih posegih.

Ugovarjanje in odobravanje sta bila vedno v znamenju omikanega obnašanja.

Ce gospod Bojan Brezigar, po tridesetih letih ni se vzel na znanje teh osnovnih pravila studijskih dnevo Drage, pomeni, da tega tudi noče vedeti, ne razumeti. Nasmihanje poslušalcev je včasih varljivo, ker clovek nikoli ne ve, zakaj se ljudje nasmihajo. Vsekakor, z mesta kjer je gospod Bojan Brezigar ves čas sedel, ni dobro obvladal občinstva, ne slušno in ne vidno.

Res pa je, da ni bilo sobotno predavanje (2.9.95), niti poznejša debata v stilu Drage. Nasprotno. Medsebojne prepire strank iz matične domovine, razna obrekovanja, in ce tako lahko rečem, streljanje na cloveka, ne spadajo v Drago in nima nobenega

opravka z enotnim slovenskim kulturnim prostorom.

Taka in podobna obracunavanja, ki so večkrat tudi osebnega značaja, ustvarjajo pri nas, ki živimo zunaj matične domovine, nelagodje in zalogost.

Predvsem pa ustvarjajo nezaupanje v voditelje Slovenske države in vseh tistih, kateri se za to vodstvo potegujejo. To kar pravim potrjuje dejstvo, da ni v razpravo posegel noben zamejski ne zdovski Slovenec, ce seveda odstejemo gospoda Vršaja z Opčin, ki je izrekel le par besed.

O vseh teh zdajah beremo dovolj v casopisih, slišimo in vidimo po televiziji in ce v bodoce nam bo ta cirkus prihranjen, bomo udeleženci Drage zelo hvalezni tistim, ki bodo to preprečili.

Prepričan sem, da je bil sobotni večer samo spodrsrljaj, ki ga bodo organizatorji Drage gotovo vzeli v postev in v prihodnje ravnali bolj previdno.

S spostovanjem
Aleksander Furlan

V omenjenem clanku sem samo zabeležil občutek ob poslušanju in gledanju dogajanj v openskem sotoru. Z veseljem ugotavljam, da gospod Furlan v drugem delu svojega pisma potrjuje, da je tudi on dogajanja spremljal z enakim občutkom.

B. Br.

OBČINA TRST / VRSTA OBSODB PROTISLOVENSKEGA IZPADA

»NZ razkrilo svojo nestrpno naravo«

Občinski svet se bo ponovno sestal v petek zvečer

Protislovenski izpad, s katerim so trije predstavniki Nacionalnega zavezništva predsinocnim povzročili predčasno prekinitev tržskega občinskega sveta, je včeraj znatno odjeknila v tržaskih političnih krogih, pa tudi v sirsii javnosti. Kot smo podrobneje poročali v včerajšnji številki našega dnevnika, so svetovalci Menia, Sulli in Serpi med sejo razobesili čez svoj pult italijansko trobojnico s črnim napisom »BILINGUISMO MAI«, da bi protestirali proti Illyjevi občinski upravi, ki je začela namescati dvojezične table pred okoliškimi vasmii. Predsednik sveta Rosato je trojico povabil, naj v skladu s pravilnikom zastavo umakne, toda Menia, Sulli in Serpi so vztrajali in so se tudi fizično uprli občinskemu redarjem, ki so hoteli po nalogu predsednika trobojnico odstraniti.

Predsednik Rosato je občinski svet sklical za petek, 8. t.m., zvečer, se pred tem pa se bodo istega dne zbrali načelniki svetovalskih skupin. Rosato, ki izhaja iz vrst LS, je v izjavi za tisk izrazil zaskrbljenost zaradi pojavov nestrpnosti, kakršnemu smo bili priča na ponedeljkovi seji občinskega sveta. »Z idejami drugih se lahko ne strinjaš, moraš pa jih spoštovati,« je med drugim povedal ter poudaril nujnost, da se problemov lotevamo z mirnimi in demokratičnimi sredstvi. »Bojim se, da se s taksnimi hujskaskimi nastopi lahko pokvari

vzdušje, v katerem je bilo doslej mogoče konstruktivno sodelovati,« je se pristavil.

Pokrajinski tajnik DSL Stelio Spadaro je izdal tiskovno sporočilo, v katerem pravi, da se je tudi v Trstu kot drugod po Italiji v zadnjih casih marsikaj spremenilo, a se očitno nekateri s tem ne morejo sprijazniti. »Ze v preteklih dneh smo zabeležili prva znamenja, da nekateri želijo obnoviti klimo spopadov, ko je pislo do nočnih pohodov proti spomenikom odpornistvu,« je receno v sporočilu. »Upali smo, da gre za obrobne franže nostalgikov. Zdaj pa so ti mazaki dobili potuho pri voditeljih NZ, ki so blokirali demokratične ustanove ter uporabili državno zastavo za razdvajanje in propagando. Gre za običajne metode starega MSI, ki je pri nas ostal tak kot prej,« zaključuje Spadaro in podčrtuje, da se bo DSL se naprej zavzemala za enotnost in odprtost Trsta.

Tudi pokrajinsko tajništvo SSK je obsodilo ponedeljkov dogodek v tržaskem občinskem svetu. Svetovalca Berdon in Močnik nameravata s celotno svetovalsko skupino Zavezništva za Trst prijaviti sodnim oblastem trojico svetovalcev NZ zaradi upiranja javnemu funkcionarju in drugih morebitnih prekrškov. SSK ugotavlja, da se NZ očitno ni veliko spremenilo po preletitvi iz MSI, saj s svojim nastopanjem spominja na klavne pretek-

le case, celo na temno fasistično obdobje. SSK nadalje poudarja, da je treba takšno ravnanje cim bolj osamiti ter izraza upanje, da bo Trst v tem smislu dokazal večjo demokratično zrelost. SSK ob tem potrjuje podporo Illyjevi upravi, ki je kljub težavam le stopila na pot utrjevanja enakopravnega sožitja.

»Vedno ista in prikakovana komedija po scenariju, ki je v Trstu od nekdaj dobro znan.« Tako je SKGZ opredelila protislovenski izpad NZ. Ce je koga obsledvom, v kolikšni meri se je NZ dejansko distanciralo od fasističnega nasledstva, je bilo vsekakor ze takoj jasno, da se bo prava barva skrajne desnice pri nas nedvoum-

no pokazala ob slovenskem vprašanju, podčrtuje SKGZ. Niti ni slučajno, da je hujskanje v občinskem svetu potekalo po predhodnem organiziranem mazaškem pohodu po spomenikih NOB, ugotavlja SKGZ in izraza prepričanje, da se civilizirani Trst ne bo pustil zapeljati na stare poti nacionalistične nestrpnosti.

SKGZ obenem poziva občinsko upravo, naj se ne pusti ustrahovati od peščice desničarskih skrajnežev, ter naj dosledno nadaljuje po zacrtani poti ustvarjanja klime mirnega sožitja, v katerem ima povsem logično svoje mesto tudi spostovanje naših pravic.

Prispevek CRT za znanstvene raziskave pri Padričah

CRT-Banca (bivša Tržaska hranilnica) je dala na razpolago konzorciju, ki upravlja Raziskovalni park pri Padričah, 500 milijonov lir. Z njimi naj bi financirali nove podjetniške pobude na raznih področjih, od elektronike in zivilstva do zdravilstva. Predloge o projektih morajo podjetja predložiti konzorciju najpozneje do 30. oktobra, v postev pa pridejo tako novoustanovljena kakor obstoječa podjetja, ki se nameravajo razširiti, a pod pogojem, da se nahajajo znotraj znanstveno raziskovalnega parka.

ŠOLSKA VPRAŠANJA

Sindikata slovenske šole se je sestal s sen. Bratino

Sodelovanje med pokrajinskima tajnistvoma Sindikata slovenske šole iz Trsta in Gorice, za katero so se bili dogovorili prejšnji teden, se ze izkazuje v konkretni obliki. V ponedeljek se je namrec predstavništvo tržaskega sindikata po zaslugi goriskih kolegov sestalo v prostorih SKGZ v Gorici s slovenskim senatorjem Darkom Bratino. Pogovor je zaobjel razne probleme, ki zadevajo slovensko šolo v Italiji in ki so bili tudi predmet srečanja v Rimu z ministrom za sol-

stvo. S tem v zvezi so predstavniki Sindikata slovenske šole zaprosili sen. Bratino, da posreduje pri ministru, od katerega sindikat in vsa slovenska zamejska javnost pričakuje pojasnila na vprašanja, ki so mu bila zastavljena in na katera je obljubil odgovore. Bratina je zagotovil vso svojo razpoložljivost. Ministra bo najprej pisмено nato se osebno neposredno kontaktiral. Sindikat slovenske šole iz Trsta se bo medtem v petek sestal s solskim skrbnikom.

DUCHI D'AOSTA / VČERAJ NOVA POGAJANJA

Problem hotela pred razpletom

Nastopila tudi zavarovalnica Generali

bo.

Včeraj ob devetih zjutraj je bil na sedežu industrijcev nov krog pogajanj. Avstrijskega lastnika družbe, ki upravlja hotel, sta kakor že na prejšnjih treh sestankih zastopala »likvidator« Mauro Stocca in Ivano Fari; ta je zadolžen za stike z morebitnimi kupci, bil pa je tudi zadnji pooblaščen upravitelj družbe Fintour Quirina Cardarellija, ki je propadla. In kakšno je bilo presenečenje sindikalistov, ko so v svoji sredi zagledali tudi g. Tesana, predstavnika zavarovalnice Generali, to je lastnice poslopja, kjer je hotel! Sindikalisti Merola, ki jo je spremljal generalni tajnik CGIL Zvech, Gherbaz (Fisascat-CISL) in Renna (Uilucs-UIL) so namrec vodstvo zavarovalne družbe ze v avgustu zaprosili, naj zavzame jasno in odločno stališče, vendar je bil to pocitniški cas, zato se niso dobili odgovora.

Včeraj so ga, in sicer taksnega, da so lahko zdaj zadovoljni: lastnik stavbe ne bo dovolil, da bi se njena namemba predrugacila. Zakaj ne? Zaradi tega, ker je Trst na hotel custveno navezan ze iz zgodovinskih razlogov, ker gre tudi sicer za prestižen objekt in ker bi njegova likvidacija zadala se dodaten udarec tukajšnjemu gospodarstvu, ki sloni tudi na turizmu, predvsem pa delovnemu trgu. Ohranitev hotelske dejavnosti sta ze od vsega zacetka zahtevala osebje hotela in sindikat, zahtevno je odločno podprl tudi zupan Riccardo Illy na

nedavnem sestanku z odposlanstvom delojemalcev in njihovih zascitnikov, podporo občinske uprave pa je včeraj se potrdil novi odbornik za gospodarstvo Fabio Neri.

Kellerjeva pogajalca Fari in Stocca sta bila resnici na ljubo tokrat spravljiva. Potem ko so jima sindikalisti predocili nujo, da se postopek za vnovicno prodajo hotela odvije na popolnoma razviden način, torej ob strogem upostevanju socialnih vidikov in v skladu s tržno logiko, sta se v bistvu obvezala, da bo tako. Se zmeraj pa nista postregla z vsemi naprošenimi podatki, zato se bosta danes znova sesla s sindikalisti: ce bodo ti po srečanju z njima zadovoljni, se bo dunajski magnat lahko brez težav pogajal s kupci, v nasprotnem primeru pa bo hotelsko osebje začelo stavkati.

Za nakup hotela je menda najresnejša kandidatka Compagnia italiana Jolly Hotels iz Valdagna, ki je od zmeraj tesno povezana z družino Marzotto (volnarska industrija) in ki so jo Kellerjevi odposlanci obiskali minuli petek, v igro pa sta vstopili se drugi dve družbi, od katerih ima ena sedež v Riminiju, druga pa v Nemciji.

Odkupna cena naj bi se sukala okrog treh milijard lir. Avstrijski magnat je namrec za hotel odstel 2 milijardi in 147 milijonov lir, vendar je prevzel tudi 600 milijonov lir dolgov, ki jih bo »prodal« nasledniku. Ta jih bo kupil le, ce bo objekt deloval, kot se spodobi - brez stavk.

Drago Gasperlin

TURISTIČNE PONUDBE

Kaže, da so turisti spet odkrili Trst

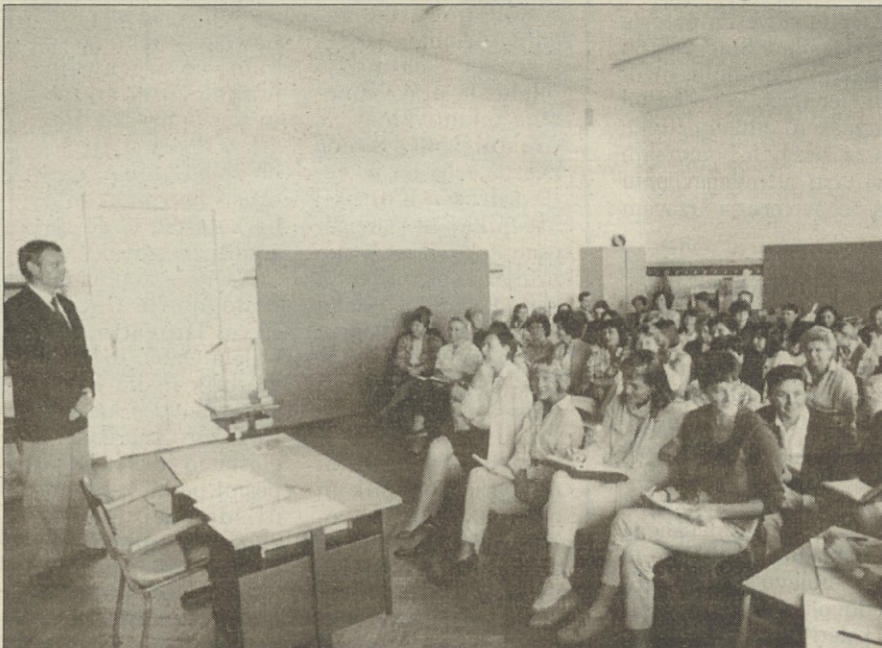
Kaže, da so turisti ponovno odkrili Trst: v prvi polovici letošnjega leta so namrec v mestu zabeležili znaten povisek prisotnosti tako italijanskih kot tujih turistov. Od januarja do avgusta se je prihod tujih obiskovalcev v naše mesto povisal za 15 odstotkov, notranji turizem pa za 3,5. Prav gotovo gre pripisati rast turistične privlačnosti mesta nekaterim letošnjim kulturnim ponudbam, ki so se izkazale za izredno konkurenčne. Poletje se nagiba h koncu, tako da je ze mogoče zarisati obise prvih obracunov poletne sezone. Včeraj so prvi obracun poletne sezone in ene izmed njenih najbolj uspešnih ponudb predstavili na sedežu Podjetja za promocijo turizma. Predsednik Podjetja Elio Tafaro je v okviru tiskovne konference osvetlil uspeh ze tradicionalnega Festivala operete, ki je letos največ uspeha

zel z opereto »Sissi« in musicalom »West side story«. Sploh se je letos poleti v dvorani Tripcevich zvrstilo 14.000 gledalcev. Manjšega odziva so bile zaradi hladnih večerov delezne le ponudbe na prostem. Luci in zvoki, prireditve ze trideset let na sporedu v Miramarskem parku, pa so kljub vsemu ohranili kostantno udeležbo. Kljub koncu poletja pa se bodo kulturne ponudbe v mestu nadaljevale tudi jeseni in pozimi, Tafaro je opozoril na razstavo Eble, Festival latinskoameriskega filma, razstave antikvarjata, razstavo jasic v predbožicnem casu in jesensko regato Barcolana. V prihodnjem letu pa je prikakovati druge novosti z upanjem na vecjo koordinacijo med raznimi pobudniki, da bi se ne ponovili letošnji primeri, ko je bilo za nekatere večere na sporedu prevec prireditvev.

V okviru letošnjega seminarja za slovenske solnike so se včeraj na osnovni soli »F. Bevk« na Opcinah zbrale vzgojiteljice, učiteljice in učitelji; številna skupina solnikov je po skupinah prisluhnila predavanjem uglednih pedagoskih strokovnjakov Marije Savin Kovacic, Mirka Zormana (za vzgojitelje), Bernarda Stritiha ter Mirana Mozine (za učitelje). Vzgojiteljice in učiteljice/ucitelji so se včeraj pretežno ukvarjali z novimi pogledi na grupno dinamiko pri delu v predolskih vzgojnih zavodih in v soli, torej z medsebojnimi odnosi znotraj in izven sole oz. vrtca. Predavatelji so poudarili, kako se je podoba sodobne družine bistveno spremenila: kot primer naj navedemo le dejstvo, da sodobna ženska ni le žena in mati kot nekoč, marvec tudi aktivna v službi, kar

ŠOLSTVO / V TEKU JE SEMINAR ZA SLOVENSKE ŠOLNIKE

V ospredju nova vloga šole

Slovenske učiteljice sledijo seminarju (foto KROMA)

nedvomno vpliva tudi na vzgojo otrok. Vrtec in sola imata tako v današnji družbi novo funkcijo; prvotna vloga sole kot gojiteljice izobrazo-

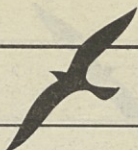
vanja se tako dopolnjuje z novo vlogo aktivne soudelezenke v odnosu otrok - družina. Sola naj bi torej »podpirala« družino in obratno.

Tudi podoba vrtca v današnjem svetu se je bistveno spremenila; nekoč je bil vrtec le prostor, kjer so vzgojiteljice cuvale in negovale mal-

cke, zdaj pa se vedno bolj uveljavlja misel, da mora razvijati tudi otrokove sposobnosti. Tako pojmovanje vrtca se je najprej uveljavilo v Sloveniji (»male sole« so bile od vedno zelo aktivne na tem področju), nov vzgojni program pa je vedno bolj prisoten tudi v naših krajih.

Vsi včerajšnji predavatelji in udeleženci seminarja so izrazili željo po tesnejših stikih z vzgojnim kadrom v Sloveniji. Priložnost za navezovanje takih stikov bo prav gotovo hospitacija v vrtcu v Izoli za zamejske vzgojiteljice. Obenem so včerajšnji predavatelji izrazili željo, da bi se tudi vzgojni kader iz Slovenije lahko udeleževal vsakoletnih seminarjev za solnike na Trzaskem, kar pa danes ni možno zaradi birokratskih zapletov.

Vida Valencic

NOVICE

Danes spet zaprta obalna cesta

Obalna cesta bo že spet zaprta, in sicer danes od 8. do 18. ure. Cesto bodo zaprli na predelu po »naravni« galeriji, kjer se s stene še krusi kamenje in ogroza promet. Predvidevajo, da bodo ta nujna dela opravili najpozneje do 18. ure danes.

Zadnja možnost ogleda razstave »Homo ludens - Homo sapiens«

Uspešna razstava vojačkov, miniaturnih vojskih modelov ter igra zbirke Diega de Henriqueza v palači Costanzi, ki je do zdaj privabila že 6000 obiskovalcev, bo odprta do 10. septembra z običajnim urnikom (od 10. do 13. ure).

Razstava Vojka Gašperuta

V razstavnih prostorih seslanskega sedeža krajevnega podjetja za turistično promocijo je na ogled razstava slovenskega umetnika Vojka Gašperuta. Razstava bo odprta do 14. septembra, vsak dan od 10. do 13. ure ter od 16. do 19. ure.

Fotografska razstava

Danes popoldne ob 18. uri bo v prostorih občinske razstavne dvorane na trgu Unità otvoritev razstave »Ritratti 1989 - 1995« tržskega fotografa Fabia De Visintinija. Fotografije prikazujejo obraze bolj ali manj znanih osebnosti, ki jih je fotograf slikal v obdobju 1989-1995. Razstava bo odprta do 19. septembra s sledečim urnikom: ponedeljek-sobota (razen torka, ko je dvorana zaprta) 10.00 - 12.30 in 16.00-19.30, nedelja: 10.00 - 12.30.

Prometni nesreči

82-letna Giovanna Cerniz je včeraj prečkala D'Annunziov drevored daleč od prehodov za pesce: privozil je fiat 500 in vozniku, 43-letnemu Cesareju Rovattiju ni uspelo, da bi se ji izognil. Ranjeno žensko so odpeljali v katinarsko bolnišnico: okrevala bo v 40 dneh.

Na obalni cesti pa sta trčila ford in saab. Voznik slednjega, Enrico Balbi, in potnica forda, Cristina Pandolfelli, sta se potokla: odzdravela bosta v dveh tednih.

SMRTNA NESREČA / DELAL JE NA STENI NAD ŽELEZNIŠKIMI TIRI

Na progi pri Vižovljah vlak podrl mladega delavca

Verjetno ni zaradi dušilcev ropota slišal, da je pripeljal tovorni vlak

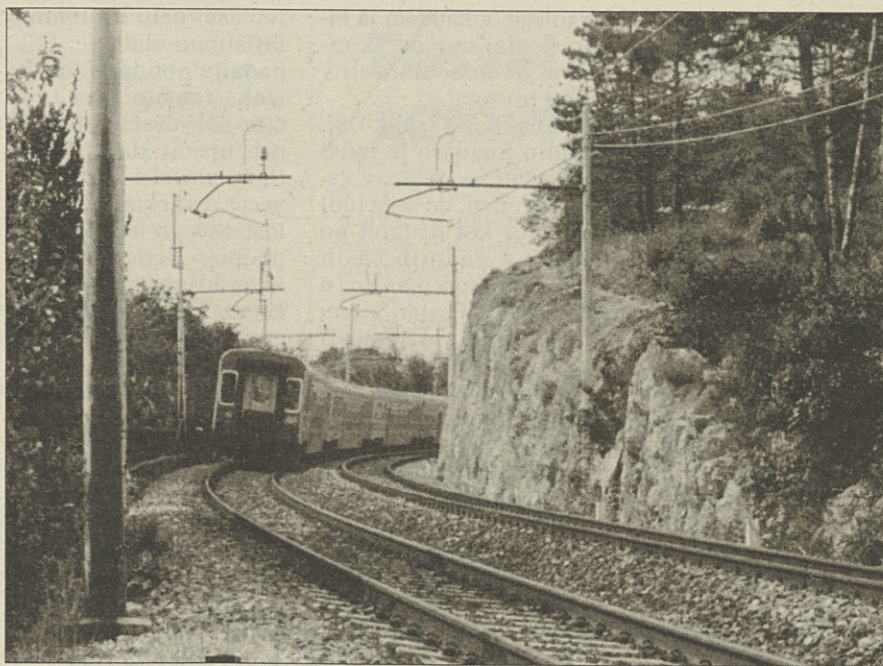
V jutranjih urah se je na železniški progi pri Vižovljah pripetila huda nesreča, pri kateri je izgubil življenje mlad delavec iz Tolmezza: delal je na steni ob železniški progi, ko je mimo zapeljal tovorni vlak, ki ga je oplazil, da je padel in v kratkem izdihnil.

Že dalj časa popravljajo progo, in sicer razpenjajo čez steno debelo jekleno mrežo, da ne bi na tře padalo kamenje. Dela vecinoma opravljajo ponoci, ko je na progi manj prometa. Včeraj zjutraj, malo pred 6. uro, je bila na delu ekipa petih delavcev furlanskega podjetja. Vodil jih je ravno 28-letni Andrea Lucchini, ki je z vrtnim strojem delal na steni nad tiri, medtem ko so se drugi stirje delavci - med njimi tudi njegov brat - lotili dela približno sto metrov daleč.

Ko je iz Tržica pripeljal tovorni vlak, namenjen proti openski železniški

postaji, ga verjetno Lucchini ni slišal in se ni umaknil na varno, ker je na usesih nosil dušilce ropota. Morda je tudi mislil, da ropot prihaja iz nasprotni smeri, saj se je po drugem, bolj oddaljenem tiru ravno takrat pripeljal drugi vlak. Vsekakor ga je strojevodja tovornega vlaka opazil in sprožil zavore, vendar se vlak ni pravočasno ustavil. Nesrečnega Lucchinija je oplazilo, udaril ga je jekleni kabel, ki je strlel iz zadnjega vagona vlaka. Kolegi in železničarji so prihiteli na kraj nesreče, med njimi je bil tudi Lucchinijev brat, in zgroženi odkrili okrvavljenega Lucchinija, ki je ležal sredi tirnic, kjer je v naslednjih nekaj trenutkih izdihnil zaradi številnih poškodb.

Železniški promet so prekinili dalj časa in komaj po 11. uri so vlaki spet redno stekli. Uvedli so dve preiskavi, sodno in interno preiskavo želez-

Kraj, kjer je prišlo do nesreče

niske uprave: ugotoviti je treba, zakaj se Lucchini ni pravočasno umaknil na varno, saj bi moral poznati urnike vlakov, preverili pa bodo tudi možnost, da je

jekleni kabel preveč strlel s tovornega vlaka.

Truplo ponesrečenega železničarja so popoldne odpeljali v rodni Tolmec. Sindikalne organizacije

prevoznikov so naslovile na vodstvo železnic zahtevano, naj podjetja, ki delajo za železnice, spostujejo vse varnostne predpise proti nesrečam na delu.

KD Lipa se bo poklonilo Bazoviškim žrtvam

Kulturno društvo Lipa iz Bazovice se bo poklonilo bazoviškim žrtvam z dvema prireditvama, ki bosta na sporedu jutri, 7. septembra v Bazovici. Ob 65-letnici njihove usmrčitve in 50-letnice postavitve spomenika na gmajni bodo v Bazovskem domu odprli razstavo fotografskih posnetkov Maria Magajne iz leta 1945. To so se neobjavljene fotografije, ki jih je Magajna posnel preden se je zaposlil pri Primorskem dnevniku. Med temi so tudi fotografije komaj postavljenega spomenika bazoviškim junakom. Otvoritev razstave bo ob 19. uri. Ob 20. uri pa bo v vaski kinodvorani ponovitev recitala o osvoboditvi Bazovice, ki so ga že predvajali na proslavi

50-letnice, ki je bila konec aprila v Bazovici. Recital so pripravili člani mladinskega krožka iz Bazovice pod strokovnim vodstvom Sonje Babič in prof. Ksenije Bras. S pesmijo, glasbo in besedo so izrazili to, kar so in kar tudi danes cutijo Bazovci ob obujanju spominov na krvave dogodke izpred tolikih let. Obenem pa so mladi s to prireditvijo potrdili ideje svobode, demokracije in miru, ki jih vodijo danes in jih bodo v prihodnje. Društvo zato vabi vse vašcane in druge ljudi, ki si niso ogledali recitala na proslavi 50-letnice, da ne zamudijo jutrisnje priloznosti in prisluhnejo res doživeti in kakovostni predstavi.

MELARA / KRVAV OBRAČUN

Prepir se je končal šele, ko je z nožem ranila žensko

Včeraj zjutraj se je pri Melari 42-letna Elide Ausilio iz Ul. Canciani sprla in z nožem ranila 60-letno Loredano Fonda in Ul. Muller 7. Odnosi med ženskama so že dalj časa slabi, včeraj ob 7. uri zjutraj pa je Ausiliova prisla k Fondi oborožena z dvema nožema. Po krajšem prepiru jo je ranila v desno roko in nato pobegnila. Na kraj so poklicali policijo, prihitel je tudi

resilec Rdečega križa, s katerim so ranjeno Fondi odpeljali v bolnišnico - na srečo rana ni huda in bo okrevala v 15 dneh. V kratkem pa se je na kraju zločina spet pojavila Ausiliova, agenti so jo prišli in jo odpeljali na kvesturo, kjer so ugotovili, da ni povsem uravnovešena. Prijavili so jo sodstvu zaradi telesnih poškodb, vendar je niso aretirali.

SV. IVAN / ZASAČILI SO GA DRUGIČ

Iz hišnega pripora v bar, potem naravnost v zapor

Leonardo Casagrande se res ni hotel sprijazniti s hišnim priporom. Pred casom so ga aretirali zaradi razpečevanja mamil nakar mu je sodnik spremljal arest v hišni pripor, ki pa se mu 31-letni Casagrande nikakor ni podredil. Ze po nekaj dneh je stopil iz stanovanja v Ul. S. Pelagio 23, pa so ga policisti zasačili na cesti in ga prijavili sodstvu zaradi pobega,

kajti kdor ne spostuje hišnega pripora stori prav tako kaznivo dejanje, kakor da bi zbežal iz korronejskega zapore. Ocito pa mu se ni zadoscalo: prejšnji večer je Casagrande šel v bližnji bar pri Sv. Ivanu, kjer so ga policisti že spet zasačili. Tokrat so mu natakili lisice in ga odpeljali v zapor, kjer bo čakal na procese zaradi razpečevanja mamil in dvakratnega pobega.

NA TRGU UNITA'

Jutri slovesna predaja poveljstva ladjevja Nato

Jutri ob 10. uri bo na Trgu Unità slovesna predaja poveljstva Natove stalne pomorske sile v Sredozemlju - Stanavforned. Včeraja je dosedanji poveljnik, nizozemski komodor Nicoolas Van Der Lugt, je včeraj bil na vljudnostnem obisku pri tržaskem županu Illyju, kateremu je predstavil dejavnost Natovih pomorskih sil v Jadranskem morju, v prvi vrsti pri uveljavljanju embarga Združenih narodov za dobavo orožja državam nekdanje Jugoslavije.

Danes bo srečanje s predstavniki tiska, jutri pa bo uradno nastopil novi poveljnik, nemški komodor Frank Ropers. Slovesnosti se bodo udeležili najvišji vojski voditelji Nata, med katerimi sam vrhovni poveljnik Natovih sil v Evropi, ameriški general George A. Joulwan, in poveljnik pomorskih sil južnega krila Nata, admiral Leighton W. Smith, ki je v teh dneh v ospredju dogajanja, saj poveljuje enotam letalstva, ki so včeraj spet začela bombardirati srbsko-bosanske položaje.

S tem v zvezi je treba zabeležiti pobudo Stranke komunistične prenov: slovesnost v Trstu je provokacija proti narodom, ki živijo v nekdanji Jugoslaviji, trdijo pri Skp (resnici na ljubo so v Sarajevu in v drugih obleganih mestih z velikim zadovoljstvom pozdravili Natove napade na položaje, s katerih jih že 40 mesecev nemoteno bombardirajo... op. ur.). Skp meni, da se z jutrisnjo slovesnostjo Trst spreminja v vojaško središče ene od v vojno vpletenih strani in bo zato jutri ob 18.30 priredila protestno zborovanje, ki se ga bo udeležil predsednik te stranke, Armando Cossutta.

Danes in jutri bo okrog Trga Unità, hotela Excelsior, kjer so nastanjeni vojaški predstavniki, in na nabrežju, kjer so zasidrane vojne ladje, strogo prepovedano parkiranje.

MINULO SOBOTO V SALEŽU

Lep uspeh tekmovalno orientacijskega pohoda

Sobotnega tekmovalno-orientacijskega pohoda v Saležu se je udeležila prava množica tekmovalcev. V prostorih KD Rdeča zvezda se je zbralo veliko družin z otroki, najstnikov in starejših oseb, tako da se je ne pričakovano prijavilo kar 21 skupin. Pohod je bil precej zahteven, saj so udeleženci morali odgovarjati na vprašanje iz splosne kulture, prepoznati različne vrste rastlin, narisati spomenik in celo izdelati fraco. Zadnje skupine so se vrnile zelo pozno, zato organizatorji niso mogli prirediti večeru primernega zaključka.

Prvo nagrado je osvojila skupina št. 21, drugi so se uvrstili člani skupine 13, tretje mesto na lestvici pa delita skupini št. 3 in 10. Odbor za preureditev spomenika (ki

ga bodo začeli popravljati prihodnjo soboto) bo organiziral jutri ob 20.30 družabni večer pri Budinovich v Salez st. 32 (ce bo slabo vreme, pa v društvenih prostorih), na katerem bodo nagradili zmagovalce.

Nagrade so poklonili Bogomila Doljak, Pavel Hrovatin, Gabrijela Ozbič in vinogradnik Josko Colja. Večer bodo popestrili vaski otroci in godci z glasbeno točko, nekaj pesmi pa bo zapel tudi domaći pevski zbor. Na ogled bodo frace in risbe, ki so jih tekmovalci izdelali med pohodom. Prepričani smo, da so take pobude ne samo prijetne, ampak tudi potrebne za zbližanje ljudi, saj nas sedanji način življenja stalno sili v individualnost. Zato bodo v četrtki vsi dobrodosli. (L.G.)

KONCERT / ANDREAS VOLLENWEIDER

Glasba, ki jo ustvarja veter

Enkratna čustvena doživetja eksperimentalne glasbe

Glasba kot veter, ki ustvarja in uničuje. Prav gotovo to velja za izjemno glasbo švicarskega barda eksperimentalne glasbe Andreasa Vollenweiderja, ki je s kompozicijami svoje zadnje LP plošče »Eolian Minstrel« popeljal sinocno natrpno dvorano gledališča Cristallo v svet vsakovrstnih emocij z inovativnimi zvoki svoje harfe in ostalih instrumentov, ki so ustvarjali sugestivno celoto. Glasba Andreasa Vollenweiderja je tako posebna, da jo vsaka definicija le delno zaokroži. Eksperimentalni zvoki harfe, ki jih glasbeni bard Vollenweider ustvarja s posebno prekinitevijo treslajev strun, so zelo ritmični, tako da skoraj mejijo na zvok, ki ga običajno ustvarjajo tolkala. Harfa pa postane v njegovih rokah takorekoč vsevsebujoči instrument, ki se lahko z

neverjetno lahkoto spaja z zvoki vseh glasbenih zvrsti. Njegove pesmi so prave eksperimentalne glasbene simfonije, »popolna glasba«, ki ne poznarja le Vollenwei-

derjevega čustvenega sveta, temveč želi biti le ključ, ki bi odprl vrata vsakemu poslušalcu pri odkritju njegove lastne domisljije in čustvenega bogastva. (V.V.)

ZSKD / V OKVIRU PROSLAVE 50. OBLETNICE

V petek predstavitev treh knjižnih novosti

Eseji A. Mermolje, pesmi M. Obita in skladbe I. Ote

V okviru praznovanja 50. obletnice ZSKD bodo v petek, 8. t.m., zvečer doživele uradno predstavitev tri knjižne novosti. Dogodek se uokvirja v širše zasnovani kulturni spored, ki bo že ob 18. uri otvoril tridnevni niz jubilejnih prireditev z odprtjem likovne razstave mladih ustvarjalcev v galeriji Babne hiše v Ricmanjih. Dogajanje se bo nato preselilo v Dolino, kjer bo ob 19.30 na K'luži Pihalni orkester Breg igral pod vodstvom Renza Muscovija, ob 20. uri bo v galeriji Torkla na vrsti odprtje fotografske razstave v spomin na Saso Ota, takoj zatem pa spet v prijetnem okviru vsakega studenta predstavitev treh knjižnih novosti. Gre za tri različne ustvarjalne zvrsti, od esejev, ki jih z naslovom Ogleдалo predstavlja Ace Mermolja, do poezij mladega beneskega pesnika Micheleja Obita in

pa zbirke življenjske ustvarjalnosti zborovdije in skladatelja Ignacija Ote. O avtorjih in njihovem delu bodo v petek zvečer na K'luži spregovorili Duško Udovic, Marko Kravos in Anton Baloh. Se posebej bo srečanje obogatilo nastop treh zborov, ki bodo zapeli pesmi Ignacija Ote.

Aceta Mermolje, ki je tudi predsednik ZSKD, ni treba posebej predstavljati. Njegov pesniški in esejistični opus je zelo obsežen. Njegova razmišljanja smo v zadnjih dveh letih lahko vsak teden brali tudi v Primorskem dnevniku pod naslovom Ogleдалo. Glede na veliko bogastvo in aktualnost njegove pronicljivosti misli je Primorski dnevnik v sodelovanju s SKGZ sklenil, da nekatere najbolj pomenljive in značilne eseje izda v knjižni obliki. Njegove analize danasnega časa in pojavov v njem so

branje, ki nas spodbujajo k razmišljanju. Lotevajo se tako planetarnih problemov kot pogledov v naš ožji zamejski prostor in njegove zdrahe, pri tem pa pozorno spremljajo in secirajo politično, družbeno, gospodarsko in kulturno dogajanje tako v Italiji kot v Sloveniji, med katera je naša skupnost razpeta. V Acetovem Ogleдалu se odseva bistvo naše biti. Morda bo knjižna oblika prispevala, da se bomo njegovemu razmišljanju pozorneje približali.

Michele Obit živi v Spetru, je novinar pri Novem Matajurju in sodelavec videmske redakcije dnevnika »Il Gazzettino«, predvsem pa je slovenski pesnik, ki piše v italijanski. Zadeva se zdi čudna tistim, ki jim uhaja iz spomina usoda beneskih Slovencev. Obitove pesmi so po vsebini in obliki kompleksne, »moderne« v smislu, da so tudi imena vasi in beneskih dolin besede, ki živijo v kontekstu, ki je radikalno širsi od domačijskega pesništva. Taksne pesmi potrebujejo vse možne variacije knjižnega jezika in zato piše Obit v jezikovnem prostoru, ki ga najbolje obvlada. Po drugi strani se pesnik na »meji« polnopravno vključuje v sodobna slovenska pesniška iskanja. Branje njegovih tekstov nam ni tuje, kot ne trpko ozadje, ki se prepleta med besedami. Pesniška zbirka »Per certi versi« (v Kravosovem prevodu). »Po drugi strani« je izšla pri založbi H. Kel-

ermann. Italijanske izvirnike spremljajo slovenski prevodi Marka Kravosa.

Ignacij Ota, po rodu in srcu Dolincan, je predvsem glasbenik, ki iskreno ljubi zborovsko petje. Glas kot najlepše in najpopolnejše glasbilo mu je vodnik v glasbenem ustvarjanju, ki se mu dejansko posveča od študijskih let na ljubljanski akademiji. Z zborovstvom se je začel ukvarjati se kot mladenič v prvih povojnih letih, glasbene umetnosti pa se je izučil v Ljubljani pod vodstvom priznanih slovenskih ustvarjalcev. V naši stvarnosti in v širsi okoliščini ga poznamo kot cloveka, ki je svoje življenje posvetil zborovski dejavnosti. Zbirka njegovih skladb, ki jih ZSKD izdaja in predstavlja ob priložnosti svoje 50-letnice, namrec v dokajšnji meri obsega skladbe za moski zborovski sestav. Pod skupnim naslovom Moji zemlji, pomenljivo povzetem po uglasbitvi Benedicteve poezije, je v knjigi zbranih 28 izvirnih del dolinskega glasbenika. Poleg »moskih« je obsežnejše poglavje »zenskih« pesmi. Skladbe za mešano zasedbo so sad predvsem zadnjih časov, nekatere so nastale s točno določenim namenom, kot je na primer posvetilo temu ali onemu zboru. Večinoma pa je Ingacij Ota ustvarjal prosto po navdihu. Sprememo misel pesmarici je podal Miran Kosuta, predstavitev posameznih piscev uglasbenih besedil pa je sestavil prof. Marija Cenda.

ZSKD / PRED JUBILEJNIMI PRIREDITVAMI

50 let kulturne ustvarjalnosti

Razmišljanje tajnika ZSKD Nives Košutove

Skrb za razvoj in ljubezen do tradicije - najbrz ni predrzna ugotovitev, da je vzporedno udejanjanje teh dveh nacel oznacilo petdesetletni življenjski lok Zveze slovenskih kulturnih društev in njenih predhodnic. Ljubezen do tradicije kot pristop, ki ima svoj izvor v vrednotah citalniske dediscine, skrb in cut za razvoj pa kot vodilo, ki so ga voditelji Zveze najverjetneje podedovali z vrednotami narodnoosvobodilnega gibanja.

Za organizacijo ta doba res ni kratka. Iz arhivske zapuscine Zveze vemo tudi, da je bila ta doba vseprej kot lahka. V polstoletnem razdobju, ki je bilo zapleteno se zlasti v zgodovinskem pogledu, so se zvrstili trenutki sluge in razhajanj, navdušenja in malodusnosti, zadostnih gmotnih sredstev in zadusljive financne krize. Zvrstili so se casi ustvarjalne evforije in trdne zavesti in sledila so jim obdobja sivega zivotarjenja in kulturnega aktivizma brez zivljenjske energije.

In vendar, kljub socialnim in politicnim pretresom, kljub tezavnim in veckrat nelojalnim odnosom s strani drzave, v kateri zivimo, kljub boleccemu razkroju jugoslovanskega mita je Zveza vedno vztrajno in z uspehom iskala svojo podobo in svojo vlogo.

V teh dneh, ko se pravljamo na 50-letnico in smo imeli priloznost, da smo nekoliko globlje pogledali v preteklost Zveze (ki je vsekakor

premalo raziskana), sem jasno zacutila, da smo dedici pomembnega izrocila. Ze ob beznem pregledu zgodovine lahko zasledimo v delovanju Zveze nekatere stalnice: skrb za kulturno in umetnisko ozavescanje skupnosti in posameznikov; zelja po kulturni in duhovni rasti Slovencev, ki zivijo zunaj slovenske drzave; potreba po povezovanju s slovenskim (in prej tudi jugoslovanskim) kulturnim prostorom; zelja po vkljucitvi v italijanski prostor in po soustvarjanju kulturne podobe krajev, kjer zivimo; potreba po povezovanju in usmerjanju kulturnih društev in skupin, ki delujejo na teritoriju.

Vseskozi je prisotna zelja, da bi bila Zveza »napredna« organizacija. Merilo naprednosti so pa pogojevale naslednje značilnosti: sposobnost odprtega misljenja; prizadevanje, da ne bi bilo kulturno delovanje samemu sebi namen, ampak, da bi zasledovalo cilje družbene pravice; sposobnost vključevanja v širše družbeno življenje in sposobnost dialoga z večinskim narodom; vrednotenje kulture, vzgoje, izobraževanja kot bistveni dejavniki za narodnostni obstoj.

Zveza slovenskih kulturnih društev devetdesetih let je nedvomno naslednica svojih predhodnic, saj je v danih razmerah dosledno zasledila in tudi dosegla marsikateri zastavljeni cilj. S svojo deželno razsežnostjo (stirje uradi usklajujejo in spodbujajo delovanje šestdesetih društev in skupin v trzaski in goriski pokrajini, v Benečiji in Režiji) je danes moderen primer decentralizirane kulturne stvarnosti, ki ne vodi z vrha, temveč povezuje in podpira ljubiteljsko kulturo ob spostovanju specifičnosti in značilnosti različnih pokrajinskih območij. To stvarnost je končno letos priznala tudi deželna uprava.

Osnova kulturne politike ZSKD je omogocati kulturno in ustvarjalno izražanje cimsirsemu stevilu ljudi.

Ta naloga je toliko bolj pomembna danes, ko se je življenje Slovencev v nasi deželi profesionaliziralo, saj razpolagamo z gledaliscem, s knjižnico, z glasbeno solo... Društva pa ostajajo se vedno tista osnovna jedra, ki najbolj segajo v družbeno tkivo v svojem okolju. Zato so tudi prvenstveni dejavniki, ki lahko ustvari določeno kulturno občutljivost in naklonjenostno kulturno vzdušje.

ZSKD aktivno sodeluje s sorodnimi organizacijami, kot so Zveza slovenskih kulturnih organizacij Slovenije, Pro-

svetna zveza v Celovcu, Zveza Slovencev na Madzarskem. S temi organizacijami uresnicuje predvsem izobraževalne in mladinske pobude. Dobre stike vzdržuje tudi z vsedravnim italijanskim združenjem ARCI, z raznimi deželnimi italijanskimi združenji, laicnimi in katoliškimi, s kulturnimi skupinami italijanske manjšine v Istri.

Tudi v programu ob 50-letnici, ki docela izraza mnogoobraznost Zveze in njeno notranjo bogato idejno in dejavnostno razklenjenost, se uravnoveseno spajata skrb za razvoj in ljubezen do tradicije.

Petkov dan je poklon umetnosti in ustvarjalnosti. Likovna razstava mladih ustvarjalcev iz nase dežele, glasbeni nastopi, fotografska razstava, posvečena Sasi Oti, predstavitev knjižnih novosti so utrinki, s katerimi zelimo poudariti, da je pozornost Zveze do ljudi, ki s svojim ustvarjalnim delom plemeniti nas kulturni prostor, velika in hvalezna. Hkrati zelimo med raznimi zvrstmi neko komunikacijsko vez, kajti kultura je predvsem komunikacija.

Sobotni dan potrjuje prizadevanja ZSKD po odpiranju, po soocanju, po sodelovanju, po vkljucevanju v danasnjo stvarnost. Koncert za sozitie je pobuda, ki je prvenstveno namenjena slovenski in italijanski mladini, vendar upamo, da bodo vsi nasi clani in kulturni delavci prisotni tisti vecer v Prebenegu, kajti pomen koncerta zdalec presega glasbene okvire. Na koncertu bo nastopila, poleg domačega ansambla Status Symbol, uveljavljena skupina Agricutus, ki prihaja iz Palerma. Ansambel je posebej sprejel nase vabilo, ko je zvedel, da bo izkupicek vecera namenjen Skladu Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin.

To je le skromen prispevek Zveze k naporni uresnitvi vrednot solidarnosti, vzajemnega spostovanja, clovekovih pravic. Seveda so to preveliki problemi za majhno organizacijo, kot je nasa, vendar so nam blizu, miselno in srčno.

Zadnji dan praznovanja, v nedeljo, bodo imeli besedo vsi kulturni dejavniki, ki sooblikujejo Zvezo. Mnozicna prireditve, na kateri bodo nastopile godbe, zbori in druge skupine iz cele dežele, bo prikaz tega, kar je danes Zveza. Priloznost bo, da bomo na prijeten nacin tudi kaj odkrili o zgodovini Zveze. Prepricana pa sem, da bomo iz prireditve predvsem crpali novih spodbud in energij za delo v prihodnosti.

Nives Kosuta

ZDAJ GRE UREDITI ŠE PROMET

Križani zadovoljni zaradi novih dvojezičnih napisov

Križani so z zadovoljstvom pozdravili postavitev dvojezičnih cestnih tabel pred vhodi v vas, za kar so cakali celo vrsto let. Zadnje in edino dvojezično tablo je v Križu postavila levosredinska uprava tedanjega zupana Marcella Spaccinija. Na svoje ozemlje pa je tablo z italijanskim in slovenskim napisom vasi pred nekaj leti postavila devinsko-nabrezinska uprava. S postavitvijo novih tabel je zupan Riccardo Illy dosledno uresnicil obvezo, ki jo je sprejel na januarski skupščini v kriskem reatoriju, na kateri je moral tudi prisluhniti številnim kritikam na račun nestetih neizpolnjenih obljub prejšnjih uprav in obcinskih upraviteljev.

Med problemi, s katerimi se trenutno sooča kriska vaska skupnost, je nedvono promet, ki duši vasko jedro. Vprašanje se postavlja predvsem ob zaprtju obalne ceste, ko so mnogi avtomobilisti prisiljeni, da zavijejo v Križ. Da se to dogaja, so delno krivi tudi izredno pomanjkljivi smerokazi, ki bi morali ze v mestu (jn to v vec jeziki) opozarjati voznike, da je obalna cesta zaprta. Ko privozijo v Križ, se avtomobilisti znajdejo v pravem labirintu in zaradi pomanjkanja smerokazov ne morejo na noben nacin najti poti do izhoda iz vasi oziroma do pokrajinske ceste.

Domacini so ze veckrat opozorili obcinsko upravo na prometno gneco in zahtevali us-

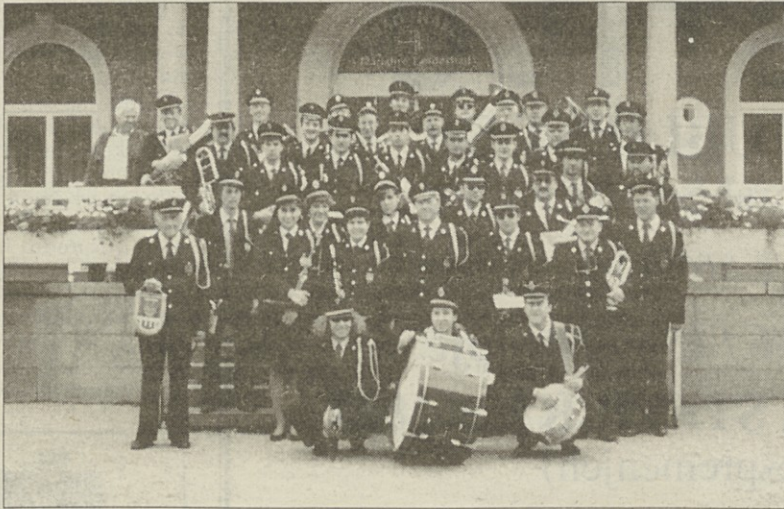
trezne smerokaze sredi vasi. Njihove prosnje pa so doslej stalno naletele na gluha usesa. Ista usoda je zal doletela tudi pisna in ustna opozorila zahodnokraskeskega rajonskega sveta, kot pojasnjuje njegov predsednik Zdravko Bisin, ki je pred nekaj dnevi spet posegel pri mestni upravi, naj vendarle postavi tolkokrat obljubljene prepotrebne smerokaze.

NABREŽINSKA GODBA

Uspešno gostovanje v Umbriji

Godba na pihala iz Nabrezine je bila v soboto in nedeljo na zelo uspešnem gostovanju v Umbriji, in sicer v kraju Montone v blizini Perugie. Bili so gostje italijanskega državnega združenja godb na pihala ANBIMA, ki prireja prav v tem kraju ob tem času sobotne in nedeljske koncerte raznih glasbenih skupin.

Godbeniki so se podali na pot v soboto jutraj ze ob 5. uri ter so prispeli v kraj Montone v prvih popoldanskih urah, kjer so jih pričakali organizatorji ter zupan mesta in drugi krajevni predstavniki. Po kosilu in ogledu bliznjega kraja Gubbio, so imeli nabrezinski godbeniki v večernih urah koncert na glavnem trgu v kraju Montone. Zaigrali so vec slovenskih skladb, nekaj skladb iz klasicne in moderne zakladnice pa se nekaj koracnic. Napovedovala je Emanuela Veronese, nekaj podatkov o godbi je povedal Karlo Gabrovec, lep govor o delovanju godbe v devinsko-nabrezinski obcini pa je imel tudi Massimo Veronese, ki je kot odbornik zastopal devinsko-nabrezinsko obcinsko upravo in je zupanu gostiteljskega mesta izrocil tudi darilo-izde-

lek domace umetnice Bogomile Doljak. Zbor je oranizatorjem podaril tudi kosaro domacih specialitet, kot tudi izdelek iz kamna domacina Milana Pernarcica, ki upodablja dolano krasko stirno.

Nastop je izredno lepo uspel in ljudje so bili z izvajanjem izredno zadovoljni. Naslednjega dne so si godbeniki, ki jih je vodil Sergio Gratton, ogledali se kraj Assisi, nato pa se lepote in zanimivosti Perugie.

Popoldne so se pripravili na odhod proti domu, ki je potekal povsem v redu, razen zadnjega dela voznje, ko jih je skoraj na domacem pragu zajelo neurje.

Na vsak nacin je bilo gostovanje v kraju Montone lep uspeh za nabrezinske godbenike, ki imajo v nacrtu ze v prihodnjih dneh in v bliznji bodočnosti druge nastope, na katere so se in se se bodo vestno pripravili.

Neva Lukes

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
6. septembra 1995
PETRONIJ

Sonce vzide ob 6.31 in
zatone ob 19.35 - Dolžina
dneva 13.04 - Luna vzide
ob 17.45 in zatone ob
4.27.

Jutri, CETRTEK,
7. septembra 1995
REGINA

**VREME VCERAJ OB
12. URI:** temperatura
zraka 20,2 stopinje, zračni
tlak 1007,3 mb narasca,
veter 7 km na uro severo-
zahodnik, vlaga 53-od-
stotna, nebo rahlo poo-
blaceno, morje mirno,
temperatura morja 20,3
stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nina
Isler, Lucrezia Svetina,
Simone Samsa, Marco La-
ghezza, Andrea Baffa.

UMRLI SO: 85-letna
Anna Boscarini, 87-letni
Aldo Cremonini, 89-letna
Ernesta Vittone, 56-letna
Bruna Casson, 69-letni
Aulio Pavon, 83-letna
Giovanna Kolenc, 51-letni
Sergio Olivo Ferraresso,
72-letni Ione Puntin, 72-
letna Stefania Ferluga, 83-

letni Egidio Benvenuto,
81-letna Maria Bianca De
Luca, 51-letna Alberta
Rosset, 59-letna Anna
Bregolato.

LEKARNE

**Od PONEDELJKA, 4. do
NEDELJE, 10. septembra
1995**

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od
13.00 do 16.00

Istrska ulica 33 (tel.
638453), Ul. Belpoggio 4
(tel. 306283), Zavljje - Ul.
Flavia 89 (tel. 232253).

FERNETICI (tel.
416212) - samo po telefo-
nu za najnujnejše prime-
re.

**Lekarne odprte od
19.30 do 20.30**

Istrska ulica 33, Ul.
Belpoggio 4, Trg Giotti 1,
Zavljje - Ul. Flavia 89..

FERNETICI (tel.
416212) - samo po telefo-
nu za najnujnejše prime-
re.

NOCNA SLUŽBA
**Lekarna odprta od
20.30 do 8.30**
Trg Giotti 1 (tel.
635264).

**Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA**
Urad za informacije

KZE-USL - tel. 573012.
Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure.
- tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba
Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20.
ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Sce-
mo e più scemo«, i. Jim
Carrey, Jeff Daniels.

EXCELSIOR - 17.15,
18.55, 20.35, 22.15 »Fer-
mo posta Tinto Brass«, r.
Tinto Brass, prepovedan
mladini pod 18. letom.

EXCELSIOR AZZURRA
16.15, 18.10, 20.05, 22.00
»Il terrore dalla sesta lu-
na«, i. Donald Suther-
land.

AMBASCIATORI -
16.15, 18.15, 20.15, 22.15
»Bad Boys«.

NAZIONALE 1 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Un
amore tutto suo«, i. San-
dra Bullock.

NAZIONALE 2 - 16.00,
17.30, 19.00 »L'incantesi-
mo del lago«, risani film;
20.30, 22.15 »Piccoli omi-
cidi tra amici«.

NAZIONALE 3 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Free
Willy 2«.

NAZIONALE 4 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Car-
rington«, i. Emma Thom-
pson.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Duro e penetrante«, prepovedan mladini
pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00,
18.00, 20.00, 22.10 »Mi-
ster Parker, il circolo vi-
zioso«, i. Jennifer Jonson
Leight, Broderick
Metthew.

ALCIONE - 18.00,
20.00, 22.10 »Ed Wood«
r. Tim Burton, i. Johnny
Depp, Martin Landau,
Rossana Arquette.

LUMIERE - 18.45,
20.30, 22.15 »Il prete«, r.
Antonia Bird, prepovedan
mladini pod 14. letom.

PRIREDITVE

KD LIPA iz Bazovice
prireja jutri, 7. septembra
dve prireditvi ob 65-letni-
ci ustrelive bazovskih ju-
nakov: ob 19. uri v Bazov-
skem domu otvoritev raz-
stave fotografij **MARIJA
MAGAJNE** iz leta 1945,
ob 20. uri v kinodvorani
ponovitev **RECITALA OB
50-LETNICI OSVOBO-**
DITVE BAZOVICE v iz-
vedbi mladinskega krožka
iz Bazovice, ob 21.30

prizig **KRESA** "pri kalu".
Vabljeni!

**ZSKD - 50 LET KUL-
TURE:** petek, 8., sobota,
9. in nedelja, 10. septem-
bra. V petek ob 18. uri v
Babni hiši v Ricmanjih ot-
voritev razstave mladih
likovnikov iz Trsta, Gori-
ce in Benecije, ob 19.30 v
Dolini na K'luži in v gale-
riji Torkla koncert Pihal-
nega orkestra Breg, od-
prtje fotografske razstave
posvečene Sasi Ota in
predstavitve 3 knjižnih
novosti Aceta Mermolje,
Micheleja Obita in Igna-
cija Ote; v soboto ob 20.
ure dalje v parku na
Gornjem Plehneku v Pre-
benegu dobrodelni rock
koncert za sožitje; v ne-
deljo, ob 18. uri na Gorici
v Dolini **OSREDNJA PRO-**
SLAVA 50-LETNICE
ZSKD.

**SLOVENSKA SKU-
PNOST** prireja v soboto,
9. in nedeljo, 10. t. m.
NAS PRAZNIK na igriscu
SD Sokol v Nabrezini. So-
delovali bodo nabrezin-
ska godba na pihala, folk-
lorna skupina iz Rezijske
ansambel Kraski kvintet
in Status Symbol. Na
ogled bo razstava ob 20-
letnici deželne SSK ter v
nedeljo zvečer govori va-
ditelj SSK in Narodne-
ga sveta koroskih Sloven-
cev.

OBVESTILA

**ZBOR JACOBUS GAL-
LUS** je prišel z vajami!
Prihodnji teden se sreca-
mo v petek, 8. t. m., ob
20. uri v Gallusovi dvorani
na Glasbeni matici.
Pričakujemo vse stare in
nove clane.

**SLOVENSKI LOVSKI
PEVSKI ZBOR FJK DO-
BERDOB** obvesca svoje
pevce, da bo prva pevka
vaja danes, 6. t. m. v
Bubnicevem domu ob
20.30.

**DEKLISKI PEVSKI
ZBOR VESNA** začena
novo sezono jutri, 7. t. m.,
ob 20.30 v domu A. Sirka
v Križu. Vabimo vse
pevke, stare in se posebno
nove.

**DOLINSKA OBCIN-
SKA UPRAVA** sporoča,
da je z mesecem septem-
brom ponovno odprta
**OBCINSKA KNJIZNICA V
BOLJUNCU.** Knjižnica bo
odprta vsak torek od 9. do
11. ure in vsak petek od
10. do 12. ure ter od 16.
do 18. ure. Knjižnico
upravlja osebje Narodne
in študijske knjižnice (tel.
227008).

CE SI LETNIK 55 in si
obiskoval srednjo solo S.
Kosovel na Opcinah javi
se v soboto, 9. t. m., ob
20.30 v Prosvetnem domu
na Opcinah na informa-

tivnem sestanku, kjer se
bomo pogovorili kako
praznovati naso stiri-de-
setletnico.

**SD POLET - KO-
TALKARSKA SEKCIJA**
sporoča, da je v teku vpi-
sovanje za novo sezono in
za zacetniški tecaj v ko-
talkanju. Informacije do-
bite na kotalkaliscu pri
Pikelcu od 17. do 20. ure
ali po telefonu na st.
213420

KRUT obvesca, da se
začnejo v torek, 3., sredo,
4. in cetrtek, 5. oktobra
plavalne ure v bazenu v
Strunjanu in Gradežu.
Vpisovanje in informacije
na sedežu krožka v Ul.
Cicerone, tel. s. 3720062
ali 360072 v uradnih
urah.

KRUT prireja
zdravljenje v Smarjeskih
toplicah v dveh izmenah
in sicer od 27.9. do 6.10.
in od 6. do 16.10. Vpiso-
vanje in informacije na
sedežu krožka v Ul. Cice-
rone 8, tel. st. 3720062
vsak dan, razen sobot od
9. do 13. ure in od 14.30
do 17.30.

**KROZEK YOGA
SIDDHARTA - OSHO
MEDITATION CENTER**
na Opcinah otvarja v sep-
tembru letosnjo sezono z
2-krat tedenski tecaji yoge
in meditacije: yoga ob po-
nedeljekih od 20. do
21.30, meditacija ob ce-
trtkih od 20. do 21.30. Z
oktobrom in do 15.6.1996
pa se bodo vrsili popold-
nanski in večerni tecaji 4-
krat tedensko. Informacije
tel. 040/327488.

ZSKD obvesca pevce in
godbenike vseh vclanje-
nih zborov in godbenih
drustev, da bo skupna
vaja za nastop na osrednji
proslavi 50-letnice v ne-
deljo, 10. t.m., ob 16.30 v
Trubarjevi dvorani nizje
srednje sole S. Gregorcic
v Dolini. Pevci in godbe-
niki naj se proslave ude-
ležijo v obicajni koncertni
obleki svojega zbora oz.
godbe.

ZSKD vabi clane drus-
tev, da se osrednje prosla-
ve 50-letnice, ki bo v ne-
deljo, 10. t.m., ob 18. uri
na glavnem vasekem trgu v
Dolini, udeležijo z drust-
venimi prapori in po
moznosti v ljudskih
nosah. Zbiralisce nos in
nosilcev praporov je
predvideno na licu mesta
pol ure pred zacetkom
prireditve.

**SLOVENSKI VI-
SOKOSOLSKI SKLAD
SERGIJ TONCIC** v Trstu
obnavlja letno nagrado
"Dr. Frane Toncic", ki
ima namen vzpodbuditi
visokosolce pripadnike
slovenske narodnostne
skupnosti v Italiji k razi-
skovalnemu in ustvarjal-
nemu delu. Nagrada, v
znesku dva milijona lir, je
namenjena diplomski stu-
diji s podrocja humani-
sticnih oz. eksaktnih ved,
ki pomeni obogatitev slo-
venske kulture, zgodovine
ali znanosti in ki je
sklenila univerzitetni stu-
dij v enem od rokov aka-
demskega leta 1993/94.
Zainteresirani naj dosta-
vijo izvod svoje studije
najkasneje do 30. septem-
bra t.l. Narodni in studij-
ski knjižnici v Trstu, ul.
Sv. Franciska 20/I. Prejeta
dela bo obravnavala komi-
sija, ki ji predseduje
prof. Pavle Merku, nakar
bo v februarju prihodnje-

ga leta sledila nagraditev.

SZ SLOGA - planinski
odsek vabi v nedeljo, 10.
t. m. na tradicionalni spo-
minski pohod '95. Zbira-
lisce pred vaskim spome-
nikom v Bazovici ob 9.45
in odhod ob 10.15. Pohod
traja priblizno tri ure. Va-
bljeni!

**GODBENO DRUSTVO
NABREZINA** prireja tudi
letos glasbeno solo za
mlade, ki bi radi vstopili
v godbo. Informacije na
sedežu drustva v Nabrezi-
ni vsak ponedeljek in ce-
trtek od 20.30 do 22. ure
ali na tel. st. 200897.

ŠOLSKE VESTI

RAVNATELJI spo-
rocajo, da se na sloven-
skih visjih srednjih solah
pouk začne 7. septembra.
Dijaki se na solah zberejo
ob 9.50. Pouk bo trajal
dve učni uri. Pred tem ka-
teheti vabijo k zacetni sol-
ski masi, ki bo v cerkvi
pri Sv. Ivanu ob 9. uri.

**RAVNATELJSTVO
SREDNJE SOLE S. GRE-
GORCIC** v Dolini ob-
vesca, da začne pouk v
ponedeljek, 11. t. m., ob
9. uri. Učenci bodo imeli
tri učne ure (do 11.30).

KATEHET sproca, da
bo uradna sv. masa za
ucence srednje sole S.
Gregorcica v Dolini na pr-
vi dan pouka v pone-
deljek, 11. t. m. ob 8. uri.
Vabljeni ucenci, starsi in
vzgojitelji.

MALI OGLASI

PRODAJAM knjige: DZS
Anorganska kemija 1 in 2,
Organska kemija 1, Fizika 1
in Matematika: integral in
odvod, Latinska slovnica in
vadnica 1 in 2. Tel. 302748.

PRODAM novo podvod-
no pusko znamke Omer, ra-
bljeno samo dvakrat. Cena
po dogovoru. Tel. st.
822225 v večernih urah.

PRODAM skoraj nov ko-
stanjev plavnik (17 hl). Tel.
(0481) 21517.

PRODAM dovoljenje
trgovine sadja in zelenjave z
dobrim prometom, prostor
obnovljen. Tel. st.
040/633412 od 8. do 14.
ure.

V NABREZINI prodajam
hiso potrebno popravil. Tel.
st. 200620.

TOVORNJAK Leoncino
OM 34 prodajam. Tel. st.
228519.

**FORD TAUNUS 1600
GL**, letnik '80, plave barve,
garaziran v dobrem stanju,
70.000 km prodajam. Tel.
na st. 228519.

PRODAM hidravlično
stiskalnico za grozdje s pre-
merom 60 cm v dobrem
stanju. Tel. st. 200156.

DOMACE slive za mar-
melado ugodno prodajamo.
Tel. st. 420604 po 20. uri ali
sporočilo telefonski tajnici.

PRODAMO po ugodni
ceni bioloske slive in fige.
Tel. st. 910140.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajnistvu Urednistva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih drustev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tlicje) tel. 360072, s sledecim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

PRODAM knjige za vse
razrede znanstvenega liceja.
Tel. st. 226452.

PRODAM knjige za vse
razrede znanstvenega liceja
B oddelka. Tel. st. 417253 ob
vecernih urah.

BASISTA isce harmo-
nikar. Tel. na st. 272667 -
Corrado od 14. do 17. ure.

ISCEM resno kuhinjsko
pomocnico s prakso za delo
v sredisccu mesta. Tel. st.
229234 - ura obedov.

ISCEM resno in zaneslji-
vo gospo ali gospodnico z
izkusnjami za celodnevno
varstvo dveinpolletnega
otroka v Gorici za stiri dni v
tednu. Interesentke naj ne bi
bile iz prevec oddaljenih
krajev. Tel. st. 0481/530295
v urniku poslovanja trgovin.

ISCEM hiso ali zazidljiv
teren v Miljah s pogledom
na morje. Tel. st. 662023.

ISCEM enkrat tedensko,
po moznosti ob sobotah,
hisno pomocnico. Tel. st.
44631.

V DOBERDOBU, na Vrt-
ni ulici 6, ima Drejsce
Ferfolja osmico. Toci belo
in crno vino ter nudi domac
prigrizek.

OSMICO sta odprla Mag-
da in Slavko Skerlj, Zgonik
15/A. Vabljeni!

OSMICO ima Srecko
Stolfa, Salez 46. Toci belo in
crno vino.

PRISPEVKI

Ob 30-letnici smrti Ma-
rije Marc (Bigla) se je spo-
minjajo sin Pepi, snaha Ma-
rija ter vnuka Jozko in Tomo
Pecar in darujejo 40.000 lir
za Društvo slovenskih
upokojencev.

V spomin na Milkinega
brata Jankota Milica daruje-
ta Danica Semec in Darka
Suligoj 20.000 lir za slike v
slivenski cerkvi.

V spomin na Ivana-Nina
Sosica darujeta Albin Boga-
tec 10.000 lir ter Silvana Zu-
liani 20.000 lir za vzdrze-
vanje kriskega spomenika.

Sekcija VZPI-ANPI E.
Antonic iz Križa daruje v
spomin na tovarisa Nina So-
sica 100.000 lir za Godbo na
pihala iz Nabrezine in
100.000 lir za MoPZ Ve-
sna iz Križa.

Namesto cvetja na grob
Janka Milica darujeta
Genka in Just Fabjan
50.000 lir za SK Kras.

Ob 5. obletnici smrti

Fulvija Maurija

Ziveti v srcih tistih, ki
so ostali, pomeni ne um-
reti nikoli.

Svojci

Trst, 6.9.1995

6.9.1993 6.9.1995

Ob 2. obletnici smrti

Ivanke Milič

se je spominjajo

Svojci

Masa zadusnica bo da-
nes, ob 19. uri v stivanski
cerkvi

Salez, 6.9.1995

Ob tezki izgubi drage
mame izrekata Marino-
tu in družini iskreno
sozaljje

družini Zerjal in Martini

Ob izgubi drage mame
izreka prijatelju Marinu
in družini iskreno
sozaljje

David z družino

OBVESTILO

*Sporočamo, da se je PUBLIEST Srl
oglasna služba Primorskega dnevnika
preselil v nove urade v*

**ulico Valdirivo št. 36 / I. nadstropje
NOVA TELEFONSKA ŠTEVILKA 361888
faks 768697 (nespremenjen)**

*Urn timer sprejemanja obvestil, osmrtnic in malih oglasov:
od ponedeljka do petka*

od 8.30 do 12.30 (do 15.00 samo osmrtnice)

Ob sobotah, nedeljah in praznikih sprejema
samo osmrtnice uredništvo Primorskega dnevnika
v ulici Montecchi 6 / II. nadstropje.

MENJALNIŠKI TEČAJI

5. september 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	84,15	85,15	11,82	12,19	7,51	8,03
A banka Koper	83,95	85,10	11,52	12,04	7,40	8,02
A banka Nova Gorica	84,10	85,20	11,73	12,05	7,50	7,70
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	84,50	85,50	11,95	12,35	7,70	8,30
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	84,50	85,20	11,80	12,10	7,50	7,95
Banka Vip NG, t: 065/ 28-511	84,07	85,20	11,81	12,04	7,55	7,65
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	84,70	85,10	11,96	12,10	7,60	7,85
Creditanstalt d. d.	84,20	85,00	12,00	12,25	7,50	8,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	-	-	-	-	-	-
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	84,50	85,20	11,95	12,05	7,50	7,70
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	84,50	85,20	11,95	12,05	7,50	7,70
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	84,50	85,20	11,95	12,05	7,50	7,70
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	84,50	85,20	11,95	12,05	7,50	7,70
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	84,50	85,20	11,95	12,05	7,50	7,70
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	84,30	84,90	11,95	12,05	7,50	7,70
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	84,30	84,90	11,95	12,05	7,50	7,70
Nova kreditna banka Maribor d.d.	83,70	84,90	11,85	12,15	7,45	7,95
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	84,60	85,30	11,95	12,15	7,50	8,00
Postna banka Slovenije	82,80	84,90	11,15	12,10	6,50	7,90
Publikum Ljubljana, t: 312-57	84,95	84,99	12,02	12,05	7,63	7,69
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	84,65	85,05	11,97	12,03	7,55	7,74
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	84,80	85,25	12,00	12,12	7,50	7,89
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	84,40	84,75	12,00	12,03	7,45	7,79
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	83,49	84,90	12,03	12,10	7,10	7,80
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	84,70	85,09	11,97	12,03	7,56	7,63
Publikum NM, t: 068/ 322-490	84,60	84,98	11,90	12,12	7,56	7,95
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	84,50	84,99	11,90	12,07	7,55	7,95
Publikum Portorož, t: 066/747-240	84,60	85,05	11,96	12,02	7,55	7,74
Publikum Ljubljana Miklošičeva	84,85	85,00	12,01	12,05	7,62	7,67
SKB d.d., ***	83,55	85,10	11,84	12,20	7,42	8,02
SHP Kranj, t: 064/331-741	84,45	84,65	11,93	11,99	7,60	7,80
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	84,25	85,05	11,89	12,16	7,47	8,00
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	83,85	85,00	11,80	12,10	7,50	7,98
Upimo Ljubljana, t: 212-073	84,80	85,05	11,96	12,02	7,57	7,75

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: *** Včerajšnji tečaji *

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 - Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

5. SEPTEMBER 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
valuta		
ameriški dolar	1593,00	1659,00
nemška marka	1087,00	1132,00
francoski frank	315,00	328,00
holandski gulden	969,00	1009,00
belgijski frank	52,80	54,90
funt sterling	2472,00	2573,00
irski sterling	2529,00	2632,00
danska krona	280,00	291,00
grška dramma	6,70	7,10
kanadski dolar	1189,00	1237,00
japonski jen	16,20	16,90
švicarski frank	1322,00	1376,00
avstrijski šiling	154,40	160,70
norveška krona	248,00	258,00
švedska krona	218,00	227,00
portugalski escudo	10,40	10,90
španska peseta	12,70	13,30
avstralski dolar	1197,00	1246,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,00	13,50
hrvaška kuna	280,00	300,00

KMEČKA BANKA - GORICA

5. SEPTEMBER 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
valuta		
ameriški dolar	1600,00	1650,00
nemška marka	1197,00	1125,00
francoski frank	316,00	327,000
holandski gulden	974,00	1002,00
belgijski frank	53,00	54,70
funt sterling	2485,00	2570,00
irski sterling	2537,00	2632,00
danska krona	281,00	291,00
grška dramma	6,80	7,40
kanadski dolar	1193,00	1233,00
švicarski frank	1335,00	1370,00
avstrijski šiling	155,10	160,10
slovenski tolar	12,50	13,60

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

4. SEPTEMBER 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,00	8,50
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,75
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,40	8,90
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,30	8,70

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

4. SEPTEMBER 1995

valuta	v DEM		
	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4588	-
francoski frank	-	28.955	-
nizozemski gulden	-	89.25	-
belgijski frank	-	4.8609	-
španska peseta	-	1.1652	-
danska krona	-	25.726	-
kanadski dolar	-	1.0859	-
japonski jen	-	1.4974	-
švicarski frank	-	122.09	-
avstrijski šiling	-	14.22	-
italijanska lira	-	0.8986	-
švedska krona	-	20.007	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 6. 9. 95

Nakupni Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM 83,37 84,05
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA
nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 170 z dne 5. 9. 1995 - Tečaji veljajo od 6. 9. 1995 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	90,1210	90,3922	90,6634
Avstrija	040	šiling	100	1161,5340	1165,0291	1168,5242
Belgija	056	frank	100	397,0698	398,2646	399,4594
Kanada	124	dolar	1	89,3613	89,6302	89,8991
Danska	208	krona	100	2106,2810	2112,6189	2118,9568
Finska	246	marka	100	2729,0332	2737,2449	2745,4566
Francija	250	frank	100	2367,0136	2374,1360	2381,2584
Nemčija	280	marka	100	8168,3125	8192,8912	8217,4699
Gričija	300	grd	100	—	50,9188	51,0716
Irska	372	funt	1	—	190,6895	191,2616
Italija	380	lira	100	7,3661	7,3883	7,4105
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	2223,8231	2230,5146	2237,2061
Japonska	392	jen	100	122,3042	122,6722	123,0402
Nizozemska	528	gulden	100	7292,0159	7313,9578	7335,8997
Norveška	578	krona	100	1868,0114	1873,6323	1879,2532
Portugalska	620	escudo	100	78,5057	78,7419	78,9781
Švedska	752	krona	100	1638,9719	1643,9036	1648,8353
Švica	756	frank	100	9955,5393	9985,4958	10015,4523
Velika Britanija	826	funt sterling	1	186,1559	186,7160	187,2761
ZDA	840	dolar	1	119,7148	120,0750	120,4352
Evropska unija	955	ECU	1	152,7066	153,1661	153,6256
Španija	995	peseta	100	95,2180	95,5045	95,7910

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 6. 9. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	862,539	816,429	1,678,968
29	101.4751%	96.0505%	98,7628		170,000	86,254	81,643	167,897

Tečajnica borznega trga

št.: 167

Datum: 5. 9. 1995

Vrednost. papir	obr. m.div.	ex. kupon št.dal(3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	povpraš.	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEK2	800	(11.9.95)	11,800	1,9.	11.300					
PRB	665	(13.6.95)	15,628	4,9.	15.500	15.700				
SAL	1700	(8.5.95)	20,100	2,5	19.900	20.500	20.100	20.100	402	
SKBR	1000	(24.2.95)	32,217	4,5	31.500	32.500	32.250	32.200	967	
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RCE1	10,0	2(1.10.95)	100,0	4,9.						
RSO1	8,0	5(30.6.95)	100,5	4,9.	100,5	103,0				
RSO2	9,5	9(1.4.95)	108,6	4,9.	108,6	109,0				
RSO8	5,0	4(31.5.95)	90,9	1,9.						
RS11	7,0	5(15.7.95)	97,5	1,9.						
RSL1D	8,0	5(30.6.95)	100,5	1,9.	100,5					
RSL2D	9,5	9(1.4.95)	107,4	4,9.	107,8					
SKB1	10,0	4(1.11.94)	102,7	4,9.	102,0	104,0				
SKR1	5,0	3(30.6.95)	75,7	4,9.	70,0	79,0				
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR	300	2(28.7.95)	12,650	1,9.	12.500	13.000				
DAD	10.000	(1.6.94)	114,000	5,0	111.000	117.000	114.000	114.000	228	
FMD	1715	(24.5.95)	14,314	4,9.		15.000				
GPGR	(10)	21,990		4,9.						
HMER	(1)	15,700		8,8.						
MKZ	218	(30.3.93)	10,000	4,9.	9.900	10.200				
NKR	200	(26.6.95)	3,740	5,9.	3.600	3.900	3.740	3.740	75	
TCTR	(5)	758,5		4,9.	747,0	779,0				
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	2750	(22.6.95)	27,404	4,9.		29.000				
PFNP	(1)	27,200		4,9.	27.300	29.000				
UBKP	720	(25.5.95)	9,200	31,8.	8.600	9.500				
VIP	(1)	41,153		14,8.						
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,3	30,8.						
OZG	11,0	4(1.1.95)	102,5	4,9.						
PCE	12,0	7(1.6.95)	102,0	28,8.						
PGO	10,0	2(1.6.95)	100,5	4,9.						
SZB1	10,0	1(15.3.95)	102,5	4,9.	101,0					

Tečajnica izvenborznega tr

ŠOLSKO LETO / NOVOSTI POVZROČAJO TEŽAVE

Za višješolce jutri že prvi dan šole

Za druge šole pouk šele prihodnji teden

Za dijake vseh višjih srednjih sol bo jutri že prvi dan šole. Po ukinitvi popravnih izpitov jih letos čaka novost, saj bo prvi teden namenjen ponavljanju, utrjevanju, poglobljanju snovi za šibkeješe dijake, medtem ko naj bi se uspešnejši posvečali dodatnim in dopolnilnim dejavnostim. Zaradi novosti, nejasnosti v predpisih, težavnosti v samem izvajanju dejavnosti za vsaj troje locenih skupin dijakov v vsakem letniku so v marsikateri soli se v precejšnji zadregi glede organizacije tega začelnega dela šolskega leta.

K se večjim težavam je prispevala računalniška napaka pri izdelavi lestvic za celoletne suplenke, kar bo precej

zakasnilo imenovanja učnega osebja. Ravnatelji si bodo morali v prvih dneh pomagati le z osebjem v rednem staležu ali se poslužiti možnosti, da v izjemnih primerih po svoji uvidnosti imenujejo začasne suplenke v pričakovanju dokončnih lestvic in seveda z rezervno naknadno zamenjavo. Slika torej ni ravno spodbudna: v začetku novega šolskega leta se obeta že znani in didaktično ne ravno priporočljiv "ples" suplentov, k tem starim pa gre pristeti tudi nove težave in dileme v zvezi z izvajanjem novosti o ti. popravnem pouku.

Kakorkoli že, se bodo jutri šolska vrata odprla tudi za dijake slovenskih

višjih sol. Z ravnateljstvom so nam javili sledeca navodila: dijaki trgovskega zavoda I. Cankar in priključenega zavoda za zunanjo trgovino, naj se zberejo v soli ob 8.20, dijaki pedagoškega liceja S. Gregorčič, klasičnega liceja P. Trubar in industrijskega zavoda G. Galilei pa ob 8.30 prav tako v solah.

Za dijake nižje srednje in osnovnih sol pa bodo počitnice nekoliko daljše, saj bo letos na razliko od prejšnjih let začetek šolskega leta razčlenjen glede na šolske stopnje. Srednjesolci bodo prvi dan pouka imeli v ponedeljek, 11. septembra, osnovne šole in otroški vrtci pa bodo zaziveli šole v petek, 15. septembra.

GORICA-NOVA GORICA / URADNA PREDSTAVITEV NA ŽUPANSTVU

Jubilejna deseta izvedba spusta s kajaki po Soči

Organizatorji poudarili zlasti njegov povezovalni pomen

Včeraj so na goriskem županstvu priredili tiskovno konferenco, na kateri so predstavniki Združenja slovenskih sportnih društev v Italiji ter Kajak kluba Soske elektrarne iz Nove Gorice predstavili letošnjo jubilejno izvedbo Soske regate. V nedeljo, 10. septembra, bo namreč na vrsti že 10. regata, sportna manifestacija, ki beleži iz leta v leto večje število udeležencev in presega svoj zgolj sportni pomen. Tradicionalni spust po Soci, iz Solkana do Podgorice, je sčasoma uresnil svojo začetno zamisel in si zagotovil prostor v širšem sklopu pobud, ki združujejo obmejne mesti in pricaajo o medsebojnem sodelovanju. Pokroviteljstvo obeh občin predstavlja zato lepo priznanje za ves trud, ki je bil vložen, je poudaril predsednik pokrajiskega odbora ZSSDI Marko Lutman (na sliki) v svojem uvodnem pozdravu.

Na tiskovni konferenci so bili prisotni se goriski podžupan Giorgio Noselli, voditelj Kajak kluba

Soske elektrarne Albin Spacal, odbornik za sport iz Nove Gorice Jože Bratuž, predsednik Sportne zveze Nova Gorica Jordan Kodermac, predstavnik ZSSDI Vili Princic ter predstavnik CONI Lucio Iadarola. Vsi so poudarili pomen nedeljske regate, ki ni le priložnost za rekreacijsko dejavnost, ampak predstavlja predvsem trenutek prijateljstva in zbliževanja med tu živečima naro-

doma. Niso meje tiste, ki locujejo ljudi, je med drugim poudaril podžupan Noselli, ampak strah pred drugim; prav podobne sportne manifestacije lahko veliko pripomorejo k spoznavanju različnih kultur in utrjevanju prijateljskih vezi ob meji in preko nje. Odbornik Jože Bratuž je s tem v zvezi izrazil prepričanje, da bi bilo treba razširiti sodelovanje in ponovno oživeti nekatere sportne manifestacije, kot so bili pohodi in koleksarjenje prijateljstva, ki so imeli enak povezovalni pomen.

Organizatorji, ki so letos ob jubileju regate izdali tudi brošuro, si v nedeljo pričakujejo se večji odziv ljubiteljev vožnje s kajaki in kanuji po Soci. Start bo predvidoma ob 11. uri pri čolnarni Kajak kluba »Soske elektrarne« v Solkanu (pod jezom), cilj pa pod cestnim mostom pri Podgori. Po kajakaskem spustu bo na sedežu društva Andrej Paglavac v Podgori družabnost z nagrajevanjem.

BOLNICA JANEZA OD BOGA

Bolniki na okopih

Včeraj so se zbrali na skupščini

Poleg vodstva in osebja bolnišnice Janeza od Boga so tudi sami bolniki včeraj nastopili proti nevarnosti zaprtja bolnišnice, ki je specializirana v rehabilitaciji in zdravljenju ti. post-akutnih bolnikov in jo upravlja verski red usmiljenih bratov. Njen obstoj in delovanje omogoča zlasti pogodba z Dezelom, ki plačuje približno milijardo lir mesečno za oskrbo 120 bolnikov. Mimo preurejanja zdravstvenih struktur, zaradi katerega je bolnišnica že dalj časa na prepihu, je zadnji udarec prišel pred nekaj dnevi, ko so z dezele napovedali 30-odstotno zmanjšanje prispevka. Vodstvo bolnišnice trdi, da pod takimi pogoji ne morejo zdržati in grozi z zaprtjem.

Proti tej možnosti so včeraj odločno nastopili tudi bolniki. Približno 40, takih pač, ki jim zdravstveni pogoji to dopuščajo, se jih je zbralo na skupščini in ustanovilo odbor za obrambo "svoje" bolnišnice. Napovedali so poseg pri prefektu in druge korake pri pristojnih oblasteh na deželni ravni.

Med res nenavadno skupščino borbenih starčkov je bilo tudi nekaj razburljivih trenutkov, ko je enega od udeležencev obsla slabost po vsej verjetnosti zaradi božjastnega napada. Nasploh pa je groteskno že to, da morajo bolni in zdravniške nege potrebni starčki na okope, zato da se ne bi iz dneva v dan znašli na cesti.

NOVICE

Kralj Ubu na Puppet festivalu

Lutkovni festival se nadaljuje danes na gradu ob 18.30, ko bo na sporedu pravljica iz grškega ljudskega izročila »Il principe brutto« v izvedbi goriske skupine »Mi é scappato il sale nel riso alla greca«. Ob 21. uri pa bo gledališče »Arc-en-terre« iz Marselleisa izvajalo Schusterjev monolog »Kralj Ubu«. Gre za ironično igro, ki je doživela doslej v svetu že velik uspeh. Lutke je narisal znani slikar Enrico Baj. Danes se ob 9.30 pričena tudi lutkovna delavnica »Gitaneria« pod vodstvom slikarja in režiserja Uga Sterpinija. Udeleženci delavnice bodo izdelali lutke po risbah Pabla Picassa, ki jih je umetnik prvič objavil leta 1933 v reviji »Minotaure«. Delavnica se bo po starih srečanjih sklenila v soboto, ko bo ob 18.30 ples novonastalih lutk v spremljavi glasbe Manuela De Falla.

Versko srečanje v Laškem

Slovenci iz Trzica in bližnjih krajev v Laškem pa tudi rojaki s Krasa so danes vabljeni na skupno versko srečanje, ki bo ob 18.30 v cerkvi Marcelliana v Trzicu. Enkrat letno se namreč slovenski verniki s tega konca zbirajo na slovesnem bogoslužju, na katerem tudi danes pričakujejo številno udeležbo.

Nov poveljnik karabinjerjev

V vojašnici na Trzaski ul. je bila včeraj slovesnost ob zamenjavi poveljnika 13. bataljona karabinjerjev. Podpolk. Giovanni Sutto odhaja v Catanzaro, njegovo mesto pa je prevzel podpolk. Silvestro Piacentini, ki prihaja z oficirske šole za karabinjerje v Rimu.

GRADEŽ / ODPRL GA JE KRITIK M. MORANDINI

Pasolinijev festival

V kinodvorani Cristallo v Gradežu je filmski kritik Morando Morandini predsinoci odprl teden filmskih predavanj, ki so posvečena stoletnici kinematografije in se posebej Pier Paulu Pasoliniju ob 20-letnici njegove nasilne in, kot prihaja na dan prav v tem času, se ne povsem razčiščene smrti. Gradeska manifestacija, ki jo prireja letovišarska ustanova s podporo številnih javnih uprav, vsebinsko pa so jo oblikovali člani pordeonskega združenja "Cinemazero", je posvečena prav Pasoliniju, ki je v tem kraju v začetku sedemdesetih let prirejal svoji "protifestival" v polemiki z organizatorji sodanega festivala v Benetkah. Do nedelje bodo predvajali

izbor filmov iz Pasolinijevega opusa, poleg tega pa se številne druge redkosti iz filmskih arhivov. Gre za tri tematske sklope, kot so pojasnili ob odprtju festivala: za filme o western epopeji, za dela iz prvega obdobja italijanskega nemega filma in za raznolik izbor filmskih dokumentov iz obdobja 1895-1939, ki je na otvoritvenem večeru že ponudil med drugim prve, sramežljive posnetke bratov Lumière, po sledi katerih se je nato razvila mogočna filmska industrija. Prav v tej sekciji bodo v naslednjih dneh na ogled nekatere zanimivosti in filmske redkosti.

Filmska predvajanja (vstop je brezplačen) so napovedana vsak dan v

treh časovnih terminih: ob 10.30, ob 17.00 in ob 21.00. Danes dopoldne bodo med drugim vrteli film v poklon zvezdi nemškega filma za casa nacizma Leni Riefenstahl, v popoldanskem sporedu pa je predviden tudi ogled dokumentarnega filma Olympia o olimpiadi v Berlinu leta 1936, katerega koluto so po dolgih letih pozabe odkrili prav med zaprase-nimi policami gradeskega arhiva. Med raznimi dogodki naslednjih dni naj omenimo se petkov večer v laguni, ko bodo na otoku (gledalci bodo pripluli na čolnih - obvezna je rezervacija) predvajali neizrabljene odlomke, ki jih je za film "Medea" Pasolini posnel prav v Gradeski laguni.

CIVILNA ZAŠČITA / V SOBOTO IN NEDELJO

Množični shod prostovoljcev

Osrednje prireditve bodo v nedeljo v mestu in na letališču

Nekaj tisoč prostovoljcev, pripadnikov najrazličnejših društev s področja civilne zaštite naj bi v soboto in nedeljo prišlo v Gorico. V našem mestu bo sklepna manifestacija civilne zaštite v tem letu, saj jih je prej kar veliko bilo v raznih krajih dezele. Pobudo so včeraj na županstvu orisali zupan Valenti, direktor deželne direkcije za civilno zaščito inz. Bulfone ter direktor socioloske instituta ISIG Gasparini z njihovi-mi sodelavci.

V soboto popoldne bo na gradu posvet na katerem bodo tudi Slovenci, Avstrijci, Madžari in Svicarji povedali o svojih izkušnjah na tem področju. Posvet bo vodila Bruna De Marchi. Slovenske izkušnje bo posredovala Darja Justinek. Prav tako v soboto bodo v Gorico prišli prostovoljci iz vseh krajev dezele. Na letališču si bodo postavili sotre. Nekatere zasilne priprave bodo postavili tudi v drugih krajih mesta.

Osrednja prireditve bo v nedeljo. Dopoldne, ob 10. uri, se bodo prostovoljci zbrali na trgu pred železniško postajo in sli zatem v mimohodu na Travniki,

kjer bodo cerkveni obred in govori zastopnikov oblasti. Popoldne, ob 14.30, bo na goriskem letališču velika prireditve, ki bo trajala dve uri. Na njej bodo sodelovala jadrnalna letala, helikopteri, stara zgodovinska letala in sodobni lahki avioni. Nastopili bodo tudi nekateri znani italijanski piloti, ki so si pridobili veliko priznanj. Po letalski manifestaciji bo na letališču prikaz večšin prostovoljcev, ki danes razpolagajo s sodobnimi vozili. Vstop z avtomobili na letališče ne bo dovoljen. Zaradi tega prireditelji avtomobilistom priporočajo, da svoja vozila parkirajo pred pokopališčem ali v sosednjih (mi temu pravimo standreskih in sovodenjskih) cestah ter ulicah in potem gredo peš na kraj prireditve.

Goriski zupan Valenti je na včerajšnji konferenci povedal, da goriska skupina prostovoljcev, v njej je 80 ljudi, danes razpolaga s sodobnimi napravami in opremo. "Upajmo, da jih sploh ne bo treba uporabljati", je se dodal zupan.

M.W.

ŠOLSKÉ VESTI

ZAVODSKI SVET SREDNJE SOLE I. TRINKO vabi profesorje, starše in vse zainteresirane na razgovor o selitvi sole, ki bo na sedežu v Kapucinski ul. jutri ob 18.30.

RAVNATELJSTVO PEDAGOSKEGA LICEJA S. GREGORČIČ obvešča, da se bo pouk za vse dijake pričel jutri, 7. t.m., ob 8.30.

DRŽ. POKLICNI ZAVOD ZA TRGOVSKE DEJAVNOSTI I. CANKAR in PRIKLJUČEN ZAVOD ZA ZUNANJO TRGOVINO TTZ obveščata, da se pouk prične jutri, 7. t.m. Dijaki naj bodo v soli ob 8.20.

RAVNATELJSTVO KLASIČNEGA LICEJA P. TRUBAR obvešča, da se bo pouk za vse dijake pričel jutri, 7. t.m., ob 8.30.

SDZPI prireja v s. l. 1995/96 tečaje: windows office (windows, winword in excel) 100 ur (dva tečaja), začetniški angleščina (100 ur), knjigovodstvo (80 ur), o telesni zaznavi in govorici (30 ur), tehnike prodaje (30 ur) in marketing za obrate v vinogradništvu (20 ur). Vpisovanje do 15. septembra, na sedežu v ul. della Croce 3, tel. 81826, vsak dan razen sobote od 9. do 13. ure.

GLASBENA MATICA - GORICA sporoča, da se do 8. t.m. nadaljuje vpisovanje gojencev za s. l. 1995/96. Sprejemajo prijave za: klavir, harmoniko, violino, violoncelo, violo, kontrabas, kitaro, blok flavto, flavto, klarinet, trobento, rog, pozavno, tolkala, solopetje in predšolsko glasbeno vzgojo.

SLOVENSKE CENTER ZA GLASBENO VZGOJO E. KOMEL obvešča, da bo vpisovanje v s. l. 1995/96 na se-dežu v drev. XX. septembra 85, tel. 532163 do 8. t.m. od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure.

IZLETI

SPD GORICA obvešča, da je se nekaj mest za družinski izlet 17. t.m. v Bello Krajino. Prijave na sedežu danes od 11. do 12. in jutri od 19. do 20. ure.

GLASBENA MATICA GORICA

Podružnica Sovodnje

Vpisovanje v šolsko leto 1995/96

Sprejemamo prijave za klavir, harmoniko, violino violoncelo, violo, kontrabas, kitaro, blok flavto, flavto, klarinet, trobento, rog, pozavno, tolkala, solopetje in predšolsko glasbeno vzgojo.

Danes, 6. t. m., od 16. do 18. ure v Kulturnem domu v Sovodnjah

KINO

GORICA VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »Un amore tutto suo«. I. S. Bullock in B. Pullham. CORSO 18.00-20.00-22.00 »Scemo e più scemo«.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI D'UDINE, Trg S. France-sco 4, tel. 530124. DEŽURNA LEKARNA V TRZICU OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787. DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU AL LAGO - PRI JEZERU, Vrtna ul. 2, tel. 78300.

POGREBI

Danes: 8.00, Rozalija Makuc iz splosne bolnišnice v Standrež; 10.15, Emma Blason, por. Paparella iz bolnišnice Janeza od Boga v Gradišče; 10.30, Helena Pahor iz bolnišnice Janeza od Boga v Steverjan.

ZAHVALA

Ob izgubi dragega Francota Cottalija

se iskreno zahvaljuje-mo vsem, ki so pokojnega pospremili na zadnji poti.

SVOJCI

Martinscina-Vrh sv. Mihaela, 6. septembra 1995

NEVARNA
KOALICIJSKA
RAZMERJA

Jesenskega referendumu ne bo!

Nesmiselno je spraševati o stvareh, ki se zahtevajo šele od polnopravnih članic EU

LJUBLJANA - Prvič po poletnih pocitnicah se je včeraj sesla vladna koalicija na »srečanju na vrhu«, na katerem so poleg treh predsednikov - Janeza Drnovskega, Lojzeta Peterleta in Janeza Kocijancica - sodelovali se glavni tajniki liberalne demokracije, krščanskih demokratov in združene liste ter zunanji minister Zoran Thaler. Koalijsko srečanje je predlagal Janez Drnovšek, na njem pa so se - kot je po sestanku povedal premier - pogovarjali o predlogu proračuna za prihodnje leto in o aktualnih zunanje-političnih vprašanjih.

V zvezi s prihodnjim proračunom, ki je - kot je znano - v grobem že pripravljen, se je koalijska trojka pogovarjala zgolj o »tehničnih« in o vsebinskih vprašanjih, torej o »načinu sprejemanja dokumenta«. Premier je zatrdil, da je koalicija enotna v

stališču, da bodo skušali proračun sprejeti do konca letošnjega leta. Zato bo že ta teden začela delovati posebna koalijska delovna skupina, ki bo skušala uskladiti sila nasprotujoče si zahteve ministrstev in strank, ki seveda močno presegajo pre-

dvidene proračunske okvire.

Druga tema so bili odnosi Slovenije z Evropsko unijo in Italijo. Drnovšek je povedal, da so predvsem ugotovljali, kakšen je trenutni položaj in so vsebinsko razpravo preložili na čas po pogovorih in pogajanjih, ki so predvidena v naslednjih dneh. Slovenski pogajalci naj bi se srečali tako z italijanskimi predstavniki kot s predsedujočimi Evropske unije. Po teh srečanjih naj bi o tej problematiki obsežneje razpravljala koalicija in vlada, premier pa namerava vključiti tudi druge

parlamentarne, torej opozicijske stranke. Na »kocljivo vprašanje« ločevanja problematike

nepremičnin optantov od vprašanj zaščite slovenske manjšine, je Drnovšek odgovoril, da se

V petek se bodo srečali generalni sekretarji treh vladnih strank in s tem naj bi se začela vsebinska pogajanja o predlogu proračuna. Med ključna vprašanja, s katerimi bi se morala koalicija se spopasti do volitev - in o čemer so govorili tudi na včerajšnjem koalijskem sestanku - sodijo univerzalni otroški dodatek, reforma pokojninskega sistema in place. Zanimivo je, da se pri vprašanju otroškega dodatka »ujemajo« združena lista in krščanski demokrati. Delegaciji obeh strank sta se tako včeraj že srečali, govorili pa sta tudi o družinski politiki v celoti. V petek se bosta o tej temi ZL in SKD se pogovarjali - tudi tokrat brez liberalne demokracije.

ječih sporazumih - to pomenilo, da Slovenija sama priznava, da ti sporazumi ne veljajo in da so potrebni novi. Drnovšek je potrdil, da imajo pri tem vprašanju krščanski demokrati »določene pomisleke«.

Na vprašanje, ali je predsednik SKD Lojze Peterle uresnil svojo napoved, da bo na sestanku koalicije »zelo jezen« pri vprašanju odnosov z Italijo, je Drnovšek povedal, da so na sestanku le »umirjeno izmenjevali mnenja«. To so potrdili tudi na sedezu krščanske demokracije, kjer so povedali, da v zvezi z mednarodnimi odnosi »niso slišali nič novega«. Peterle je na sestanku povedal, da ga je po telefonu poklicala Susanna Agnelli, kar v vladnih krogih si-

Sestanek koalijskih partneric se je začel z zamudo predstavnikov krščanske demokracije, tako da sta LDS in ZL že skorajda zaključili pogovore - tudi o mednarodnih odnosih - brez tretje partnerice. Izkazalo se je, da ne gre za kako »demonstracijo neposlušnosti« ali protest, marveč je predsednik SKD Lojze Peterle za trideset ur obtičal v prometni gneči in zato zamudil na sestanku.

Premier slovenske vlade Janez Drnovšek med pogovorom z novinarji

strinja s tezo, ki jo zastopa zunanje ministristvo, namreč da so manjšinska vprašanja urejena z Osimskimi sporazumi oziroma z veljavnimi mednarodnimi sporazumi in da je to osnova, ki jo je treba uresničiti v praksi - seveda to velja za italijansko stran, saj je zaščita italijanske manjšine v Sloveniji visja kot zaščita slovenske v Italiji. To je torej tema, ki je ne bi smeli mešati z vprašanjem pridruženega članstva Slovenije v EU ali z zahtevami Italije po vračanju nepremičnin. »Gre za povsem različna vprašanja, ki jih težko dajemo skupaj na tehnično,« je dejal Drnovšek in poudaril, da to se ne pomeni, da se morajo v pogajanjih te teme tudi dejansko ločiti. Bistveno je, da bi - če bi se enkrat zapisali v neko novo pogodbo teme, ki so že določene v obsto-

Nasi viri navajajo, da je Slovenija Italiji že predlagala sestanek pooblaščenecv zunanjih ministrov, ki naj bi bil zagotovno v Ljubljani. Datum srečanja se ni določil, predvidoma pa se bo zgodil že zelo kmalu. V petek pa se bo slovenski zunanji minister Zoran Thaler srečal s predstavniki slovenske manjšine v Italiji, ki so se s prvimi previdnimi komentarji že odzvali na tezo o ločitvi vprašanja vračanja premoženja optantov od manjšinske problematike. Neuradno smo se izvedeli, naj bi premier Drnovšek na včerajšnjem sestanku med drugim dejal, da bi bil morebitni jesenski referendum o vprašanjih vstopa v EU - glede na razpoloženo javnega mnenja - v tem trenutku nesmiselen, poleg tega pa prav tako nima smisla že zdaj sprejemati tistega, kar se zahteva od polnopravnih, ne pa zgolj pridruženih članic EU.

cer ocenjujejo tudi kot možen poskus vnašanja razdora v slovenski politični vrh, vendar krščanski demokrati v takšno

no, ki bi bila za Slovenijo visja od tiste, ki je bila predvidena v Ogleju, ne bo privolila.

Tanja Staric

ZDRUŽENJE DELODAJALCEV

Pripravili spremembe dogovora o plačah

LJUBLJANA (STA) - Združenje delodajalcev Slovenije je pripravilo spremembe in dopolnitve dogovora o plačah in drugih prejemkih v gospodarstvu za leto 1995.

Upravni odbor Združenja delodajalcev Slovenije jih bo obravnaval na današnji seji. Po podpisu dogovora o politiki plac in sprejemu zakona o izvajanju dogovora in socialnega sporazuma je na naslov Združenja delodajalcev Slovenije, Ekonomsko-socialnega sveta in drugih podpisnikov dogovora je iz podjetij prispelo več vprašanj glede izvajanja dogovora. Ekonomsko-socialni svet je nekatere odgovore oblikoval na svojih sejah, in sicer v obliki tolmačenj.

V Združenju delodajalcev Slovenije menijo, da bi lahko pri nekaterih vprašanjih odgovori v obliki tolmačenj presegli okvir dogovora. »Zato je za rešitev teh problemov treba ustrezno spremeniti dogovor.« Predlagajo uvedbo nekaterih izjem pri izvajanju dogovora, saj različne razmere poslovanja pri posameznih skupinah gospodarskih subjektov zahtevajo prilagoditev dogovora dejanskemu stanju. Spremembe naj bi jasneje opredelile pojem delodajalca, ko gre za gospodarske subjekte v okviru povezanih družb, pa tudi pojem delodajalca in položaj podružnic tujih gospodarskih subjektov.

Upravni odbor združenja bo obravnaval se predlog sprememb splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo in predlog za spremembo zakona o dobičku pravnih oseb, ki bi sistemsko uredila udeležbo zaposlenih in menedžmenta pri delitvi dobička. Predlagali bodo tudi spremembo zakona o dohodnini, predvsem povečanje olajšave pri dohodnini za naložbe v vse vrste dolgoročnih vrednostnih papirjev.

KAJENJE / RAZŠIRJENOST MED MLADOSTNIKI

Sproščena mladost, vendar brez cigarete

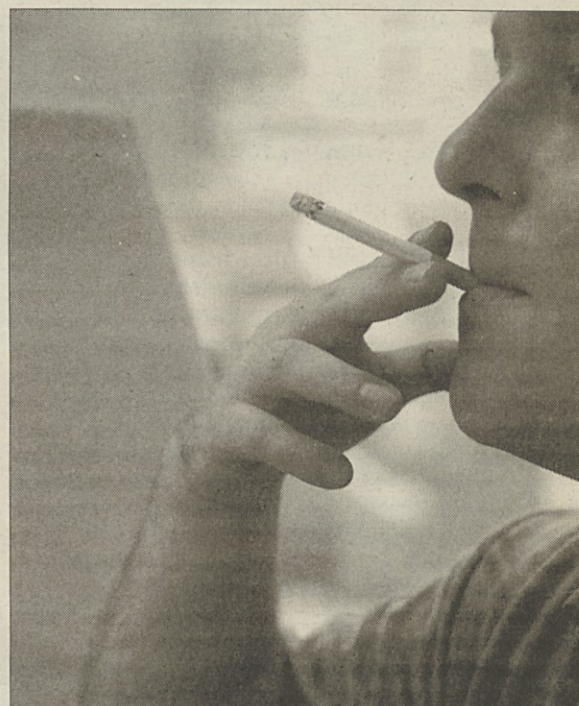
Skoraj za desetino več mladih kadilcev

LJUBLJANA - Kajenje med mladostniki narašča. Med dijaki prvih letnikov srednjih sol se za cigarete odloča več deklet kot fantov. To potrjuje tudi raziskava o alkoholu in drogah med solsko mladino. Poleg tega vsak deseti mladostnik pokadi prvo cigareto pred svojim desetim rojstnim dnevom. Institut za varovanje zdravja (IVZ) je zato pripravil »plakato« akcijo, ki se je pravkar začela, in sicer s sloganom Sproščena mladost - brez cigarete.

Cas akcije ni naključen, saj je začetek solskega leta in (se neuradno) jeseni tudi začetek oglaševalske sezone. Akcija, v kateri bodo po vseh slovenskih osnovnih in srednjih solah ter v drugih javnih prostorih nalepili 50 jumbo plakatov in več sto manjših, je pravzaprav alternativa tobacni industriji in, kot smo slišali na včerajšnji tiskovni konferenci, »resnično kaže to, kar ponuja« - da je užitek možen tudi brez umetnih stimulansov. Brez zlasti velja za mlade, ki, kot kažejo podatki,

pogosto segajo po dimnem opoju. Raziskava, ki so jo izpeljali v okviru evropske raziskave o alkoholu in drogah med dijaki aprila letos, je zajela 3246 mladih iz 63 slovenskih srednjih sol. Pokazala je, da se je odstotek kadilcev med mladostniki, starimi povprečno 17 let, v obdobju od leta 1977 do 1990 znižal za sedem odstotkov, medtem ko se je v zadnjih petih letih znova zvišal za skoraj deset odstotkov. Pri tem prednjacijo dekleta, pa tudi starostna meja se je znižala. Same se-

be je kot redne kadilce označilo nekaj manj kot 20 odstotkov anketirancev, ugotavlja mag. Eva Stergar, psihologinja z IVZ, z rednim kajenjem pa so fantje začeli prej kot dekleta. Med 889 vprašanimi, ki so v zadnjih tridesetih dneh pred anketiranjem kadili, je bilo obcasnih kadilcev - ki pokadijo eno ali manj cigaret na teden - 23,7 odstotka, blagih - do deset cigaret na dan - skoraj 60 odstotkov, zmernih - do 20 cigaret na dan - trinajst odstotkov in težkih, torej taksnih, ki pokadijo več kot zavojček na dan, 4, 5 odstotka. Za takšen položaj je več krivcev: od okolja, ki je prevec strpno do reklamiranja cigaret, uspešnih reklamnih ciljnih akcij proizvajalcev, stresnih situacij in tako imenovanega modeliranja - prevzemanja ve-

Fantje začnejo kaditi prej kot dekleta (Foto: B. R.)

denjskih vzorcev od starejših - do državne politike na področju tobacnih izdelkov. Se vedno nimamo zakona o omejevanju uporabe tobacnih izdelkov, cenovna politika je preblaga, nekadilci so premalo zaščiteni itn. Izkušnje držav, kot sta Fin-

ska in Norveška, ki se že desetletja spopadajo s prevetlim številom mladih kadilcev, potrjujejo, da je lahko dosledno izvajanje ustrezne zakonodaje dokaj učinkovito pri zniževanju deleža kadilcev med prebivalstvom.

Katarina Novak

LITERATURA / VILENICA '95

Ali pisatelj potrebuje svet, če ta njega ne?

LJUBLJANA - Društvo slovenskih pisateljev letos že deseti organizira mednarodno literarno srečanje Vilenica '95, ki bo potekalo od jutri do 10. septembra. Prireditve se bo udeležilo skoraj sto najuglednejših srednjeevropskih pisateljev, pesnikov in esejistov, katerim se bodo pridružili še številni gosti iz zahodne Evrope, ZDA in drugod, hkrati s slovenskimi pisatelji.

Podelili bodo deseto mednarodno literarno nagrado Vilenica, ki jo bo letos prejel švicarski pisatelj Adolf Muschg. Na včerajšnji tiskovni konferenci je Veno Taufer, pesnik in direktor prireditve, predstavil program prireditve. Ohranili so osnovne elemente programa iz prejšnjih let. Posebnost letošnje prireditve so nastopi osmih neevropskih pesnikov, na katerem se bo vsak predstavil z eno pesmijo, med njimi je tudi Tomaz Salamun. Tema tokratnega disputa je *Ali pisatelj potrebuje svet, ki njega ne potrebuje*, na katero je velik odziv. Podelili bodo tudi priznanje Kristal Vilenice '95 za najboljši prispevek, ki je objavljen v publikaciji Vilenica '95, tj. deseti zbornik s srečanja, v katerem so objavljena besedila 36 avtorjev, ki jih bodo predstavili na sami prireditvi. Izšel pa je tudi jubilejni zbornik Vilenica Desetnica s prevodi besedil 63 slovenskih avtorjev, udeležencev dosedanjih Vilenic.

Aleksandra Zorko

Tretja likovna kolonija v Radencih

LJUBLJANA - Likovne kolonije, ki jo bosta Zdravilišče Radenska in Fondacija Rembrandt tretjič organizirali v Radencih, potekala pa bo od 9. do 15. septembra, se bodo udeležili Ivo Prancič, Stefan Galic, Sergej Kapus, Oto Rimele in Valentin Oman. Na včerajšnji tiskovni konferenci sta predstavnika fondacije in Radenske, ki je tudi sponzor skorajšnjega 33. festivala komorne glasbe 20. stoletja, povedala, da bo novost kolonije sklop spremljevalnih predavanj slovenskih likovnih kritikov, ki bodo predvidoma izšla tudi v knjižni obliki. Fondacija Rembrandt je trenutno v fazi prilagajanja novostim, ki jih prinasajo spremembe zakonodaje o fundacijah. (V. U.)

NOVO V KINU

Prvi vitez

First Knight, zgodovinski spektakel, scenarij: William Nicholson, režija: Jerry Zucker, igrajo: Sean Connery, Julia Ormond, Richard Gere, John Gielgud, distribucija: Continental Fun, premiera jutri v kinu Bežigrad in kinu Domzale.

Guinevere Leonski (Ormond) se zdi poroka s kraljem Arturjem (-Connery) idealna možnost, da bi svojo deželo zadržala pred napadi podivjanega viteza Malaganta (Ben Cross) in njegovih mož. Na poti v Camelot, domovanje kralja Arturja, jo Malagantovi ljudje napadejo, vendar jo reši Lancelot (Gere). Čeprav ji kralj Artur takoj postane v srec, zaradi njegove modrosti, topline in razuma, Guinevere ne more pozabiti Lancelota. Tako nastane poguben ljubezenski trikotnik. Guinevere ve, da se bo morala odločiti med glasom srca in glasom razuma. (I. P.)

Trnuljčica

Sleeping Beauty, risanka, scenarij: Erdman Penner - adaptacija romana Charlesa Perraulta iz 17. stoletja, režiserji posameznih prizorov: Eric Larson, Wolfgang Reitherman, Les Clark, glasovi: Mary Costa, Eleanor Audley, Barbara Luddy, Taylor Holmes, distribucija: Cenex Vojnik, premiera jutri v kinu Komuna.

Risanko, ki jo spremlja glasba Cajkovskega, so začeli pripravljati že leta 1950, a je prvič prišla v kinematografe šele leta 1959, ker je Disney medtem vlagal v Disneyland in številne televizijske projekte. Gre za zgodbo o princesi Aurori in prekletstvu, ki ga nad njeno posle mascevalna vila Zlobnica. Aurori je usojeno, da se na svoj šestnajsti rojstni dan zbode z iglo in pade v globok spanec. Zbudi jo lahko samo poljub njene edine, prave ljubezni. (I. P.)

FILM / RECENZIJA »ŠKRLATNE PLIME« REŽISERJA TONYJA SCOTTA

Kdo laže: slovenska vlada ali Tarantino?

LJUBLJANA - Upor prvega poročnika Fletcherja Christiana zoper kapitana Bligha na ladji Bounty je mački kaselj v primerjavi z uporom, kakrsnega zaneti Denzel Washington alias prvi poročnik Hunter na jedrski podmornici Alabama v filmu Skrlatna plima režiserja Tonyja Scotta. Mimogrede, ali ima Scott po dveh filmih izrazilo vojskopropagandne narave - Top Gun in Skrlatna plima - pri Pentagonu odprt zioracun?

Medtem ko se je Christian uprl Blighu zaradi njegove strogosti, predvsem pa, ker se je posadka zelega vrniti k brhkim dekletom s Tahitija, se Hunter in njegov nadrejeni kapitan Ramsey (Gene Hackman) igrata ne le z življenji svoje posadke, ampak celega sveta. K sreči je v nasprotju s primerom ladje Bounty upor na podmornici Alabama sad bujne domisljije scenaristov Michaela Schifferja in Richarda P. Henricka in pomoči scenarističnih injekcij Quentina Tarantina (po Tarantinovem scenariju je Scott posnel Pravo stvar). Te injekcije se v filmu kažejo kot mazi zem in obilje testosterona, ki se pretaka po telesih posadke Alabame. Kljub vsej (pre) cenjenosti Tarantinovega talenta je s scenaristoma zakuhal vsaj eno veliko napako, in sicer v sporu Ramseyja in Hunterja glede porekla lipicanacev. Lipicance so namreč v Skrlatni plimi razglasili za spanske oziroma portugalske konje. Kot piše v dokumentu slovenske vlade z naslovom Predlog zakona o Kobilarni Lipica, so lipicanci avtohtona slovenska pasma.

Ramsey je v marsicem podoben Blighu iz Bountyja: trdnega značaja, konvencionalen, pripadnik stare garde, ki se drži uveljavljenih pravil. Preprican je, da

je treba ubijati za pridobitev moči in tudi za ohranitev miru. Izurjen je, da uboga ukaze. Drugi člani posadke, predvsem Hunter, so na podmornici zato, da v ukaze dvomijo in jih celo spodbijajo. Politika je, tako meni Hunter, samo nadaljevanje vojne z drugimi sredstvi, po njegovem mnenju je največji sovražnik v jedrski vojni vojna sama. Hunter je intelektualec, Ramsey mornar. Vsaka kultura potrebuje junake. Od kulture pa je odvisno, kakšne vrste junaka si bo izbrala. V Skrlatni plimi k sreči Hunterja (pacifizem je pač v modi).

Do ključnega spora med dvema svetovoma, dvema miselnostima, pride v trenutku, ko Alabama prejme nepopoln ukaz, naj izstreli jedrska torpeda. Medtem ko se Ramsey odloči za napad, Hunter zeli počakati na ponovitev sporočila. Ameriška vlada pošlje Alabamo v ruske vode, saj obstaja resna grožnja, da bo ruski podivjani voditelj Radcenko poslal jedrske bombe nad zahodno poloblo. Torped pa z Alabame ne morejo lansirati, če se s tem ne strinja ta kapitan in prvi častnik. Tako trčita dve velicasti skali (Ramsey in Hunter) in celotno posadko Alabame razdelita na dva tabora. Uporniški Rusi so stranskega pomena, saj - kar je najbolj grozljivo - pra-

Denzel Washington in Gene Hackman v Skrlatni plimi

va bitka, končna bitka med dobrim in zlom, poteka kar znotraj ameriške podmornice, med tistimi, ki naj bi zastopali dobre fante v filmu.

Ljudje se bojujejo ze od kar stoji svet, zato bi ze morali spoznati, da je največji sovražnik v njih samih. To na koncu spoznata tudi Hunter in Ramsey: najprej se je treba spopasti s svojimi demoni in sele nato s svetom.

Biti marinec, član podmornice ali vojaški pilot je po besedah Stevena Segala v Obleganem - dogodivščina. To je tudi Skrlatna plima - gledljiva, napeta, rahlo klavstrofobna, z veliko tekanja in številnimi grozljami. Nič več kot to.

Irena Pirman

FILM / POROČILO S FESTIVALA V BENETKAH

Človek pod nadzorom

BENETKE - Najbolj presenetljiv in presunljiv film sobote in nedelje na 52. beneski Mostri je bilo delo Come prima, piu di prima, t'amerio, dokumentarna izpoved obolelih za aidsom, delo torinskega režiserja Daniela Sergeja. Film so prikazali v okviru projekcij Finestra sulle immagini. Daniel Serge je preživel mesec dni v komuni bolnih z aidsom, nato pa je v hisici na podeželju ustanovil »teater poze«, v katerem s svojimi izpovedmi pred kamero nastopajo bolniki.

V programu Coraia di sorpasso smo videli izralski film Devarim, ki ga je posnel Amos Gitai. To je film dolgih sekvenc, voženj kamere in prikazovanja detajlov, atmosfer, režiser prepusca sekvence življenju, da mineva brez njegovih posegov... Pri tem tudi pretirava, tako da posamezne sekvence postajajo pravi ritual vsakdana...

Največji dogodek za Italijo na 52. Mostri je bila premiera novega filma

Michelangela Antonionija in Wima Wendersa Beyond the Clouds. Film sestavljajo stiri zgodbe, izbrane iz Antonionijeve knjige Quel bowling sul Tevere. V ospredju vsake zgodbe je ženski lik, ki naj bi po Antonionijevih besedah izgubila svoje zgodovinske alibije - vdanost in slabotnost - zdaj naj bi se opirala le se na svoje telo... Rdeco nit je vodil Wim Wenders, kajti Antonioni od leta 1985, odkar je hudo zbolel, ne snema več.

Ker Antonioni ne more govoriti, Wenders v Benetkah ne daje intervjujev. Film po - za Antonionija značilnih - ženskih razočaranjih spominja in ohranja vzdušje zadnjega Antonionijevega filma Identifikacija neke ženske.

Največ zanimanja je pri občinstvu sprožil film Strange Days v režiji Kathryn Rigelow, ene od najbolj inovativnih hollywoodskih filmskih ustvarjalcev (Point Break, Blue Steel, Near Dark). Strange Days se dogaja v Los Angelesu, in sicer leta 1999, v času, ko vlada popoln digitalen nadzor človekove podzavesti, kar omogoča številne zlorabe... Olga Pajek

Spremljanje festivala je omogočilo Gauloises Blondes Images.

Prvih deset filmov v preteklem tednu (od 28. 8. do 3. 9. 95)

Prvoutršena filma - Batman za vse case in Skrlatna plima - sta prejšnji teden v kino zvalila 14.047 gledalcev, kar je 58, 4 odstotka od skupaj 24.061, kolikor jih je tokrat prestopilo prag ljubljanskih kinematografov; solidna številka za teden, ki je bil v vseh pogledih že čisto jesenski. Batman za vse case sicer prepriljivo vodi, vendar pa ima Skrlatna plima povprečno boljši obisk (razmerje 222 gledalcev proti 166 gledalcem) na posamezno predstav. Ta teden je zanimiv tudi zato, ker je naša lestvica tokrat povsem v znamenju distributerja Cenex (od desetih filmov jih je pet Cenexovih), kar se doslej še ni pripetilo. Repriznemu Jurskemu parku je spet uspelo priti na lestvico, po zaslugi prikazovanja med »ogrevanjem« najnovejšega sistema ozvočenja v ljubljanskem kinu Bežigrad. Prenovljeni kino Bežigrad pa je slavnostno premiero doživel s »filmom presenečenja« (zadnjim delom iz trilogije Umri pokončno).

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga st. gledalcev in tretja bruto izkupicek v preteklem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosednji skupni sesteek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Batman za vse case / Lj. kinematografi	47 (85)	7.822 (14.138)	3.677.700 (6.883.200)
2. Skrlatna plima / Cenex	28 (31)	6.225 (6.853)	3.112.500 (3.227.500)
3. Leon / Cenex	24 (63)	1.996 (7.961)	941.800 (3.864.000)
4. Romanca v Miamiu / Cenex	23 (73)	1.721 (8.434)	808.600 (4.098.300)
5. Hitri in mrtvi / Continental	24 (105)	1.308 (7.615)	609.450 (4.063.550)
6. Trnuljčica / Cenex	5 (5)	700 (700)	350.000 (350.000)
7. Zgodba iz Bronx / Trias WTC	20 (114)	655 (5.140)	309.100 (2.482.100)
8. Dolores Claiborne / Cenex	15 (18)	625 (695)	312.500 (347.500)
9. Podli fantje / Continental	9 (180)	576 (21.446)	268.500 (10.356.650)
10. Jurski park / Camium Trade (repriza)	4 (-)	472 (-)	141.600 (-)

Die Hard With A Vengeance, ki je na mednarodni lestvici (V. Britanija, Francija, Nemčija, Španija, Nizozemska, Švedska, Avstralija in Japonska) zadnjič vodi v tednu med 3. in 10. julijem, je v tednu med 14. in 20. avgustom ponovno prevzel vodstvo, pred Casperjem in Batmanom za vse case. Congo je z lestvice izrinil Costnerjev Waterworld, drugih sprememb pa med prvimi petimi ni. Navajamo izkupicek v milijonih USD.

1. Die Hard With A Vengeance	6, 67 (67, 2)
2. Casper	5, 33 (37, 9)
3. Batman za vse case	3, 59 (69, 36)
4. Congo	2, 85 (9, 21)
5. While You Were Sleeping	2, 68 (24, 21)

Igor Kernel

SVICA / ZASKRBLJENOST OZN

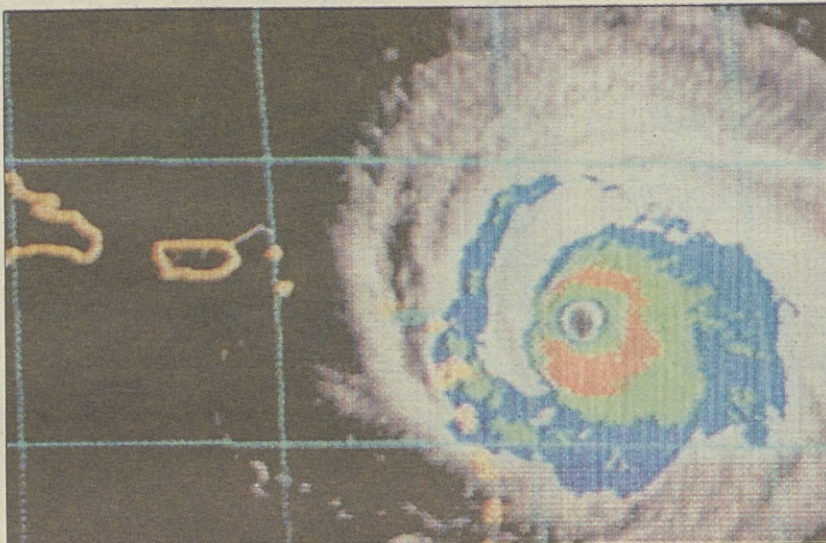
Preveč vojn je mednarodna skrbstvena telesa potisnilo v krizo

ZENEVA - Organizaciji rdečega križa primanjkuje denarja, Visoki komisariat Združenih narodov za begunce se nahaja v hudih finančnih težavah, v velikih skripcih pa je tudi Svetovna zdravstvena organizacija. V svetu je namreč preveč vojn in preveč obupancev, potrebnih pomoči, države, ki bi morale tem agencijam Združenih narodov vsako leto plačevati določeno vsoto denarja, pa svojo dolžnost izpolnjujejo z večletno zamudo.

Se nikoli prej se ni zgodilo, da bi se velike mednarodne organizacije, ki pomagajo žrtvam katastrof in vojn ter priskotijo na pomoč ob izbruhih večjih kriz, znašle v tako kritičnem položaju, ki ogroža celo njihovo delovanje. Zaradi tega te dni v Zenevi, kjer imajo te ustanove svoje sedeže, vladata skrb in nemir. Organizacija rdečega križa je na primer izračunala, da naj bi za svoje delovanje v letu 1995 potrebovala 563 milijonov frankov, zaradi nepredvidljivih sprememb pa jih bo potrebovala kar 700.

Svetovna zdravstvena organizacija namerava odpustiti precejšnje število uslužbencev in znatno skrbiti svoje programe, Visoki komisariat Združenih narodov za begunce pa je moral države podpornice prositi, naj plačajo svojo kvoto. Zaradi pomanjkanja denarja je ustanova namreč morala skrbiti program pomoči za ruandske in burundske begunce. Ta ustanova skupaj z Rdečim križem deli hrano, vodo, zdravila in oblacila ogromnemu številu brezdomcev, hkrati pa jim pomaga stopiti v stik s sorodniki v tujini in skrbi za spoštovanje človekovih pravic. Po mnenju opazovalcev so te ustanove letos spravile na kolena krize v Čečeniji, Bosni in Ruandi.

Luis opustošil Guadeloupe in se nevarno bliža Portoriku

POINTE-A-PITRE (FRANCOSKI ANTI-LI) - Orkan Luis je na francoskem karibskem otoku Guadeloupe terjal življenje ene osebe, osem jih je bilo ranjenih, gmožna škoda pa je ogromna, tako da je Pariz na prizadeto območje že poslal reševalne ekipe in pomoč. Luis se je v nedeljo iz navadne tropske nevihte prelevil v orkan 4. stopnje z vrtilastimi vetrovi, ki so včeraj dosegli hitrost 225 kilometrov na uro. Pomika se proti zahodu s hitrostjo 19 kilometrov na uro, tako da bo čez dva dni dosegel Portoriko.

NOVICE

Sojuz TM-22 se je spojila z vesoljsko postajo Mir

MOSKVA - Včeraj ob 14.30 po moskovskem času se je ruska vesoljska ladja Sojuz TM-22 spojila z vesoljsko postajo Mir. To je že dvajseta vesoljska misija za postajo Mir. Rusa Jurij Gidzenko in Sergej Avdejev ter Nemec Thomas Reiter bodo zamenjali dosedanje posadke vesoljske postaje, Anatolija Solovjova in Nikolaja Budarina, ki se bosta vrnila na Zemljo 13. ali 14. septembra. Nova posadka bo ostala na vesoljski postaji do 16. januarja 1996.

Trije mrtvi v brodolomu nizozemske ribiške ladje

KIEL - V eksploziji plina, požaru in brodolomu nizozemske ribiške ladje Lummetje so v Severnem morju (60 milj od nemškega otoka Sylt) življenje izgubili trije mornarji. Kapitana in drugih petnajst mornarjev, ki so po eksploziji skocili v morje, so rešili. Radiotelegrafistu je namreč uspelo poslati klic v sili, preden se je ladja potopila. V reševalni akciji sta sodelovala tudi dva helikopterja z neke norveške naftne ploščadi, ki se nahaja približno petdeset kilometrov od kraja brodoloma.

V hišnem požaru v Nemčiji umrli dve osebi

BONN - V požaru stanovanja, v katerem prebivajo predvsem turski priseljenci, sta v severnonemškem Lübecku življenje izgubili dve osebi, 15 pa jih je bilo ranjenih. Policija je sporočila, da je požar izbruhnil ob starih zjutraj v pritlični kavarni in se nato razširil na vse poslopje. Preiskovalci vzrokov tragedije se niso ugotovili, prepričani pa so, da je bil vsega kriv kratek stik.

Tudi švicarski katoličani zahtevajo reformo Cerkve

ZENEVA - Pobudniki so bili presenečeni, da so v nekaj dneh zbrali kar 75 tisoč podpisov švicarskih katolicapov, ki zahtevajo korenite spremembe, in sicer odpravo celibata za duhovnike in mašniško posvečenje za ženske. Za tak uspeh je posredno »kriv« baselski škof Hansjörg Vogel, ki je nedavno odstopil, ker bo postal oče. Podpise so ze izročili švicarski skofovski konferenci.

IZRAEL / KLJUB VALU POLEMIK

Sporno praznovanje 3000-letnice Jeruzalema

Praznovanje bo trajalo kar petnajst mesecev

JERUZALEM - Minila so tri tisočletja, odkar je kralj David osvojil Jeruzalem in mesto proglasil za prestolnico židovske države. V Izraelu bodo to obletnico proslavljali prihodnjih petnajst mesecev. Praznovanja so se začela v ponedeljek, na programu pa je vrsta najrazličnejših umetniških in kulturnih prireditev.

Kljub navdušenju v domovini so v tujini pobudo sprejeli nekoliko bolj ravnodušno. Nekatere države, med njimi tudi članice Evropske unije, praznovanja sploh ne odobravajo.

Menijo namreč, da so izraelska vlada, premier Rabin in jeruzalemski župan Jehud Olmert (na sliki) praznovanje spolitizirali, da bi svetu se enkrat dokazali, da je mesto tako danes kot v prihodnje večna in nedeljiva prestolnica Izraela, kot se je nedavno izrazil premier Rabin. To je tudi razlog, da so Pa-

lestinci sklenili bojkotirati vsa praznovanja tritisočletnice.

S kritikami se strinja tudi priljubljeni nekdanji jeruzalemski župan Teddy Kollek, ki je pred osmimi leti prvi predlagal praznovanje tretjega tisočletja Jeruzalema, vendar na način, ki ne bi zalil drugih, za katere je Jeruzalem sveto mesto. Težava je predvsem v tem, da mednarodna skupnost ni nikoli priznala Jeruzalema za glavno mesto Izraela - še manj pa priključitev arabskih četrti v vzhodnem delu mesta leta 1967.

Palestinsko prebivalstvo (tretjina več kot polmilijonskega prebivalstva mesta) upa, da bo vzhodni del mesta postal glavno mesto neodvisne države, ki jo nameravajo ustanoviti na Zahodnem bregu in v Gazi. Palestinci bi celo raje začeli novo vojno, kot pa sprejeli izraelsko oblast nad Jeruzalemom.

VOLVO

ČETRТА SVETOVNA KONFERENCA ZN O ŽENSKAH

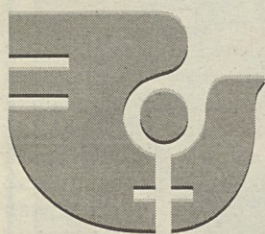
Hillary okrcala kitajske oblasti

Ostre besede na račun ravnanja policije

PEKING (Reuter, AFP, dpa, V. K.) - Drugi dan četrtne konference Združenih narodov o ženskah, ki so jo v ponedeljek odprli v Pekingu, je minil v znamenju ostrih besed o kitajskem ravnanju z udeleženkami konference in spremljajočega foruma mednarodnih nevladnih organizacij, ki poteka v pekinskem predmestju Huairou.

Se posebej ostro je Kitajsko obtožila Hillary Rodham Clinton, ki je govorila na plenarnem zasedanju. »Svoboda pomeni pravico združevanja, organiziranja in javnega go-

vorjenja.« je dejala prva dama Združenih držav Amerike ter ostro obsodila ukrepe, s katerimi je Kitajska preprečevala prihod udeleženk na konferenco in predvsem na

srečanje nevladnih organizacij. Znano je namreč, da so imele nekatere udeleženke težave pri pridobivanju kitajskih vizumov, predstavnice nevladnih organizacij pa so se pritoževale, da so, odkar so prisle na forum, pod stalnim policijskim nadzorom.

V odmevnem govoru je Clintonova govorila tudi o načrtovanju družine. »Ce ženska ne more sama načrtovati svoje družine in mora biti proti svoji volji sterilizirana ali pa mora prisilno splaviti, je to kršenje človekovih pravic,« se je žena ameriškega predsednika obrnila predvsem na kitajsko vlado in tudi na vlade tistih držav, ki s splavom in sterilizacijo načrtujejo

Tudi lezbijke z vsega sveta so se udeležile kongresa nevladnih organizacij za zaščito žensk (Telefoto: AP)

populacijsko politiko v svojih državah. Kitajska namreč že več let omejuje rast prebivalstva s tako imenovano politiko »par naj ima le enega otroka«.

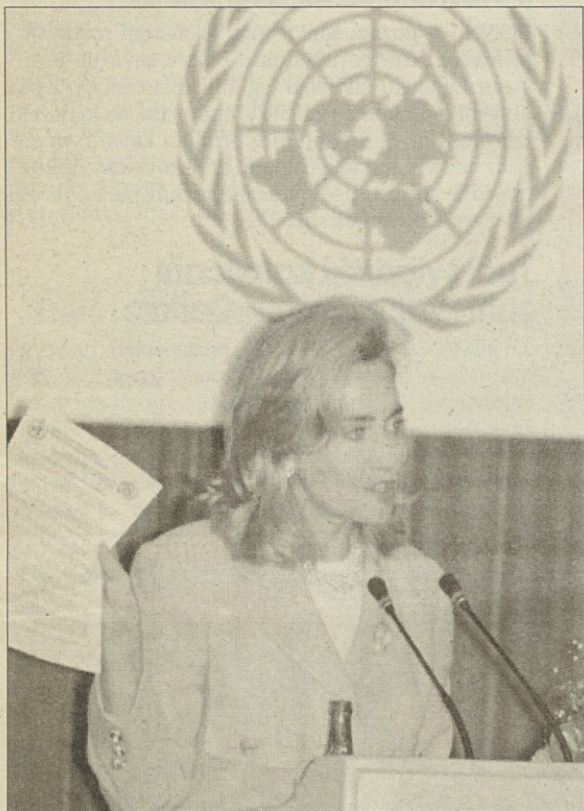
Na plenarnem delu, ki bo potekal vsak dan, se predstavljajo posamezne države udeleženke - teh je več kot 180 - in organizacije. Ze na prvem plenar-

nem zasedanju je govorila bangladeška premierka Begum Khaleda Zia. Tudi v tej državi, ki je z 208 ameriškiimi dolarji letnega dohodka na prebivalca ena najrevnejših na svetu, imajo ministrstvo za ženske zadeve, ki je bilo pri delu doslej zelo uspešno, saj je doseglo, da lahko na volitvah sodelujejo tudi

ženske in da so v parlamentu uvedli desetodstotno kvoto zanje.

Udeleženke konference in foruma nevladnih organizacij so se začele pogovarjati tudi o dokumentu z ukrepi za izboljšanje položaja žensk, ki naj bi ga sprejeli na tokratni četrti svetovni konferenci. Več delegatk je ze

opozorilo na pomanjkanje sredstev za izvajanje teh obsežnih ukrepov; ki so zapisani na 149 straneh načrta. Evropska unija in Japonska, ki sicer namenita največ pomoči državam v razvoju, namreč se nista določili natančnih vsot, ki jih bosta darovali za izboljšanje položaja žensk.

Prva dama ZDA je nastopila z vso odločnostjo (Telefoto: AP)

DUNAJ / PROCES PROTI NEONACISTOMA

Avstrija v strahu pred novimi pisemskimi bombami

DUNAJ - V Avstriji spet vlada strah pred novimi atentati s pisemskimi bombami, vzrok za to pa je sodna obravnava proti avstrijskima neonacistoma Petru Binderju in Franzu Radlu, ki se bo začela 11. septembra pred deželnim sodiščem na Dunaju. Neonacista sta osumljena priprave in izvedbe desetih atentatov s pisemskimi bombami decembra 1993 v Avstriji.

Binder in Radl sta po zakonu o prepovedi oziavljanja nacistične obtožene desetih poskusov umora: Binder je obtožen izvedbe zločina dejanja, Radl pa načrtovanja atentatov s pisemskimi bombami. Kazenski zakonik za tako dejanje predvideva največ dosmrtno ječo, oba neonacista pa ze več kot poldrugo leto sedita v preiskovalnem priporu na Dunaju.

Prva serija atentatov s pisemskimi bombami je konec leta 1993 terjala štiri žrtve, med njimi je bil tudi tedanji socialdemokratski dunajski župan Helmut Zilk, ki mu je odtrgalo tri prste leve roke. Razposlanih je bilo deset bomb, stiri je razneslo, preostalih šest pa so pravčasno odkrili.

Peter Binder in Franz Radl sta bila januarja leta

1993 aretirana zaradi suma vpletenosti v atentate. Neposrednih dokazov o vpletenosti zdaj obtoženih neonacistov zaenkrat ni, obtožnica pa temelji le na posrednih dokazih (indicih). Odločilno vlogo v sodnem procesu bo brez dvoma igral nemški neonacist Bendix Wendt, ki je na zaslišanju v Nemčiji hudo obremenil Petra Binderja, saj ga je označil za morebitnega izumitelja in proizvajalca pisemskih bomb. Po poročilu politične revije Profil je Wendt med zasliševanjem nemškemu kriminalistom tudi omenil, da mu je Binder povedal, da so bombe z glicerinom »genialna zadeva«.

Wendt je nemška policija aretirala jeseni leta 1994, tako nemški kot avstrijski varnostni organi pa so za stike med neonacistoma vedeli že dalj časa.

Notranje ministrstvo je zaradi začetka sodne obravnave proti neonacistoma pozvalo prebivalstvo, zlasti pa krog ogroženih oseb, naj bodo v prihodnjih dneh previdni, saj ni izključeno, da bodo neznani storilci začetek procesa vzeli za povod za novo serijo atentatov s pisemskimi bombami.

Ivan Lukan

PORTUGALSKE POLITIČNE STRANKE SE POSPEŠENO PRIPRAVLJAJO NA VOLITVE

Bo vlada socialdemokratska ali socialistična?

LIZBONA - Čeprav se bo uradna predvolilna kampanja začela šele 17. septembra, se stiri najpomembnejše portugalske politične stranke že pripravljajo na volitve, napovedane za 1. oktober. Pričakovati je, da se bo na političnem prizorišču pojavilo več novih imen. Po zadnjih volitvah oktobra leta 1991, na katerih je največ glasov dobila desnosredinska Socialdemokratska stranka (PSD), so v parlamentu zastopane štiri stranke.

Najtežjo nalogo bo zagotovo imel 45-letni Fernando Nogueira, ki je februarja letos na celu PSD zamenjal premiera Aníbal Cavaco Silva; ta je že decembra lani napovedal, da na letosnjih volitvah ne bo kandidiral ne za najvišji položaj v stranki ne za predsednika vlade. Volilci so že nekoliko naveličani »cavakizma«, čeprav se je Silvova vlada posvetila gradnji infrastrukture, predvsem cestnemu omrežju, manj pozornosti pa je namenjala socialni - zdravstvu, izobraževanju, zvišanju kupne moči državljanov. Nogueira ni toliko znan kot njegov predhodnik Silva. Ker mora ostati portugalska politika stabilna - predvsem zaradi vključevanja države v Evropsko unijo - lahko Silva račun na podporo dela volilcev. Njegov najhujši nasprotnik je Antonio Guterres, 46-letni generalni sekretar največje opozicijske Socialistične stranke. Guterres je predvolilno kampanjo osredotočil na slogan »Za novo večino«, s katerim zeli volilce prepričati, da je treba zamenjati »upehane« politike, saj so po njegovem mnenju že »predolgo na oblasti«. Guterresova največja »pomanjkljivost«, na katero vztrajno opozarja

sedanja vladajoča stran, je politična neizkušenost.

Socialistična stranka je dobila večino glasov na zadnjih lokalnih volitvah decembra leta 1993 in na

volitvah za Evropski parlament junija lani, zato ji raziskave javnega mnenja napovedujejo zmago tudi na oktobrskih volitvah, čeprav verjetno ne bo zbrala dovolj glasov za oblikovanje enostrankarske vlade. Drugi dve parlamentarni stranki, Demokratska koalicija (CDU), v kateri so najmočnejši komunisti, sledijo pa jim desno usmerjeni krščanski demokrati, in

Socialistična ljudska stranka (CDS/PP), bosta skušali obdržati sedanje glasove. Tega se dobro zavedata oba predsednika strank, 53-letni vodja komunistov Alvaro Cunhal in 32-letni predsednik CDS Manuel Monteiro, ki od izvolitve na celo stranke decembra 1992 zagovarja desno populistično smer. Obe stranki bosta lahko sodelovali pri oblikovanju vladne politike

le v primeru, če nobena od najmočnejših strank ne bo absolutni zmagovallec volitev.

Portugalski parlament šteje 230 poslancev, 135 je socialdemokratov, 72 socialistov, 17 demokratov, pet je članov Socialistične ljudske stranke, en poslanec pa prihaja iz vrst Stranke za nacionalno solidarnost (PSN), ki zastopa upokojeince.

Nuno Sepúlveda / AFP

IBERSKI POLOTOK

»Vodna vojna« med Španci in Portugalci

Najhujša suša v tem stoletju je obudila stare razprtije med iberskima sosedama

JUROMENHA - Portugalci pravijo: »Slabi vetrovi in slabe poroke prihajajo iz Španije.« Zal to velja tudi za večino portugalske vode, saj je najhujša suša tega stoletja obudila stare strahove pred veliko ibersko sosedo. Vodostaji rek Douro, Tagos in Guardiana, ki tečejo iz Španije na ozemlje Portugalske, so se v zadnjih dvajsetih letih znižali za 20 do 55 odstotkov, ponekod pa so se struge posušile.

Za pomanjkanje vode je delno krivih pet zaporednih let suše, delno pa preusmerjanje vode k velikim jezom na španski strani meje. Medtem ko si Španija prizadeva oskrbeti svojo presušeno deželo z vodo, se Portugalska, ki jo prav tako trpinci huda suša, pritožuje, da ne dobiva pravičnega deleža iz ze tako piclih virov. Ogrožena so številna delovna mesta, oslabiljeno je gošpodarstvo. Lizbona obtožuje »očitne kršitve« dogovora o vodah iz leta 1968, ki določa, koliko vode se sme odvrti iz rek. Pogovori o tem, kar

lokalni mediji imenujejo »vodna vojna«, bodo potekali ta četrtek.

Reka Guadiana predstavlja edino naravno mejo med Portugalsko in Španijo na jugu, njeni bregovi pa so posuti s trdnjavami - pomniki o časih, ko so bile španske invazije nenehna grožnja manjši sosed. Reko obrobajo vodni mlini, ki so, prav tako kot gradovi, le še muzejski primerki, kajti vode, ki bi obračala njihova kolesa, ni več. Z gradu na vrhu hriba v vasi Juromenha v portugalski nizini Alentejo se pogled odpira prek razpokane, s

prodrom posute Guadiane ne struge proti Španiji. Temperatura zraka je 42 stopinj Celzija, deževalo ni že tri mesece, toda prebivalci Juromenhe imajo hujše težave, kot sta neprijetna vročina in susna pokrajina, saj lahko zaradi pomanjkanja vode kmalu ostanejo brez dela.

»Krivim vlado, ker je tako pasivna, nedomoljubna. Prav je, da si delimo vodne vire s Španijo, vendar le, če je delitev pravična.« Lani je Španija odprla nekaj svojih jezov ravno pravi čas, da letina jabolk ni propadla, letos pa je španska suša se hujša in vodni curek ostaja zaprt.

Kritiki obtožujejo portugalsko vlado, da je premala, medtem ko je Španija razvila strategijo, s katero je lahko zadovoljila svoje potrebe po vodi. Tednik Espresso je nedavno zapisal: »Medtem ko je

Portugalska spala, je bila Španija hudo zaposlena. Med letoma 1987 in 1990 so Španci zgradili skoraj 40 velikih jezov.«

Uradniki vladnega instituta za vodo INA, ki se pogajajo s španskimi kolegi, zavračajo obtožbe o zavlačevanju. »Portugalska se ne odpoveduje svojim pravicam, saj tudi stola ne moreš narediti, če prej ne posekas lesa,« je dejal podpredsednik INA Mineiro Aires in pogajanja ocenil pozitivno. »Jezovi lahko po drugi strani pomagajo okrepiti vodne vire. Mogoče jih je odpreti za uravnavanje nizkih vodostajev,« je dodal. V Alenteju ljudje gledajo v nebo in čakajo na izide pogovorov. »Kar bo, pač bo. Mogoče bo deževalo,« je dejala soproga lokalnega svetnika Martinsa.

Samantha McArthur / Reuter

BOSNA IN HERCEGOVINA

Nov napad Nata

Bosanski Srbi niso umaknili težkega orožja iz okolice Sarajeva, zato so ZN in Nato uresničili svoje grožnje

SARAJEVO (dpa) - Ze ustaljena taktika zavlačenja bosanskih Srbov tokrat ni obrodila sadov. Potem ko so jim Združeni narodi in Nato podaljšali rok za umik težkega orožja iz okolice Sarajeva, cesar Srbi seveda niso storili, se je včeraj ob 13. uri začel nov val zračnih napadov zveze Nato na njihove položaje. Tudi enote za hitro posredovanje so včeraj znova napadle srbske položaje na Igmanu.

Bosanska tiskovna agencija BH-Press je včeraj poročala, da so letala zveze Nato napadla številne srbske cilje v bližini Lukavice, Kasimdola, Pavlovičev in Grebaka, ki ležijo v neposredni bližini Sarajeva.

Na Jahorini pa so Natovi bombniki napadli srbske radarske sisteme.

Tudi v Sarajevu je bilo slišati eksplozije na Palah, cilj letalskih napadov pa naj bi bila vojašnica v Lukavici, kjer je veliko srbsko skladišče orožja. Po navedbah Združenih narodov so Srbi v ponedeljek iz vojašnice odpeljali večjo koli-

cino orožja, ki pa naj bi po besedah predstavnika ZN Philipa Arnolda ostalo znotraj 20-kilometrskega pasu okrog Sarajeva. V Bruslju so včeraj objavili izjavo generalnega sekretarja Nata Willyja Claesa, po kateri so poveljniki mirovnih sil v Bosni ugotovili, da bosanski Srbi niso izpolnili postavljenih pogojev. Po navedbah ZN imajo Srbi v okolici Sarajeva se vedno nameščenih od 200 do 300 kosov težkega orožja.

V včerajšnji izjavi zveze Nato je zapisano, da je cilj zračnih napadov se vedno preprečitev srbskega obstreljevanja Sarajeva in drugih varovanih območij, ter umik srbskega težkega orožja, Srbi pa naj bi pripadnikom mirovnih sil omogočili tudi svobodno gibanje in dovolili odprtje sarajevskega letališča.

Srbska tiskovna agencija Beta je poročala, da je Nato uporabil tudi rakete. Pet raket naj bi zadelo in popolnoma uničilo oddajnik Stolice v pogorju Majevica, približno deset kilometrov vzhodno od Tuzle. Poleg vojske komunikacije je zdaj onemogočeno tudi oddajanje srbskih radijskih in televizijskih programov.

Ameriški predsednik Bill Clinton je včeraj izjavil, da odobrava vnovične zračne napade na srbske položaje v Bosni. Po besedah njegovega predstavnika za tisk McCurryja se z novimi ukrepi »popolnoma« strinja. Britanski premier John Major je prav tako podprl odločitev ZN in Nata ter poudaril, da morajo srbske sile svoje težko orožje »za vedno« umakniti iz okolice Sarajeva. Ruska vlada pa je včeraj obso-

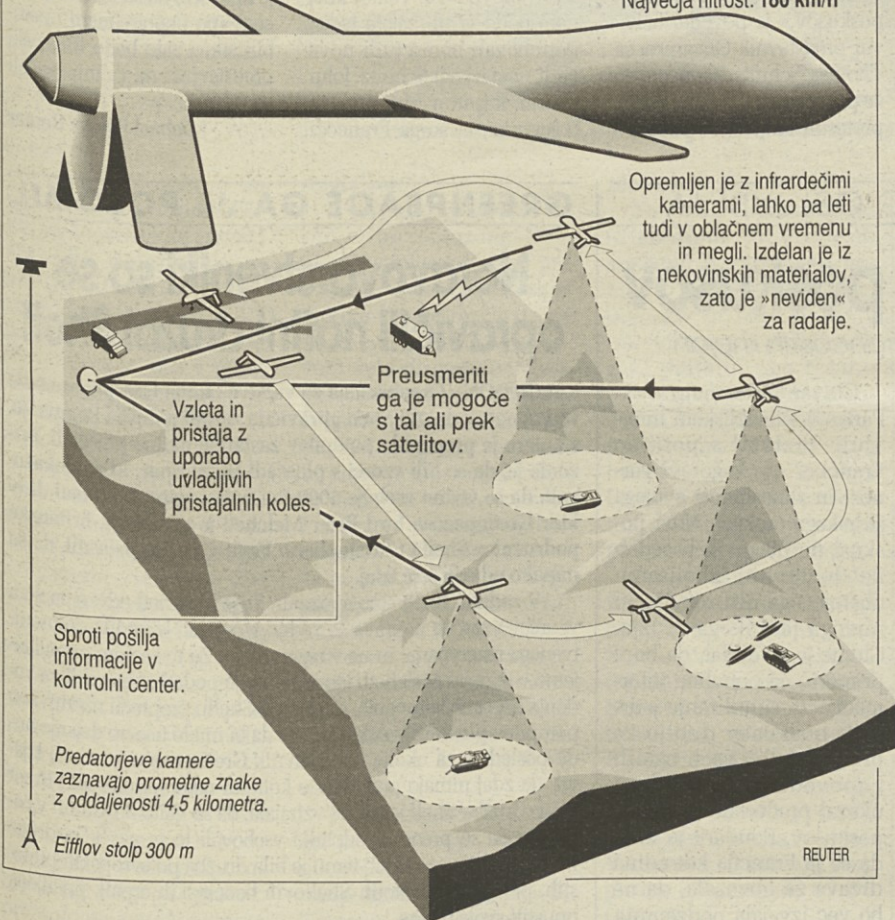
Bombniki zveze Nato vzletajo z ameriške letalonosilke Roosevelt (Telefoto: AP)

BREZPILOTNO VOHUNSKO LETALO

Ameriško brezpilotno vohunsko letalo z oznako Predator lahko sporoči vsak premik vojaške opreme brez nevarnosti za posadko.

Predator
Dolžina: 8 m
Najdaljši čas letenja: 40 ur
Doseg: približno 560 km
Največja hitrost: 180 km/h

Opremljen je z infrardečimi kamerami, lahko pa leti tudi v oblačnem vremenu in megli. Izdelan je iz nekovinskih materialov, zato je »neviden« za radarje.

NOVICE

Hrvati naj bi med Nevihto zagrešili vrsto zločinov

ZAGREB (Reuter, telefoto: AP) - Po besedah predstavnikov ZN v Zagrebu so bili med hrvaško vojaško akcijo v Krajini umorjeni številni Srbi, njihovo premoženje pa je bilo poškodovano in zaplenjeno. Opazovalci ZN, ki so po končani akciji prišli v Krajino, so sporočili, da so v nekem zaselku našli obglavljeno truplo moškega, starega od 75 do 80 let, njegovo glavo pa so pozneje našli v bližnjem svinjaku. Dogodek je potrdil tudi predstavnik ZN Christopher Gunness. V nekem drugem zaselku pa so našli žensko truplo z dvema nabojema v glavi. Po podatkih predstavnikov pravoslavne cerkve iz Cetine naj bi Hrvati vas Cerovljani zavržali s tlemi, vas Guboranci pa popolnoma oplenili. Po ocenah predstavnikov ZN naj bi bilo med zadnjo hrvaško vojaško operacijo Nevihta na krajinskem območju porušeni 80 odstotkov srbskih vasi.

Srbske oblasti onemogočajo izobraževanje Albancev

PRISTINA (B. S.) - Včeraj se je začelo novo šolsko leto tudi za 330 tisoč albanskih učencev in 15.770 učiteljev na Kosovu. Letos bo pouk v albanskih osnovnih in srednjih solah ter na univerzi že peto leto potekal v izrednih razmerah, saj srbske oblasti onemogočajo normalen potek pouka v 22 osnovnih in 57 srednjih solah ter na vseh fakultetah. Vztrajajo namreč pri spremembi učnih programov, ki naj bodo po meri Beograda, kar je za Albance nesprejemljivo. Razmere na Kosovu se kljub stališčem zenevske konference o nekdanji Jugoslaviji niso spremenile, saj zadnjih pet let pouk poteka v albansčini le v zasebnih hišah in kletih, kar bo zagotovo vplivalo na stopnjo izobraženosti več generacij mladih Albancev. O slabih življenjskih razmerah v pokrajini prica tudi podatek, da je v mesecu in pol zaradi obolenosti za tako imenovano misjo mrzlico umrlo stotinast Albancev, v zadnjih desetih dneh pa so nasteli tudi 33 primerov crevesnega tifusa, ki je že zahteval prvo žrtev.

Jelena Lovrić

HRVAŠKA / PRIPRAVE NA POPIS PREBIVALSTVA

Koliko Srbov je sploh še v državi?

Po nekaterih virih je Hrvaško v zadnjih štirih letih zapustilo že 450 tisoč Srbov

ZAGREB - Čeprav je popis prebivalstva na vrsti vsakih deset let, se je Hrvaška odločila, da bo spomladi naslednje leto izpeljala izreden popis prebivalstva. Z njim namerava ugotoviti demografsko stanje, ki se je v zadnjem štiriletnem obdobju brzkone krepko spremenilo. Po ugotovitvah rezultati popisa iz leta 1991 ne ustrezajo več dejanskemu položaju. Nujnost izvedbe novega popisa hrvaška vlada utemeljuje s trditvijo, da je Hrvaško v zadnjih letih zapustilo približno tristo tisoč Srbov, po nekaterih ocenah pa je to število obcutno večje.

Po podatkih zadnjega popisa je imela Hrvaška leta 1991 4.784.265 prebivalcev. Hrvatov je bilo 3,7 milijona oziroma 78 odstotkov, Srbov pa 581 tisoč oziroma približno dvanajst odstotkov. V prvem letu vojne je iz Hrvaške v Srbijo in Crno goro prebežalo 150 tisoč Srbov, v Bosno in Hercegovino pa 95 tisoč. Če upoštevamo podatke nekaterih neodvisnih virov, je do četrtega leta vojne Hrvaško zapustilo 450 tisoč Srbov. Po teh podatkih naj bi na Hrvaškem živelo se 130 tisoč Srbov, in sicer predvsem v mestih.

V Krajini in zahodni Slavoniji, ki sta veljali za območji, kjer je bilo srbsko prebivalstvo najbolj zgoščeno, je ostalo zelo malo Srbov.

Po hrvaških virih naj bi po osvoboditvi Krajine na tem območju zivel vsega šest tisoč Srbov. Medtem ko se na Hrvaškem manjša števila Srbov, se povečuje število Hrvatov. Menijo, da je zdaj na Hrvaškem približno dvesto tisoč Hrvatov, pregnanih iz Bosne in Hercegovine ter Srbije. Njihovo število se iz dneva v dan veča, hrvaška vlada jim ponuja trajno

nastanitev, predsednik Tudman pa je celo pozval izseljenske Hrvate, naj se vrnejo, obljubil pa jim je celo zapuščene srbske hiše in različne privilegije.

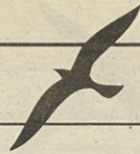
Domnevajo, da bi vojna Hrvaška utegnila postati ena od narodnostno najbolj homogenih držav v Evropi, saj bi lahko v njej zivel celo več kot 90 odstotkov Hrvatov. Hrvaška politika to označuje kot pozitivno in koristno, predsednik Tudman pa je priznal, da se je pred tremi leti s Cosićem in Milosevićem dogovoril o »zamenjavi« prebivalstva. Predsednik pravi, da bi po določitvi sporazuma preseljevanje moralo potekati prostovoljno in humano. Dejal je se, da ga čudi, ker vse skupaj ni potekalo ravno humano. Po njegovih besedah ga to ne moti, saj bodo ne glede na osebne tragedije vseh preseljenih rezultati pozitivni, zmanjšal pa se bo tudi

vpliv Srbije, ki ga je ta imela na Hrvaško že od turških časov naprej. Tudman je sklenil z mislijo, da je treba proces čim hitreje končati.

Odločitev o izvedbi popisa prebivalstva kaže, da bodo novo stanje pojmovali kot dejansko. Neredko je slišati, da je srbsko vprašanje na Hrvaškem končno rešeno. Srbov namreč ni več oziroma ne morejo doseči kaj več kot položaj narodnostne manjšine. Saborski predstavnik Vladimir Bebić je edini, ki se je od dogajanj distanciral, meni pa, da je Tudman koncal, kar je začel Pavelić. Vseeno je treba reči, da bo »popravljanje« demografske strukture na Hrvaškem imelo negativne posledice za Bosno in Hercegovino, kjer se je po nekaterih izračunih delež srbskega prebivalstva že izenčil z deležem Muslimanov.

»Nekdo bi na vsak način rad v jugoslovanski konflikt vpletel albanskega konja. Z znanim trikom s trojanskim konjem išče možnost, da bi v vojno vpletel tudi Albanijo, Makedonijo in druge balkanske države. Predsedniki treh političnih strank Albancev in Makedoncev so amerškemu predsedniku poslali pismo, v katerem so zahtevali končno rešitev »albanskega problema« v nekdanji Jugoslaviji. Se pred petimi leti je voditelj Albancev na Kosovu Ibrahim Rugova pri ameriški vladi prosil za pomoč pri odcepitvi Kosova od Srbije. Z albansko zaginjalno vrstico bi utegnila vojna preseči meje nekdanje Jugoslavije in se preleviti v balkansko vojno.«

Kontinent, Sofija

NOVICE

Islamski skrajneži grozijo Bruslju

BRUSELJ (Reuters) - Belgijska policija je morala včeraj v celoti zapreti območje okoli kraljeve palače v središču Bruslja, kjer so vsi pomembnejši državni uradi in belgijski parlament. Območje so morali izprazniti zaradi groženj islamskih skrajnežev, da so tam podtaknili razstrelivo. V glavnem mestu Belgije to ni bilo prvo lažno obvestilo o podtaknjenih bombi, saj so v zadnjem času tarča islamskih oboroženih skupin, ki se hočejo masčevati zaradi sojenja svojim članom, ki so obtoženi nelegalnega posedovanja orožja in ukradenih predmetov.

Silovita eksplozija zatresla Grozni

GROZNI (Reuters) - Včeraj, dan pred praznovanjem četrte obletnice razglasitve cecenske neodvisnosti, je na osrednjem trgu Groznega, glavnega mesta Cecenije, odjeknila močna eksplozija. Ljudje, ki so bili na kraju dogodka, so povedali, da je bil v eksploziji en človek ubit, več pa jih je bilo ranjenih. Ni še popolnoma jasno, kdo je odgovoren eksplozijo. Po tem provokativnem in za obe strani, tako rusko kot cecensko, škodljivem incidentu se zdi, da je mir v Ceceniji le še utopična želja nekaterih. Ali pa tudi ne.

Sudan naj bi sodeloval pri atentatu na Mubaraka

KAIRO (Reuters) - Egiptovski zunanji minister Amir Musa je po sinocnji vrnitvi iz Etiopije izjavil, da ima zdaj neizpodbitne dokaze, da je bila sudanska vlada vpletena v junijski atentat na egiptovskega predsednika Hosnija Mubaraka. Kljub temu Kairo v tem trenutku še ne bo ukrepal, saj mora podrobno preučiti rezultate preiskave, ki so jo izvedli etioopski varnostni organi. Etiopska vlada je že v petek naznanila svezjen ukrepov proti Sudanu. Med drugim je enostransko zaprla konzulata v vzhodnosudanskih mestih Gedaref in Damazin, vladi v Kartumu pa je naročila, naj zmanjša število osebja na veleposlaništvu v Adis Abebi, ustavi neposredne letalske polete in zapre sudanski konzulat v etiopskem mestu Gambela.

Afganistansko mesto Heart v rokah opozicije

KABUL (Reuters) - Afganistanske militantne politične frakcije, ki se borijo proti vladi predsednika Burhandina Rabanija, so včeraj zavzele Heart, najpomembnejše mesto na severozahodu Afganistana. O tem so poročale številne mednarodne organizacije, ki delujejo v tem mestu. Po zavzetju tega strateško pomembnega mesta, ki so ga po padcu komunistične vlade v Kabulu leta 1992 zasedle Rabanijeve cete, naj bi se razmere zacele umirjati.

Arafat in Peres še o zadnjih spomih vprašanjih

JERUZALEM (Reuters) - V sredo se bosta v Tabi vnovic sestala vodja Palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat in izraelski zunanji minister Simon Peres. V pogovoru bosta poskušala odpraviti še zadnje ovire za razširitev palestinske avtonomije na Zahodni breg. Do petka naj bi se Arafat in Peres poskušala sporazumeti o umiku izraelskih čet z Zahodnega brega, pogovarjala pa se bosta tudi o Hebronu in izpustitvi palestinskih zapornikov. »Upamo, da nam bo uspelo rešiti sporna vprašanja in da bomo lahko 18. septembra podpisali sporazum,« je dejal Arafatov svetovalec za tisk Nabil Abu Rdainah. Medtem pa pogajalci obeh strani dokončujejo besedilo 360 strani dolgega sporazuma.

SPOR ZARADI FRANCOSKIH JEDRSKIH POSKUSOV

Kdaj in kako bo ukrepal Bruselj?

Po vsem svetu je cutiti politično nemoc zaradi dogodkov na Mururoi in okrog nje, zlasti pri Evropski komisiji, ki ji mnogi že ocitajo, da se izogiba jasnemu stališču o tem vprašanju. Danes bo moral njen predsednik Jacques Santer o tem govoriti v Evropskem parlamentu, saj bi evropski parlamentarci končno radi izvedeli, kaj namerava Bruselj ukreniti proti samovoljni drži francoskega predsednika Chiraca.

V središču razprav je 34. člen pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za jedrsko energijo (Euratom) iz leta 1957. Člen namerica določa, da mora vsaka država članica EU, ki namerava izvesti »posebej nevarne poskuse«, najprej zaprositi za mnenje Evropske komisije, ki mora dati izrecno soglasje, če obstaja možnost, da bodo poskusi prizadeli območje katere druge članice EU. Po francoskem mnenju pogodba Euratom ne velja za njihove poskuse, ker se nanasa le na civilno uporabo jedrske energije. Nasprotniki poskusov v Evropskem

parlamentu pa opozarjajo na dejstvo, da je Pariz v petdesetih in šestdesetih letih, ko je v Sahari izvajal jedrske poskuse, sam izrazil mnenje, da pogodba velja za vse vrste uporabe jedrske energije.

Posebno nevarnost jedrskih poskusov na Mururoi je po mnenju njihovih nasprotnikov dokazala že nesreča leta 1979, potrjevala pa naj bi jo tudi poročila strokovnjakov, ki so raziskali posledice prejšnjih poskusov na tem otolu: po njihovem mnenju je ta do bil razpoke in njegove apnenčaste plasti se pospešeno starajo. Nasprotniki

FRANCOSKA POLINEZIJA / MURUROA

Počilo bo še ta teden

Floss: Tujina naj se ne vmešava

PAPEETE - Po izjavi predsednika Francoske Polinezije Gastona Flosse bodo Francozi se ta teden izvedli prvega od načrtovanih osmih jedrskih poskusov na atolih Mururoa in Fangataufa, zato je pripadnike Greenpeacea in druge protestnike pozval, naj odpotujejo iz države.

»Predsednik Chirac mi je naročil, naj po prvem poskusu odpotujem v Pariz, in tja se bom odpravil v začetku prihodnjega tedna,« je v intervjuju za francosko prekomorsko radijsko postajo RFO v Papeetu izjavil Flosse.

V ponedeljek so pripadniki Greenpeacea simbolično »napadli« Mururoo, vendar so jih kmalu zajeli francoski komandosi. V zadnjih dneh je v Papeete pripotovalo veliko nasprotnikov jedrskih poskusov, med njimi tudi japonski finančni minister Takemura. Flosse je v intervjuju zahteval, naj se protestniki ne vmešavajo v zadeve, za katere sta pristojni le Francoska Polinezija in Fran-

cija. »Avstralci, Novozelandci, Japonci in drugi so vdrli na naše ozemlje in se vmešavajo v našo notranjo politiko,« je izjavil Flosse. Stirim Greenpeaceovim aktivistom je v ponedeljek uspelo z gumijastima čolnoma vpluti v zaliv Mururoe, vendar so jih zajeli francoski komandosi. Predstavniki gibanja so povedali, da se približuje dan prvega poskusa. Z razpoložljivimi sredstvi so

Greenpeaceov aktivist pred francoskim veleposlaništvom v Buenos Airesu (Telefoto: AP)

lahko izvedli le simbolično protestno akcijo, saj so skušali priti do viceadmirala Philippa Euvarta, poveljnika francoskih pomorskih sil v južnem Pacifiku. »Čeprav se z admiralom niso srečali, pa so s svojo akcijo Francozom znova pokazali ogorčenje zaradi napovedanih poskusov,« je povedal tiskovni predstavnik Greenpeacea Thomas Schultz. Francozi so že prejšnji petek zajeli največji protestni ladji Greenpeacea -

Mavričnega bojovnika II in MV Greenpeace - ker sta zapluli v 20-kilometrsko prepovedano območje Mururoe. Greenpeace ima v bližini atola se dve ladji, jadnico Vega in dvojbornik Manutea, v protestno akcijo pa je vključenih še 15 plovil. »Ne vemo, kdaj nam bodo vrnilo zajete ladje. Potrebujemo bomo tudi nove ljudi...« je izjavil Schultz. John Castle, kapitan Mavričnega bojovnika, ki so ga Francozi

odvlekli na oddaljeni atol Hao, je po telexu prvič prosil za pravno pomoč.

Ker so med člani posadke tudi novozelandski državljani, se je Wellington obrnil na francoskega veleposlanika v državi. Premier Jim Bolger ga je opozoril, da so menda Francozi »po nepotrebnem uporabljali silo«, zato bodo francoski predstavniki na Tahitiju začeli preiskavo.

Michael Perry / Reuter

FRANCIJA / JACQUES CHIRAC OBLJUBLJA

Po Mururoi ne bo več poskusov

Predsednik je ukazal poostriti nadzor na francoskih mejah

PARIZ, PAPEETE (dpa) - Francoski predsednik Jacques Chirac je v intervjuju za francosko televizijo vnovič poudaril, da bo napovedana serija jedrskih poskusov na Mururoi zadnja, ki jo bo izvedla njegova država. Opazovalci pričakujejo prvo eksplozijo še v tem tednu. Chirac je povedal, da bodo francoski strokovnjaki izvedli prvi poskus, »ko se jim bo zdelo, da je prisel pravi trenutek«.

Francija že prej ni želela dati natančnih informacij o datumu izvedbe poskusov in namerava svetovno javnost obvestiti šele naknadno. Vodja regionalnih oblasti Francoske Polinezije Gaston Flosse je v ponedeljek v Papeetu izrazil mne-

nje, da bodo francoske oblasti prvega od napovedanih poskusov izvedle ta teden. »Predsednik Chirac me je prosil, da se srečava na prvem poskusu - v Parizu bom odpotoval ob koncu tega tedna,« je povedal francoski televiziji.

Chirac je trmasto drzo Pariza v televizijskem intervjuju razložil s potrebo Francije, »da zagotovi varnost in zanesljivost svojega jedrskega orožja«. Novi poskusi po njegovih besedah ne služijo niti izboljšanju obstoječega niti razvijanju novega jedrskega orožja. Chirac je se dodal, da bo v primeru, če potrebne informacije za simuliranje jedrskih poskusov dobijo že pred izvedbo vseh osmih napovedanih poskusov, ukazal predčasno ustavitev poskusov. Poudaril je tudi, da se je Francija kot edina država že obvezala, da ne bo več izvajala podzemnih jedrskih poskusov.

Svojo nejevoljo zaradi protestov tujih politikov je uradni Pariz včeraj pokazal s tem, da je na pogovor v zunanje ministrstvo poklical japonskega vedskega veleposlanika. Razlog za to je bila udeležba japonskega finančnega ministra Masajosi Takemure in svedske ministric za kulturo Margot Wallstrom na protestnem shodu proti francoskim jedrskim poskusom preteklo soboto v Papeetu. S tem naj bi se ministra vmešala v francoske notranje zadeve. Tudi francoska veleposlanika v japonskem in svedskem glavnem mestu bosta se nekaj časa ostala na »posvetovalni« v Parizu.

Francoski predsednik Chirac je včeraj povedal tudi to, da je dal francoski vladi »odločna navodila« za povečanje nadzora na francoskih mejah. S tem se je odzval na nov val terorističnih napadov v Franciji. Po njegovem mnenju »nemoten prehod čez meje koristi teroristom«. Izrazil je tudi mnenje, da je za zadnje napade »zelo verjetno« odgovorna Oborožena islamska skupina (GIA) iz Alžirije. Jacques Chirac je poleg tega zavrnil vsakršen stik s skrajneži: »S teroristi ne razpravljamo.«

GREENPEACE GA JE POLOMIL

Naravovarstveniki so se opravičili naftni družbi Shell

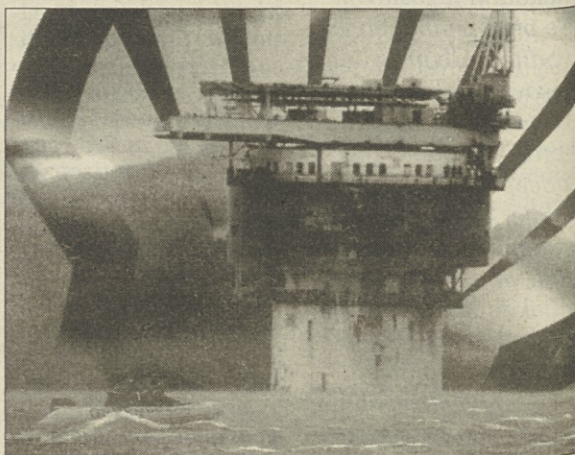
LONDON - Organizacija za varstvo okolja Greenpeace se je včeraj naftni družbi Shell opravičila zaradi junijske kampanje, s katero je preprečila potopitev zastarele naftne ploščadi. Priznala je, da so bili vzorci s ploščadi Brent Spar, ki so dokazovali, da se vedno vsebuje 5000 ton nafte, netočni. Izvršni direktor Greenpeacea lord Peter Melchett je direktorju britanske podružnice Shella Christopherju Fayu v pismu pojasnil, da so napako odkrili šele zdaj.

»V zadnjih dneh smo spoznali, da je bila med odvzemanjem vzorcev vzorčna naprava še vedno v cevi, ki je vodila do hranilnega rezervoarja, in ne v rezervoarju. Za to se vam opravičujemo,« je dejal Melchett. Greenpeace je podatke uporabil za vodenje uspešne kampanje, s katero je Shellu preprečil načrtovano potopitev ploščadi v Atlantik, čes da bi imelo takšno dejanje hude posledice za okolje. Predstavnik Greenpeacea je včeraj izjavil, da zdaj nimajo podatkov o količini nafte na ploščadi Brent Spar. Družba Shell je vedno vztrajala, da so nafto odstranili v celoti ter da so preostali odpadki vsebovali le še pesek in druge nestrupene snovi. Kljub temu je bila družba po evropskih protestih, pozigh in bojkih Shellovih bencinskih crpalk prisiljena opustiti svoje načrte.

Greenpeace naj bi se vedno nasprotoval potopitvi naftnih ploščadi v morje, vendar se je napaka pojavila ob zelo neprimeren času, saj organizacija ravno vodi pomembno kampanjo proti francoskim jedrskim poskusom v južnem Pacifiku. Greenpeaceov predstavnik je zanikal namige, da bi napaka na Brent Sparu utegnila škoditi verodostojnosti celotne organizacije. »V času meritev smo mislili, da so vzorci pravilni,« je Adam Woolf povedal novinarju britanskega radia BBC. »Prepričani smo bili, da smo dobili točne podatke. Po našem mnenju se mora Greenpeace vedno zavzemati za resnico in jo tudi izreči, zato smo se včeraj povezali s poročevalskimi agencijami in jim sporočili, da obstaja možnost napake. Mislili, da je Greenpeace edina organizacija, ki priznava svoje napake. Znani smo po točnem podajanju resnice in informacij,« je dejal Woolf.

Naftna ploščad Brent Spar je trenutno zasidrana v enem od skandinavskih fjordov, kjer čaka na nove načrte za odstranitev. Predsednik britanske podružnice Shella Christopher Fay je včeraj obsodil aktiviste, čes da so svojo kampanjo gradili na »rekla-mnih podvigih in nepremišljenih domnevah brez osnove«, vendar ni omenil Greenpeacea. Udeležence naftne konference v Aberdeenu na Skotskem je Fay pozval k razumnemu pristopu reševanja okoljevarstvenih vprašanj. »Vprašanje okolja je zelo zapleteno. Vse, kar počnemo, vpliva nanj,«

Jill Serjeant / Reuter

KOŠARKA / ITALIJANSKI POKAL

Polom Illycaffeja proti Cagivi Varese (-23)

Tržaški klub bi moral bržkone že razmišljati o zamenjavi Fosterja s pravim centrom - že jutri povratna tekma

Illycaffè - Cagiva 70:93 (35:48)

Illycaffè: Gori n.v., Calbini (-, 0:3, 0:1), Gironi n.v., Tonut 17 (3:4, 1:3, 4:9), Guerra 7 (-, 2:7, 1:3), Zamberlan 4 (-, 2:4, -), Pol Bodetto 4 (-, 2:5, -), Shorter 18 (4:4, 4:9, 2:5), Piazza 6 (1:2, 1:1, 1:2), Foster 14 (1:2, 2:5, 3:5). Trener: Bernardi.

Cagiva: Pozzecco 10 (1:1, 3:4, 1:2), Biganzoli 2 (2:2, -, 0:1), Malvasi n.v., Morena 9 (-, 0:1, 3:6), Vescovi 21 (3:4, 6:9, 2:6), Panchi (-, 0:2, -), Petruska 18 (3:4, 6:10, 1:2), Edwards 29 (4:4, 11:13, 1:3), Cazzaniga 4 (-, 2:2, -), Ravaglia. Trener: Rusconi.

Sodnika: Grossi iz Rima in Nardecchia iz L'Aquila. Delni izidi: 8:15 (5), 17:34 (10), 24:39 (15), 47:56 (25), 57:66 (30), 70:82 (35).

S tezkim porazom na domačem igrišču proti Cagivi iz Vareseja se tržaški Illycaffè dejansko poslavlja od italijanskega pokala. Nadoknaditi 23 točk zaostanka jutri v Pavii (sportna palaca v Vareseju ni razpoložljiva) je ta čas za Tržacane nemogoče.

Sinoci so namreč varovanci trenerja Bernardija zaigrali morebiti se slabše kot proti Menestrellu. Predvsem slabo so domačini zaigrali v obrambi, kjer so nasprotnikom večkrat dopustili prodiranje ali nemoten met iz pod koša. Foster se pod košem ne zna uveljaviti, ujame premalo odbitih žog in ne zna zaustaviti niti telesno veliko sibkejših nasprotnikov. Tudi ostali večkrat »pozabijo« na svojega igralca, premalo pa je tudi pomoci

I Foster, zakaj vodiš žogo? Tvoje mesto je pod košem! (Foto Balbi/KROMA)

soigralcem.

V napadu je vse odvisno od razpoložnosti Illyevih strelcev: ko jim gre od rok, je ekipa enakovredna nasprotniku (to se je sinoci zgodilo le v prvem delu drugega polčasa, ko so se Tržacani približali na 6 točk zaostanka), ko pa met ne gre in se Shorterju ne posreči ujeti odbite žoge, je akcije konec. Foster se namreč stalno odmika od koša - izkazal se je celo kot strellec trojk, njegov doprinos pod košem, kjer bi bil najbolj potreben, pa je neznaten. Zato bi tržaška ekipa mogoče ze morala pomisliti na zamenjavo s centrom, ki je pod košem bolj učinkovit.

To bi mogoče koristilo igri celotne ekipe, saj sedaj obrambe tesneje krijejo zunanje igralce, ker vedo, da Tržacani pod košem niso

zelo nevarni.

Ta teden bo Illycaffè po jutrišnjem povratnem srečanju z Varesejem ponovno zaposlen že v petek, ko bo ob 20.30 v tržaški sportni palaci odigral prijateljsko tekmo proti grškemu Olympiakosu, eni najboljših evropskih ekip, za katero igra odlični Berry, ki je s Paokom pred dvema letoma v finalu Koracevega pokala premagal Stefanel.

Ostali sinočnji izidi: Buckler Bologna - Rimini 80:67 (38:42); Mens Sana Siena - Virtus Rim 68:65 (36:30); Aresium Milan - Stefanel 73:85 (31:36); Olitalia Forlì - Teamsystem Bologna 55:62 (28:37); Reggio Calabria - Scavolini Pesaro 65:71 (34:37); Madigan Pistoia - Mash Verona 88:80 (46:40); Reggiana - Benetton 87:68 (46:33).

ODBOJKA / PRIPRAVE ZA B2 LIGO

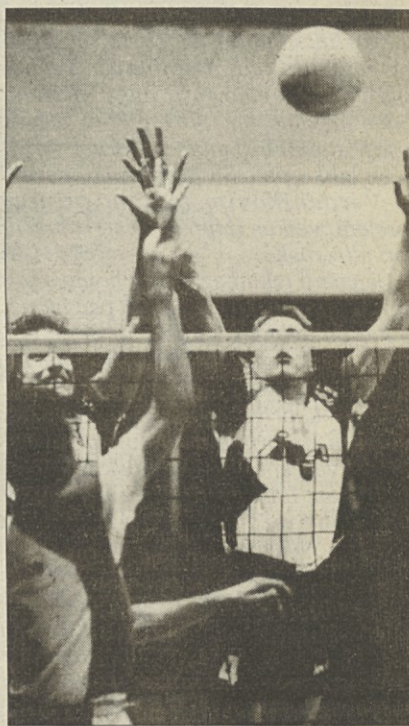
Valovci najprej na priprave v Kamnik, nato pa na turnir v Videm

Čakajo jih tekme z močnimi nasprotniki

Odbojkarji OK Val, ki se pripravljajo na svoje tretje prvenstvo B2 lige, bodo konec tedna odsli v Kamnik na mini priprave. V treh dneh bodo pod streho spravili štiri treninge in dve tekmi. Dvakrat se bodo namreč v trening tekmi pomerili z OK Kamnik, ki bo predstavljal zanje kar trd oreh, če vemo, da so se Kamničani v minulem slovenskem prvoligaskem prvenstvu uvrstili na 5. mesto in sodelovali v koncnici za naslov, kjer so zasedli končno sedmo mesto (v koncnici sta sodelovala tudi kanejsi prvak Salonit in Maribor, ki se rednega dela prvenstva nista udeležila). Ob tej priliki bo OK Val tudi obnovil stike z OK Kamnik.

Se bolj zanimiva preizkusnja pa valovce čaka konec prihodnjega tenda, ko bodo imeli svoj prvi uradni nastop. V Vidmu bodo namreč sodelovali na turnirju ob 100. obletnici odbojke. Poleg OK Val bodo na tem četverboju (na odtprtem na enem od videmskih osrednjih trgov) sodelovali se VBU Videm, Hipo Klagenfurt iz Celovca in OK Kamnik.

Na sliki: Valov kapetan Ales Feri

NOGOMET / MEMORIAL BRATOV HUSU

Primorje v napadu spretnejše od Primorca

Obe moštvi pokazali precejšnje vrzeli v fazi branjenja - Jutri za 3., v petek pa za 1. mesto

Primorje - Primorec 3:1 (2:1)

STRELCI: Miclaucich v 9. in 45., Granieri v 26. in Stolf v 67. minuti.

PRIMORJE: Babich, Crocetti, Luksa, Savarin, Mislej (Zucchi od 67. min.), P. Stoka, Stolf (Sardoc od 80. min.), Auber, Miclaucich (Leghissa od 65. min.), Crevatin (Skabar od 62. min.), Pescatori.

PRIMOREC: Negrini (Corona), Frason, Apuzzo (Gargiuolo), Ferluga, Strebemich, Savino, Naperotti, Granieri (Birsad od 62. min.), Santi, Egger.

V petkovem finalu memoriala Bratov Husu se bosta pomerila Kras in Primorje. Ekipa organizatorja se je v finale uvrstila po sinočnji zmagi proti Primorcu ob koncu tekme, ki je bila v bistvu izenačena. Obe moštvi sta odločno boljše zaigrali v napadu, obramba in zvezna vrsta v fazi branjenja pa sta vidno sepali, posebej se pri nastavljanju off

side zank.

V 7. minuti je Crevatin podal v globino Stolfi, cigar diagonalni strel je Negrini odbil z nogama. V 9. minuti je Stoka prestregel žogo na sredini igrišča, njegova natančna podaja odkritemu Miclaucichu pa je obrodila Primorjevo vodstvo. V 26. minuti se je v gneči v kazenskem prostoru Primorja najbolje znašel Granieri in izenacil. Primorec bi lahko v 39. minuti celo povedel, Eggerjev diagonalni strel pa je sel mimo vrat. Primorec je drago placal napako obrambe in Miclaucich je v 45. minuti sam pred vratarjem podvojil, takoj zatem pa je bil Egger na drugi strani spet premalo spreten.

Do tretjega gola Primorja je bil zivahen tudi drugi polčas. V 50. minuti je Auber pri prostem strelu podal Miclaucichu, taj je preskočil branilca, njegov močan strel pa je Corona odbil cez

precko. Pescatori je v 54. minuti prodr po levi strani, njegove podaje v sredino pa Stolf ni izkoristil, kot bi lahko. Gol Primorja, ki ga je z diagonalnim strelom iz težkega položaja dosegel Stolf, je pomenil konec tekme. Primorje je zmagalo zaslužen, a Primorec nikakor ni razočaral. (M. S.)

Jutri ob 20.30 za 3. mesto: Zarja - Primorec; v petek za 1. mesto: Primorje - Kras.

»Nasi fantje«: prvi finalist je Chiarbola

V prvi polfinalni tekmi memoriala »Nasi fantje«, ki ga organizira SD Breg, je Chiarbola s 3:0 (3:0) premagala San Sergio, ki nastopa z ekipo mladincev. Danes ob 20. uri se bosta v drugi polfinalni tekmi pomerila Dolina in Domio. Finale za 1. mesto bo v petek ob 19. uri.

KOŠARKA / NAŠI D LIGAŠI ŽE DALJ ČASA NA DELU

Cicibona in Kontovel na delu z nekaj novimi in starimi obrazi

CICIBONA

Po društenem sestanku pred desetimi dnevi so se tudi cicibonasi lotili prvega dela skupnih priprav pod dirigentsko palico novega trenerja Luke Furlana, medtem ko za telesno pripravo skrbi Pierpaolo Briganti. Treningov se udeležujejo skoraj vsi lanski igralci z izjemo nekaterih (Ivan Bajc, Viktor Tomsic in Igor Giacomini), ki so v Radecih na pripravah z ekipo Bora.

Pravo novost predstavlja povratak Andreja Pierija, ki je moral zaradi hudih težav s hrbtom dolgo počivati in je že tri leta neaktiven. Pieri, ki je več let branil Borove barve tudi v tedanji D ligi in je eno sezono odigral s Cicibono v promocijskem prvenstvu, bo poskusil, če so težave s hrbtenico povsem mimo. Sestanka se je udeležil tudi Borut Pertot, ki pa je zatem sprejel vabilo Kontovela, kjer bo zamenjal Angela Spadonija, ki bo igral pri Boru. Plavalasi playmaker se je za to odločil tudi zato, ker je vloga playmakerja pri Ciciboni že povsem krita. Priprav se z

veliko vmeno udeležuje tudi novi obraz Cicibone Dario Kovacic, ne trenira pa Stefan Semen, ki bo priškolil na pomoč le v skrajnem primeru, to je ob nezadostnem številu igralcev. Njegovo mesto bo po vsej verjetnosti prevzel Marko Possega, ki se ni udeležil priprav z Borom.

Trener Luka Furlan ima torej dokaj številno skupino igralcev in si s predsednikom Adrianom Kovacicem prizadeva, da bi dobil samo se enega igralca letnika 76, saj pravilnik zahteva prisotnost vsaj enega mladincev v deseterici (drugače bodo cicibonasi igrali z devetimi igralci).

Težave so vsaj začasno vezane predvsem na pomanjkanje sportnega objekta, kjer bi cicibonasi lahko vadili, saj sta obe igrišči na 1. maju se neuporabni, tako da je pozornost v večji meri usmerjena na telesno pripravo.

SIRSI SPISEK IGRALCEV CICIBONE

Stefan Persi, Dario Kovacic, Igor Giacomini, Andrej Zuppin, Viktor Tomsic, Vanja Jogan, Iztok

Bajc, Ivan Bajc, Rich Battilana, Andrej Pieri, Marko Krizmanic, Peter Furlan, Marko Possega, Pavel Volk, Stefan Semen.

KONTOVEL

Tudi clanska postava Kontovela je pridno vadi pod strokovnim vodstvom trenerja Claudia Starca. Plavobeli so z vadbo pričeli že pred dvema tednoma. Prvi teden je bil v večji meri posvečen telesni pripravi, zatem pa so se Kontovelci preselili v telovadnico Ervatti, kjer je na vrsti že prvo piljenje taktičnih novosti.

Potrjeni »coach« Claudio Starc je z delom vseh fantov zelo zadovoljen, zastavljeni program pa je bil v celoti izpolnjen. Ze od naslednjega tedna dalje bo stevalo treningov nekoliko omejeno, saj so tedensko predvideni trije treningi z dodatno prijateljsko tekmo. Glede igralskega kadra je prišlo le do manjših sprememb. Od lanskih igralcev manjkata le Angelo Spadoni, ki je prestopil k Boru in Evgen Ban, ki bo igral le priložnostno zaradi številnih osebnih obveznosti. Njegovo mesto je prevzel

borovec - cicibonas Borut Pertot, ki je v lanski sezoni branil barve Sokola. Plavalasi playmaker bo tako prevzel Spadonijevo vlogo drugega graditelja igre ob Ivu Emiliju, ki je poleti odklonil Jadransovo vabilo, da bi se vrnil k združeni ekipi. Prav v teh dneh pa bi morala pasti končna odločitev glede povratka Igorja Cividija po enoletni izkušnji v vrstah Sokola. Cividari bi nedvomno se kako koristil Kontovelovi ekipi, ki bi se se dodatno okrepila pod kosema in bi seveda znatno pridobila na izkušenosti. V matično društvo pa so se vrnili tudi lanski Jadranski mladinci, ki so dokoncali lastno pot v mladinskih ligah, in sicer: Marko Emili, Pavel Krizman, Diego Danieli in Andrej Stoka.

SIRSI SPISEK

IGRALCEV KONTOVELA

Pavel Kralj, Aljosa Daneu, Ivo Emili, Jan Godnic, Mitja Starec, Danjel Gulic, Stefan Turk, Jan Godnic, Igor Vodopivec, Evgen Ban, Borut Pertot, Igor Cividari, Marko Emili, Pavel Krizman, Diego Danieli, Andrej Stoka. (VJ)

NOVICE

Abonmaji za Triestino do 17. 9.

Vodstvo trzaskesga nogometnega C2 ligasa je sporočilo, da bo prodaja sezonskih vstopnic za domače tekme Triestine potekala do 17. septembra. Interesenti lahko dobijo vstopnice v turistični agenciji UTAT v Prehodu Protti in v koordinacijskem centru »Triestina Club« v Ulici dei Macelli 2.

Obvestila

SZ BOR

sporoča, da bo 33. redni občni zbor v ponedeljek, 11. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu z naslednjim dnevnim redom: otvoritev, izvolitev delovnega predststva in volilne komisije, poročilo predsednika, razprava o poročilu, razrešnica staremu odboru, volitve novega odbora in razno. Občni zbor bo potekal v društvenih prostorih v Trstu, Vrdelska cesta 7.

JK CUPA

vabi clane na društeno regato za kajutne jadrnice, ki bo v nedeljo, 10. t.m. Start ob 11. uri pred Sesljskim zalivom. Vpisovanje na društenem sedzu.

SD POLET - KOTALKARSKA SEKCIJA

sporoča, da je v teku vpisovanje za novo sezono in za začetni tečaj v kotalkanju. Informacije dobite na kotalkaliscu na Pikelcu od 17. do 20. ure ali po telefonu na st. 213420.

MK PRIMOTOR

vabi clane in odbornike na sejo, ki bo v gostilni Petaros v Borstu DANES, 6.9.1995 ob 21. uri.

SZ SLOGA - planinski odsek

vabi v nedeljo, 10. t. m. na tradicionalni spominski pohod '95. Zbirališče pred vaskim spomenikom v Bazovici ob 9.45 in odhod ob 10.15. Pohod traja približno tri ure. Vabljeni v cimvejem številu!

Tekma, ki razdvaja tudi našo javnost

Ko igrajo Sacchijevi »azzurri«, se v Italiji vse ustavi. Mediji so polni napovedi in ugibanj, luc zarometov pa oplazi tudi nasprotnika. Tako že nekaj dni Italijani spoznavajo tudi našo matično domovino in njene nogometase. Slovenija ni Slavonija (a le do jutri), Matjaz Florjancić ni Hrvat (ali Srb ali Jugoslovan), lahko pa celo preberemo, da v Sovodnjah, kjer so Verdenikovim fantom pripravili slavnostni sprejem, večina (lepo se slisi, kajne?) prebivalcev govori slovensko.

Današnji tekmi azzurrov bomo s posebno pozornostjo sledili tudi pri nas: ker pač igrajo proti Sloveniji in ker bo tekma v Vidmu, to se pravi takorekoč v domu prav vseh naših ljubiteljev nogometa. Zanimanje mora vzbuditi tudi med tistimi, ki jim je nogomet deveta briga. Za napoved nas »sportnike« v naši redakciji na primer vprašujejo kolegi, ki bi s težavo nasteli več kot pet italijanskih prvoligasev: »Juventus, Milan, hm, hm, v kateri ligi igra Bologna?«.

Bržkone razdvaja tekma našo javnost bolj, kot si mislimo. Nekateri bodo »načelno« z roko na srcu zanosno navijali za Slovenijo (»ker se je osamosvojila od Jugoslavije«), na drugem bregu pa bodo drugi spet »načelno« gledali na njen nastop nad vse mlačno (»ker je bila Jugoslavija čisto nekaj drugega«, misljeno kot država in reprezentanca hkrati), vmes pa je še široka paleta čustev in različnih pogledov, laze pa se, kdor trdi, da bo dogodkom na videmskem pravokotniku sledil ravnodušno. SLORI bi lahko angazirali, da med zamejci (zlasti med mladimi) pripravi raziskavo o tem, kdo bo za koga navijal. Poglejmo resnici v oči. Že pred dvajsetimi leti, ko je potovalna agencija Aurora organizirala izlet v Zagreb na tekmo med Italijo in Jugoslavijo, je polovica potnikov v avtobusu navijala za ene, polovica pa za druge. Vsak naš otrok ve, kdo je Roberto Baggio, koliko odraslih pa pri nas denimo ve, v kateri vlogi in v katerem mostvu igra Andrej Poljšak. Pa je vendar v slovenski začetni postavi (mimogrede: Poljšak je »stoper« in igra pri Muri). Na stran Slovenije bi tehnično lahko nagnili »sovražstvo« mnogih do Sacchija in njegovih muh. Navsezadnje pa, ali ne bi bilo branje dolgocasnih rožnatih »Gazzette« in gledanje vse bolj razvlečene »Domenice sportive« neprimerno bolj zanimivo, ko bi azzurri doživeli v Vidmu polom? Cesa vsega ne bi slisali. Da o »Mai dire gol« niti ne govorimo!

Kakorkoli že, kot pribito drži, da ima slovenski selektor dr. Zdenko Verdenik pri nas svoje osebne »aficionadose«. Če smo namreč z združenimi mladinskimi ekipami vnesli v naš nogometni prostor pojma kakvosti in načrtnega dela, kar dopušča upanje, da ne bo ta sport pri nas dokončno propadel in postal poceni rekreacija za povprečne tržaške (ali goriske) zobobrcarje, je treba del zaslug pripisati tudi dr. Verdeniku. Pred slabimi desetimi leti je za nekaj ur na teden sestopil s svojega univerzitetnega katedra v Ljubljani (preden je šel v deželo vzhajajočega sonca učiti nogomet Japonce) in na blatnem igrišču »1. maja« v trenirki in kopačkah skupaj s skupino naših navdušencev snoval zametke združevanja v našem nogometu. Tedaj je vodil Borove cicibane, danes bo skušal zaustaviti Zolo. Res narobe svet!

Aleksander Koren

KVALIFIKACIJE ZA EP '96 / DREVI V VIDMU S PRIČETKOM OB 20.30 ITALIJA - SLOVENIJA

Italijani potrebujejo zmago, Slovinci igrajo za ugled

Sacchi pustil na klopi Baggia in se opredelil za Juventusovo jedro Verdenik še ne ve, ali bo Zahovič lahko igral, napoveduje pa presing

VIDEM - Napocil je dan pričakovanega dvoboja v Vidmu med Italijo in Slovenijo v okviru kvalifikacij za nastop na sklepnem delu evropskega nogometnega prvenstva. Reprezentanci sta se na srečanje pripravljali različno razpoloženi. V italijanskem taboru je napetost precejšnja: azzurri morajo nujno zmagati, da se dokončno otresejo Litve in vnovič poskusijo na prvem mestu 4. skupine dohiteti Hrvaško. Nasprotno, Slovenija si je potovanje v Anglijo že zapravila in ji tekma pomeni samo velika priložnost, da z dobro igro, po možnosti pa tudi z ugodnim rezultatom, poveča svoj ugled na mednarodni sceni.

Porodni krči so bili pri sestavi italijanske začetne enajsterice res hudi, »rodilo« pa se je dete, ki je zelo podobno ...Marcello Lippiju. »Oce« Sacchi se je namreč tokrat oprl na os igralcev Juventusovega trenerja. V vratih bo igral Peruzzi, libero bo Tacchinardi, tekač Di Livio (oba debitanta), režiser Del Piero, glavni napadalec pa Ravanelli. Izbira je terjala hude trzve. Ze iz širšega spiska sta izpadla Pagliuca in Minotti, Sacchi pa je na klopi za rezerve pustil tudi Baggia in Signorija, zaupal pa Zoli. Selektor »azzurrov« je igralce izbiral po merilu trenutne forme, češ da se je v Italiji sezona pravzaprav se le začela in da mnogi asi se niso dosegli svojega igrskega standarda. Kljub temu so Sacchijsve odločitve (kot vedno) že sprožile val polemik in

tudi v samem mostvu je nezadovoljnejev kar precej, tako da je ozračje v italijanskem taboru precej naelektreno.

Slovenski selektor dr. Zdenko Verdenik se je v Gradiscu ubadal s povsem nasprotnimi težavami. Če ima Sacchi preveč dobrih igralcev, jih ima Verdenik premalo, saj zaradi kazni in poškodb (Simeunović, Florjancić, Zidan, Englaro, Krizan) niti približno ne more postaviti na igrišče najboljših postav. Nastop Zlatka Zahoviča bo pod vprašajem do zadnjega trenutka, ta čas pa ni več kot petdeset odstotkov možnosti, da bi igral. Najverjetneje je, da bo na njegovem mestu debitiral Vili Becaj. Verdenik najbolj pogrša Englara, ki bi lahko dobro pokrival Zolo.

»Vendar to se ne pomeni, da bomo v Vidmu

Sacchi je tudi včeraj imel veliko dela, da je novinarjem pojasnil svoja stališča (AP)

samo gledali, kako igrajo Italijani. Igrali bomo mirno in z zavestjo, da lahko odigramo dobro tekmo,« je povedal Verdenik pred včerajšnjim večernim treningom na videmskem stadionu Friuli, kjer bo drevi tekma. Selektor slovenske reprezentance je napovedal fleksibilen koncept igre in presing proti italijanski conski postavitvi. »Vemo, da mora Italija nujno zmagati, mi pa nimamo možnosti, da bi se uvrstili v sklepno fazo prvenstva. To je za nas prednost.

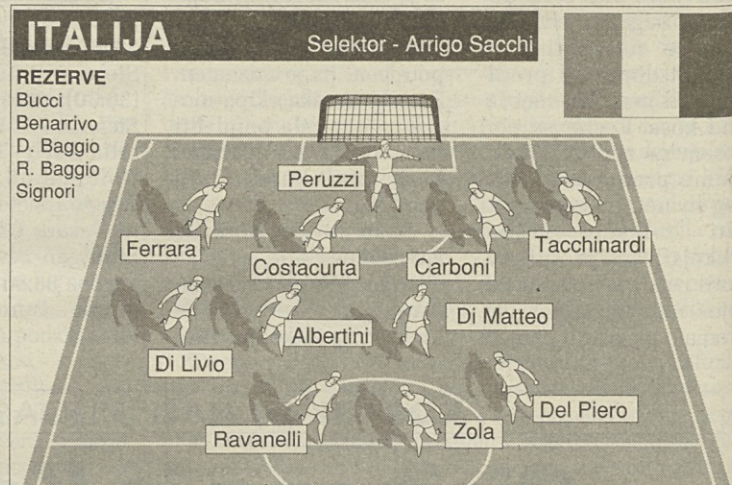
Pričakujemo, da bodo Italijani takoj pritisnili, Sacchi pa ne ve, kako bomo mi reagirali,« je svojo bojno napoved koncal Verdenik.

»Prevec je govora o tem, zakaj Baggio ne bo igral. To je nevarno, misliti moramo na Slovenijo. Ne igramo v enakih pogojih. V Sloveniji se je prvenstvo že zdavnaj pričelo, boljše so pripravljene, igrajo hitro, v težave so spravili tudi Hrvaško. Zato moramo igrati požrtvovalno, gledalci pa naj bodo potr-

pežljivi,« pa dopoveduje Sacchi. A selektorjevih svaril italijanska nogometna javnost ne posluša, na Maribor pa so tako in tako že vsi pozabili.

Tekma v Vidmu se bo pričela ob 20.30. Sodil bo Slovak Gadosi. Neposreden prenos po Raiuno.

Do včeraj zvečer je bilo prodanih le 6.500 vstopnic. Najcenejše (tribune za goloma) so vsekakor že razprodane. Prodaja vstopnic na stadionu »Friuli« se bo danes pričela ob 17. uri.

ANKETA / KAJ O DREVIŠNJEM SREČANJU V VIDMU MENIJO NAŠI NOGOMETNI NAVDUŠENCI

Slovenija ni slaba, a vseeno bo zmagala Italija

Kaj o današnjem srečanju menijo naši nogometni navdušenci? Izvedli smo mini anketo. Sedem anketirancev je napovedalo zmago Italije, dva sta se opredelila za delitev točk, eden pa je zaupal Sloveniji.

Marjan Babuder (bazovski nogometni delavec): Slovenija ima veliko problemov, saj bo igrala brez več ključnih nogometasev. Predvsem bodo težave v napadu, saj ni igralcev, ki bi lahko dali gol. Neodločen izid bi bil za Slovenijo lep podvig, toda mislim, da bo Italija zanesljivo zmagala. **IZID:** Italija - Slovenija 3:0.

Lucijan Fajt (tajnik SD Sovodnje in dolgoletni nogometni delavec): Prvi gol bo dosegla Slovenija, nakar bodo reagirali Italijani, ki bodo v začetku delovali precej kontrolirano. Premoc italijanskih nogometasev bo nato pršla do izraza in Italija bo tako zmagala. **IZID:** Italija - Slovenija 3:1.

Darko Grgić (Gajin nogometni delavec): Slovenija je dobra ekipa in to je tudi dokazala na tekmi s Hrvaško, ko je zelo dobro igrala. V italijanski reprezentanci pa je precej problemov, predvsem glede razumevanja med igralci. Ceprav bo

Slovenija igrala v okrnjeni postavi, pa mislim, da bo igrala neodločeno kot na prvi tekmi v Mariboru, ko je bil izid 1:1. **IZID:** Italija - Slovenija 1:1.

Boris Krapež (načelnik nogometne komisija pri ZSSDI): Slovenija bo veliko bolj motivirana od Italije, ki bo poleg tega se podcenjevala slovenske nogometase. Italijanska reprezentanca je sicer močnejša od slovenske, vseeno pa mislim, da bo Slovenija poskrbela za presenečenje. **IZID:** Italija - Slovenija 0:1.

Stani Kalc (predsednik SZ Gaja): Italija bo vsak polčas dosegla po en gol. Razlika med reprezentancama je očitna, predvsem glede profesionalnega odnosa do nogometa. Sicer pa za denar, ki ga dobijo italijanski nogometasi, bi morali trenirati skoraj ves dan in premagovati nasprotnike, ki se z nogometom

ukvarjajo le pol-profesionalno, z velikim številom golov razlike. Kot vidimo zadnje case, pa ni tako. **IZID:** Italija - Slovenija 2:0.

Karlo Gergolet (bivši sodnik in odbornik na trziški nogometni zvezi): Tekma s Slovenijo za Italijo ne bo lahka. Italijani so sicer tehnično boljši od Slovincov, če pa bi Slovenija igrala v popolni postavi, bi verjetno igrala tudi neodločeno. **IZID:** Italija - Slovenija 2:1.

Fabio Lovrečić (trener Bregove združene ekipe cicibanov): Italija je velik favorit, in to iz več razlogov: tu je predvsem tradicija, Italijani so bili kar trikrat svetovni prvaki, med vodilnimi so na svetu. Slovenija pa si šele utira pot na evropski nogometni sceni. Zaenkrat smo

lahko z delom in z uvrstitvijo Slovenije zadovoljni. **IZID:** Italija - Slovenija 2:0.

Danilo Nanut (nogometni delavec v Standrežu): Slovenija bo igrala sproščeno, ker nima kaj izgubiti, zato Italija gotovo ne bo imela lahke naloge. Italijanski trener Sacchi je v težavah, saj stalno menja igralce in se vedno išče pravo postavo. Sicer pa ima Italija toliko izkušenj in tako bogato nogometno tradicijo, da bo vendarle zmagala. **IZID:** Italija - Slovenija 3:1.

Boris Rismondo (Gajin odbornik): Slovenija je v Mariboru poskrbela za veliko presenečenje, ki pa ga v Vidmu verjetno ne bo. Italijani potrebujejo točke, tudi kvaliteta je na njihovi strani, tako da presenečenja v Vidmu ne bo. Sicer pa Slovenija predvaja dokaj dober nogomet. **IZID:** Italija - Slovenija 3:0.

Rajko Žezelj (trener nasih združenih ekip): Za slovensko reprezentanco bo gotovo težko, ker igra z okrnjeno postavo. Vseeno pa mislim, da bo Italijanom iztržila neodločen izid, saj imajo italijanski reprezentanti predvsem probleme glede vzdusja v ekipi. **IZID:** neodločeno.

Trenutno stanje v 4. skupini

LESTVICA						
Hrvaška	8	6	1	1	19:3	19
Italija	6	4	1	1	11:4	13
Litva	7	4	1	2	7:5	13
Ukrajina	7	3	1	3	5:8	10
Slovenija	7	2	2	3	9:8	8
Estonija	8	0	0	8	2:19	0

PREOSTALE TEKME: Italija - Slovenija, Litva - Ukrajina (obe danes), Hrvaška - Italija (8. 10.), Litva - Estonija, Slovenija - Ukrajina (obe 11. 10.), Italija - Ukrajina (11. 11.), Italija - Litva, Slovenija - Hrvaška (obe 15. 11. 1995)

NOGOMET / KVALIFIKACIJE ZA NASTOP NA SKLEPNEM DELU EP

Nekateri že v Angliji za druge še hud boj

Danes (poleg 4. skupine) še 19 srečanj - Na programu nekaj izredno zanimivih spopadov

Na zaključni del evropskega prvenstva se je kot gostitelj že uvrstila Anglija. Nadalje si bodo nastop zagotovili prvouvršeni osem skupin, šest najboljših drugouvrščenih in zmagovalci dvoboja med dvema najslabšima drugouvrščenima ekipama. Glede na trenutni položaj bo ena izmed slednjih gotovo ekipa, ki bo zasedla drugo mesto v 1. skupini (Poljska ali Francija).

Sestnajst ekip bodo porazdelili v štiri skupine s po štirimi ekipami. Skupina A bo igrala v Londonu (Wembley) in Birminghamu (Villa Park), skupina B v Leedsu (Elland Road) in Newcastleu (St. James Park), skupina C v Liverpoolu (Anfield) in Manchesteru (Old Trafford) ter skupina D v Sheffieldu (Hillsborough) in Nottinghamu (City Ground).

Zadnji dve koli kvalifikacijskih tekem bosta od 7. do 11. oktobra oziroma od 11. do 15. novembra. Tekma med najslabšima drugouvrščenima ekipama bo 13. decembra v Liverpoolu. Evropsko prvenstvo se bo začelo 8. in zaključilo 30. junija 1996. Prvič bo na njem nastopilo šestnajst (doslej osem) ekip.

Se devetinpetdeset tekem in imena vseh ekip, ki bodo nastopila na evropskem prvenstvu v Angliji naslednje leto bodo znana: nekaj mostev ima sicer že obe nogi onkraj Rokavskega preliva, druge imajo lepe možnosti, večina pa si mora vozovnico sele priboriti.

V prvi skupini je po pričakovanju trdno na prvem mestu Romunija, ki kljub težavnemu sporedu ne bi smela izgubiti niti prvega mesta. Romuni bodo na vsak način razsodnik v dvoboju med Francijo in Poljsko, saj bodo igrali proti obema: danes na Poljskem, naslednjic pa doma z »galskimi petelinji«. Francozi so na velikem prepihu. Imajo isto število točk kot Poljaki, od katerih naj bi bili papirju za razred boljši. Danasnja glavna naloga je resetanje mreže Azerbajdzana.

Možnosti v odstotkih: Romunija 90, Francija 55, Poljska 45, Izrael 10.

Dokaj podoben je položaj v drugi skupini. Spanija je popolnoma na varnem, Belgija pa bo danes s po možnosti ne prav najbolj tesno zmago v neposrednem spopadu skušala dohiteti Dansko in jo po razliki v golih celo prehiteti. Glede na to, da tekma z močnimi Spanci čaka le Dance, bi možnosti Belgijcev v tem primeru takoj po-

stale odlične.

Možnosti: Spanija 100, Belgija 51, Danska 49.

Tretja skupina, edina s samo petimi ekipami, je presenetljivo postregla s skoraj gotovo izločitvijo Švedske. Tretji z zadnjega SP morajo danes zmagati proti Švici in na zadnji tekmi s Turčijo, ob tem pa morajo Turki izgubiti eno izmed dveh tekem, ki jih še čakata: z Madžari doma in Islandci v gosteh. Res težko, saj so Hakan Sükur in tovarisi doslej igrali izredno zrelo.

Možnosti: Švica 85, Turčija 80, Švedska 35.

Cetrta skupina je svoje sodbje že izrekla, saj sta Hrvaška in celo nezanesljiva Italija premočni za četvrtico objektivno slabših tekmecev, ki (so) lahko kdaj pa kdaj pripravijo (!) presenečenje, a za kvalifikacijo niso nevarni. Današnji derbi med Italijo in Slovenijo ter naslednjic revanša med Hrvaško in Italijo sta edina zanimiva vložka. Možnosti: Hrvaška in Italija 100.

Ob že kvalificirani Norveški se za preostalo mesto v peti skupini borita Češka in Nizozemska. Ob istem številu tekem imajo Čehi točko prednosti... in pogriženene nohte zaradi remija na Malti in poraza (!) v Luksemburgu. Direktinih spopadov ni več, obe ekipi pa morata zamgati vse

preostale tekme. Češka v popolni postavi lahko prednost ohrani, danes pa ima proti sicer demotivirani Norveški se najtežjo nalogo.

Možnosti: Norveška 100, Češka 60, Nizozemska 40.

Kakor v drugi bo tudi v sedmi skupini o (skoraj) vsem odločil neposredni dvoboj, v tem primeru med Avstrijo in Irsko. Po-

Irske nogometaše čaka danes trdo srečanje na Dunaju (AP)

ložaj »zelenih« ni najbolj rožnat: res imajo dve točki prednosti, a danes igrajo v Avstriji in nato se na Portugalskem. Portugalska je izmed vseh ekip izrazit favorit, ne samo zaradi boljšega položaja, pač pa predvsem po solidni igri v zadnjih nastopih.

Možnosti: Portugalska 75, Avstrija 60, Irsko 55, Sev. Irsko 10.

V sedmi skupini so brez vsakršnih skrbi Bolgari, Nemčijo pa lahko »ogrozi« Gruzija. Glede na izid prve tekme (2:0 v gosteh) pa menimo, da bodo danes »pan-

zerji« postavili stvari na svoje mesto.

Možnosti: Bolgarija 100, Nemčija 95, Gruzija 5.

Nekaj časa je kazalo, da lahko Litmanenova Finska v osmi skupini preseneti Rusijo ali se bolj Skotsko, toda zdaj sta favorita Skandinavcem in Grčiji pokazali koliko je ura in do presečenec ne bi smelo več priti. Zadnja možnost se ponuja prav danes, ko bodo Finci gostovali na Skotskem.

Možnosti: Rusija 95, Skotska 85, Finska 20. (dk)

Današnji spored

Skupina 1

Francija - Azerbajdzan, Slovaška - Izrael, Poljska - Romunija

Vrstni red: Romunija 17 (7), Francija 11 (7), Poljska 11 (7), Izrael 9 (7), Slovaška 8 (8), Azerbajdzan 0 (7).

Skupina 2

Belgija - Danska, Spanija - Ciper, Makedonija - Armenija

Vrstni red: Spanija 19 (7), Danska 14 (7), Belgija 11 (7), Makedonija 6 (7), Ciper 5 (7), Armenija 2 (7).

Skupina 3

Švedska - Švica, Turčija - Madžarska

Vrstni red: Švica 13 (6), Turčija 10 (5), Švedska 7 (6), Madžarska 5 (5), Islandija 4 (6).

Skupina 5

Luksemburg - Malta, Češka - Norveška, Nizozemska - Belorusija

Vrstni red: Norveška 20 (8), Češka 12 (7), Nizozemska 11 (7), Belorusija 7 (6), Luksemburg 6 (7), Malta 2 (7).

Skupina 6

Avstrija - Irsko, Latvija - Liechtenstein

Vrstni red: Portugalska 19 (8), Irsko 14 (7), Avstrija 12 (7), Severna Irsko 11 (8), Latvija 9 (8), Liechtenstein 1 (8).

Skupina 7

Albanija - Bolgarija, Nemčija - Gruzija, Wales - Moldavija

Vrstni red: Bolgarija 18 (6), Nemčija 13 (6), Gruzija 12 (7), Albanija 6 (7), Moldavija 6 (7), Wales 4 (7).

Skupina 8

Škotska - Finska, San Marino - Grčija, Ferski otoki - Rusija.

Vrstni red: Rusija 17 (7), Škotska 17 (8), Finska 15 (8), Grčija 12 (7), Ferski otoki 3 (7), San Marino 0 (7).

*v oklepaju število odigranih tekem

ATLETIKA / MITING V RIETIJU

Kljub dežju nekaj dobrih rezultatov

RIETI - Trije ponesrečeni poskusi naskoka na svetovne rekorde in odpovedan skok s palico, kjer bi moral biti glavni protagonist Sergej Bubka, so glavna značilnost včerajšnjega atletskega mitinga v Rietiju. Glavni krivec za vse je dež, ki je najprej onemogočil izvedbo skoka s palico, prav gotovo pa je imel svopj delez pri poskusu rusenja svetovnih rekordov na 3000m (Morceli) in 2 milji (Kiptanui), medtem ko je tretja »kandidatka« za svetovni rekord, Irka O'Sullivan, v teku na 1 miljo precej zaostala za najboljšim svetovnim dosežkom. Kljub dežju pa je bilo doseženih nekaj res dobrih rezultatov, med katerimi velja posebej omeniti Američana Michaela Johnsona, ki je na 200m slavil s časom 20.09.

Rezultati, moški, 400m ovire: 1. Graham Winthrop (Jam) 48.50; 2. Samuel Matete (Zam) 48.76; 3. Ruslav Mašenko (Rus) 49.30; **100m:** 1. Linford Christie (VB) 10.20; 2. Damien Marsh (Avs) 10.27; 3. Bruny Surin (Kan) 10.35; **met kroglice:** 1. Corrado Fantini (Ita) 18, 75m; 2. Alessandro Andrei (Ita) 18, 46; 3. Saulius Kleiza (Lit) 18, 45; **1500m:** 1. Venbuste Nyongabo (Bur) 3:32.57; 2. Gennaro di Napoli (Ita) 3:35.45; 3. David Kibet (Ken) 3:35.81;

800m: 1. Atle Douglas (Nor) 1:43.69; 2. Benson Koech (Ken) 1:44.03; 3. David Matthews (Irs) 1:44.82; **200m:** 1. Michael Johnson (ZDA) 20.09; 2. Jeff Williams (ZDA) 20.72; 3. Geir Moen (Nor) 20.78; **troskok:** 1. Jonathan Edwards (VB) 17.29 m; 2. Yoelvis Quesada (Kuba) 16.92; 3. Joel Garcia (Kuba) 16.90; **400m:** 1. Samson Kitur (Ken) 44.93; 2. Roger Black (VB) 45.42; 3. Patrick Ndururi (Ken) 46.09; **2 milji:** 1. Moses Kiptanui (Ken) 8:13.40; 2. Stephen Kipkorir (Ken) 8:25.37; 3. Mosima Philip (Ken) 8:30.16; **3000m:** 1. Noureddine Morceli (Alž) 7:29.36; 2. Paul Bitok (Ken) 7:45.03; 3. Yahia Azaidy (Alž) 7:45.73; **ženske, 400m ovire:** 1. Tajana Ku-rockina (Belorus) 55.12; 2. Rosey Edeh (Kan) 55.51; 3. Debbie Ann Parris (Jam) 55.64; **200m:** 1. Irina Privalova (Rus) 22.84; 2. Beverly McDonald (Jam) 23.07; 3. Cathy Freeman (Avs) 23.27; **800m:** 1. Jearl Miles (ZDA) 2:00.86; 2. Ana Fidelia Quirot (Kuba) 2:01.61; 3. Natalija Duknova (Belorus) 2:03.73; **višina:** 1. Stefka Kostadinova (Bolg) 200cm; 2. Jelena Topčina 190; 3. Jelena Guljajeva (Rus) 190; **1 milja:** 1. Sonia O'Sullivan (Irs) 4:29.82; 2. Yvonne Graham (Jam) 4:30.13; 3. Viktorija Barta (Madž) 4:34.50.

TENIS / ODPRTO PRVENSTVO ZDA

Sabatinijeva že v polfinalu Black izločil 8. nosilca Sticha

NEW YORK - Gabriela Sabatini je prva polfinalistka zenskega dela odprtega teniskega prvenstva ZDA. V dvoboju lepotic circuito WTA je v dveh setih premagala Američanko Mary Joe Fernandez, dvoboj pa je trajal uro in 24 minut. Vse do sredine drugega seta je bilo srečanje povsem enosmerno. Sabatinijeva je v prvem setu prepustila nasprotnici le eno igro, v drugem pa je vodila že s 3:0. Tako v sedmi kot v osmi igri je imela po tri match-zoge, vendar je zmagala sele v deveti igri, ko je tudi vnovič iztrgala Fernandezovi servis. V polfinalu se bo Argentinka pomerila z zmagovalko nočnega dvoboja med Grafovo in Frazierovo.

Največje zanimanje je v osmini finala zenskega dela gotovo veljalo srečanju Monike Seles, z Nemko Steffi Graf sta sostevilki ena na lestvici WTA, in enajsto nosilko, Nemko Anke Huber. Seleseva je kljub bolečinam v levem kolenu zmagala v dveh nizih. V prvem Seleseva ni imela večjih težav, v drugem pa je Huberjeva zaigrala mnogo bolje. Povedla je s 3:2, pri rezultatu 3:4 imela lepo priloznost za odvzem servisa, ki pa je ni

izkoristila, tako da je bilo nadaljevanje samo se formalnost. Seleseva je tako Huberjevo premagala še drugič po vrnitvi in napovedala boj za tretjo zmago na US Opnu. V cetrtnfinalu sta se uvrstili tudi cetrta in peta nosilka, Spanka Conchita Martinez in Cehinja Jana Novotna. Prva je bila boljša od Američanke Zine Garrison-Jackson z izidom 7:6 (5) in 7:5, druga pa je s 6:4 in 6:3 premagala Slovačkinjo Radko Studenikovo.

Pri moskih so se v cetrtnfinalu po Borisu Beckerju ze ponoči uvrstili Ceh Peter Korda, prvi nosilec American Andre Agassi, njegova rojaka McEnroe in Chang in nepostavljeni Zimbabvec Black, ki je izločil 8. nosilca Sticha

Izidi: moški - osmina finala: Peter Korda (Ces) - Vince Spadea (ZDA) 6:2, 7:5, 6:4; Andre Agassi (ZDA, 1) - Jared Palmer (ZDA) 7:5, 6:3, 6:2; Patrick McEnroe (ZDA) - Daniel Vacek (Ces) 7:6 (8), 6:3, 6:4; Chang (ZDA) - Tebutt (Avs) 6:2, 6:2, 4:6, 6:3; Stich (Nem, 8) - Black (Zim) 4:6, 4:6, 6:3, 6:2, 3:6; **ženske, osmina finala:** Conchita Martinez (Spa, 4) - Zina Garri-

Monika Seles (AP)

son-Jackson (ZDA) 7:6 (5), 7:5. **Cetrtnfinala:** Gabriela Sabatini (Arg) - Mary Joe Fernandez (Zda) 6:1, Graf (Nem, 1) - Frazier (ZDA) nočna tekma, Martinez (Spa, 4) - Schultz (Niz, 16) jutri, Seles (ZDA, 2) - Novotna (Ces, 5) jutri.

NOVICE

Jalabert v vodstvu

ALTO NARANCO - Francoz Laurent Jalabert je dobil 3. etapo kolesarske dirke po Spaniji od Santandra do Alto Naranca dolgo 206 kilometrov in odvel Italijanu Gianlucii Pianegondi vodstvo na Vuelti. V včerajšnji etapi je Jalabert pripeljal v cilj deset sekund pred Spancem Abrahamom Olanom in Svicarjem Alexom Züllejem. Etapa je bila prva na dirki, kjer so se kolesarji spopadli z nekoliko težjimi vzponi in prav ti so jo tudi odločili. Prvi, ki je poskušal s pobegom, je bil nekdanji mladinski svetovni prvak Nizozemec Tom Coordes. Ta je sam prevozil kar 78 kilometrov, preden ga je 13 kilometrov pred ciljem ujela glavina. Odločitev je padla na zadnjem, 4 km dolgem vzponu. Slaba 2 km pred ciljem je Jalabert v hudem naliivu poskusil s pobegom, pridobil odločilno prednost in zmagal. Danes bo na sporedu 4. etapa od Tapia de Casariega do La Corune dolga 164 kilometrov.

Klimatska katastrofa v Sierr Nevadi

OBERHOFEN - Generalni sekretar Mednarodne smučarske zveze (FIS) Kasper je potrdil, da se prav lahko zgodi, da bo tudi prihodnja izvedba SP alpskih smučarjev v spanski Sierr Nevadi v veliki nevarnosti. Tekmovanje, ki je letos odpadlo zaradi pomanjkanja snega, bo prihodnje leto na sporedu med 11. in 25. februarjem, FIS pa že razmislja o možnih alternativah, v kolikor bi morala spet odpovedati prvenstvo v Spaniji. Kasper je povedal, da FIS razmislja, da bi tekmovanja razdelila na dva dela in jih dala dvema prirediteljema, če v Sierr Nevadi spet ne bo snega. »Z organizatorji v Spaniji smo se dogovorili, da moramo imeti rezervne možnosti,« je dejal Kasper. Dejanska slika namreč ni nič kaj rožnata. V poletnih mesecih je bila na območju celotne Granade huda suša, vremenoslovci pa tudi v prihodnjih mesecih ne napovedujejo obilnejših padavin. To bi za okoli 2.500 metrov nad morjem ležeče smučišče pomenilo, da ne bo dovolj vode za izdelavo umetnega snega. Pri FIS zato govorijo kar o »klimatski katastrofi« v Sierr Nevadi.

Kdo od Afričanov v Atlanto?

ZÜRICH - Na sedežu Svetovne nogometne federacije (FIFA) v Zürichu je bilo zrebanje odločilnega kroga afriških kvalifikacij za uvrstitev na olimpijske igre v Atlanti. V bobnu je bilo se šest reprezentanc, zmagovalci srečanj med Zimbabvejem in Nigerijo, Togom in Gvinejo ter Gano in Kamerunom pa bodo predstavljali afriški kontinent na igrah v Atlanti. Prva srečanja bodo na sporedu 1. marca leta 1996, povratna srečanja pa stirinajst dni pozneje.

Zmaga berlinske Albe

BEOGRAD - Drugi mednarodni humanitarni kosarkarski turnir »Pokal Beograda '95« se je končal z zmago nemske Albe, ki je v finalu s 87:82 (53:54) premagala Crveno zvezdo. Tretje mesto je pripadlo Olimpiakosu, ki je ugnal Partizan s 66:61 (29:33), medtem ko je bil peti Panathinaikos, ki je bil boljši od Radniškega CIP - 95:94 (53:54). Najboljši igralec turnirja je bil jugoslovanski reprezentant Sasa Obradović (Alba), najboljši strelec pa njegov soigralec Teoman Alibegović, ki je dosegel 66 točk. (M. M.)

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Očetov pes
9.55	Film: Il richiamo dei boschi (dram., Nem., '56), vmes (11.00) dnevnik
11.25	Poletna oddaja Verde mattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa iz Westa (i. J. Seymour, J. Lando)
13.30	Dnevnik
14.00	Film: L' uomo di Rio (pust., Fr. '63, i. J.-P. Belmondo, F. Dorleac)
16.00	Mladinski variete Solletico, risanke.
18.00	Dnevnik
18.15	Nan.: Alf - Tonight Show
18.50	Variete: Poletje v Luna Parku
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.25	Nogomet: Italija-Slovenija (kvalifikacije za EP)
22.35	Dnevnik
22.40	Sportna sreda: atletika
24.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme
0.30	Aktualno: Venezia Cinema 1995
0.45	Dok. Videosapere: Ciak si scrive
1.15	Aktualno: Sottovoce
1.30	Varieteja: Sotto le stelle, Stasera niente di nuovo

RAI 2

6.30	Nad.: Atto d' amore
7.20	Dok.: V kraljestvu narave
8.05	Oddaja za najmlajše Quante storie!
9.30	Nan.: Lassie, 9.55 Sarano famosi - Lisina pesem
10.45	Nad.: Secrets (28. del)
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.10	Nan.: L' arca del dott. Bayer - Toni in kozlic
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Variete: Quante storie Disney, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30	Dnevnik
15.35	Nan.: Velika dolina
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi - Blato in kri
18.10	Sport in vreme
18.35	Serenio variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Go-Cart
20.40	Sport: Prve svetovne vojske igre - Rim '95 (vodi Milly Carlucci)
22.30	Aktualno: Professione reporter
23.30	Dnevnik in vreme
0.05	Avtorska glasba
1.00	Filmske novice

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: dok., 8.40 Rimske bazilike
9.10	Film: Ginger in Fred (kom., It. '85)
11.15	Vrtnarstvo, nepoznane Benetke, 11.55 I corti
12.00	Dnevnik
12.05	Film: La chiave di vetro (dram., ZDA '42)
14.00	Dezelne vesti
14.15	Popoldanski dnevnik
14.50	Sport: kotalkanje (tek), dresura, IP v bezbolu, avtomobilizem F3
16.30	Dok. Videosapere
17.00	Film: Un re per quattro regine (kom., i. C. Gable)
19.00	Dnevnik, dezelne vesti
19.50	Festival v Benetkah, 20.10 Blob Venezia
20.30	Variete: Tivvucumpra
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Nan.: Philip Marlowe
23.50	Aktualno: The end
0.15	Ippolitijeva »Edicola«, dnevnik, pregled tiska, vreme, 1.00 Fuori orario

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.45	Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 Felicità, 11.15 Il prezzo di una vita, 12.20 nan. Hisa v preriji, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
14.55	Film: La signora prende il volo (kom., ZDA '57, i. L. Turner, J. Chandler)
17.00	Nan.: A cuore aperto, 18.00 Colombo, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Porca vacca (kom., It. '82, i. L. Antonelli, R. Pozzetto, A. Maccione)
22.35	Film: I complessi (kom., It. '65, i. A. Sordi, N. Manfredi, I. Occhini), vmes (23.30) dnevnik
0.45	Pregled tiska
0.55	Nan.: Hisa v preriji, 1.50 Nevarne zenske

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Nan.: Una bionda per papà, 12.00 Robinsonovi, 12.30 Casa Vianello
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi (i. P. Barton)
15.00	Nan.: Pappa e ... ciccio (i. R. Barr), 15.30 La tata
16.00	Otroski variete
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik in vreme
20.25	Paperissima sprint
20.40	TV film: Giustizia privata (dram., ZDA '91, i. D. Mills, L. Grant, A. Storke)
22.45	Večerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade si San Francisco
12.25	Odpri studio
12.45	Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Film: Commissione d' esame (kom., ZDA '89)
17.00	Nan.: Magnum P.I., 18.00 Tarzan
18.20	Variete: Bravissima
18.30	Nan.: Riptide
19.30	Odpri studio in vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.40	Film: Le ragazze vogliono solo divertirsi (kom., VB-ZDA '88, i. P. Cates)
22.40	Film: Sei solo, agente Vincent (krim., ZDA '88, i. A. Pasdar, C. Penn)
23.40	Aktualno: Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport
1.40	Variete: Bravissima

TELE 4

13.30	19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
20.30	La panne, 21.0 Maguy, 22.35 film

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: Lo schiaffo (kom., Fr. '74, i. L. Ventura)
20.35	Film: Taglio di diamanti (krim., ZDA '80)
23.30	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Filip
20.30	Dnevnik
20.45	Film video monitor

SLOVENIJA 1

10.20	Hroskosned, ponovitev 21., zadnjega dela ameriške risane serije
10.40	Cloveska zival, angleska poljudnoznanstvena serija, 4/6 del
11.30	Iz življenja za življenje
12.00	Ognjena moč, 10. del dok. serije
12.30	Alpe-Donava-Jadran
13.00	Porocila
15.30	Tedenski izbor Biblija: Sirahova knjiga, 25. oddaja
16.00	Moja zgodba: Smem ljubiti, ponovitev francoske nanizanke
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program: En dan v življenju Hise nasprot' sonca
17.55	Wildbach, 11. del nemške nadaljevanke
18.45	Lingo, tv igrice,
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Forum
20.25	Film tedna: Kos ba koš, tadzikistansko-ruski film
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarišce
22.40	Sova: Princ z Bel-Aira, 22/24 del, ameriške nani-zanke
23.10	Trd oreh II, 5. del serije

SLOVENIJA 2

12.10	Tenis - US Open, četrtfinale (2), posnetek iz New Yorka
13.40	Zgodbe iz skolkje
14.10	Tedenski izbor
14.10	Stranski učinki, 10. del
14.55	Videospon
15.40	Wildbach, 10. del
16.30	Sova, ponovitev KYTV, 2. del serije
17.05	Majski cvetovi, 11. del angleske nanizanke
18.05	RPL - studio Luwigana
18.45	Odkrivanje zemlje, amer. izobraz. serija, 16/26 del
19.15	V vrtincu
19.30	TV dnevnik 2, vreme
20.05	Sportna sreda
23.00	Omizje
01.00	Tenis - US Open, četrtfinale (m), posnetek

KANAL A

10.20	Ponovitve
12.10	A-shop, Spot tedna,
17.10	Spot tedna, A-shop
17.45	Racunalniška kronika
18.15	Vecni krog, ponovitev oddaje o astrologiji
18.45	A-shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 506. del
20.00	Benny Hill, 10. del angleske humor. serije
20.30	Mesto kot Alice, 6. del avstralske nadaljevanke
21.20	Karma, oddaja o duhovnosti
22.30	Dance session
23.20	Adidas Streetball, pon.
00.05	Videostrani

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program: Da ne bi bolelo: Zdravje
18.30	Zlati prah, pravljica
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Vesolje je...
19.55	Nocni sodnik, TV nanizanka
20.30	Zadnja cesarica, kitajski film
	Režija: Chen Jialin
21.55	No Comment
22.15	Vsedenes -tv dnevnik
22.30	Po meri cloveka - popotovanje skozi ljudsko glasbo med starimi in novimi koreninami »Folkfest '95« - soocanje izkusenj
22.30	Globus

ORF Avstrija 1

06.05	Evening Shade/Schiejok, ponovitev
06.30	Otroski program, ponovitev
09.10	Umor, je napisala, pon.
09.55	Baywatch, ponovitev
10.40	Vesoljska ladja Enterprise
11.25	Columbo: Kdor se zadnji smeje, ponovitev ameriške kriminalke, 1989
13.00	Otroski program Tiny Toon
13.25	Mila Superstar
13.50	Smrkci
14.05	Ewoki
14.35	Popaj in sin
15.00	Kremenckovi
15.25	Mini cas v sliki
15.40	Vesoljska ladja Enterprise
16.20	Baywatch: Mora pod vodo, 2. del
17.10	Strašno prijazna družina: Bud med dvema zenskam
17.35	Zlata dekleta: Ugrabitev
18.05	Stara mačka
19.00	Pri Huxtablovih: Nepremisljen poljub
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Sport
22.45	Kraj zločina: Do vrata v težavah
23.25	Cas v sliki
01.15	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.40	Schiejok, ponovitev
02.40	Dobrodošli v Avstriji
03.30	Casanova '70, italijansko-francoska komedija, 1965
05.35	Raji zivali

ORF Avstrija 2

09.05	Schiejok, ponovitev
11.35	Ozri se po deželi, pon.
12.20	Vreme
13.10	Samo muha je bila prica, ponovitev
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Doktor Trapper John: Iscemo denarnega podpornika
15.10	Umor, je napisala: Milijon dolarjev
16.00	Vsaki dan z Schiejokom
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dezela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Paradiž na koncu planin, nemški film, 1993
21.50	Pogledi od strani
22.00	Cas v sliki 2
22.30	1500 let saolinske borilne veštin:
	V središču energije
23.15	Why Am I Gay, dokumentarni film
00.15	Stilskin
01.00	Pogledi od strani

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro; otroci; 7.50 Blovreme; 8.05 Radio plus; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Iz mladih grl; 21.05 Koncert za besede; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 10.00 Kje vas čevlji zuli; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.15 Modne novice; 17.30 Obvestila; 17.50 Šport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Melodije po pošti; 22.20-23.00 Jazz na 2. pr.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Počitniško popotovanje; 13.35 Minute v senci; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Poletje v glasbi; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasba; 16.45 Intermezzo; 17.00 Koncert Slov. filharmonije; 20.00 Baletna glasba; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasb. tradicija 20. st.; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Poročila; 6.00 Otvořitev; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešetu; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.10 Od vrha do dna; 9.45 Na rešetu - odgovori; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 Aktualno in zanimivo; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Vodeni progr.; 21.00 Večerni glasbeni izbor.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine; 18.45 Natività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketi; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajžo gre; 20.00 Pole position; 24.00 New Age; 2.00 Čuri in čure do jutra.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Lestvica Discoteque Gauluises Blondes; 19.30-24.00 Večerni pr. Glasba po izboru.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Zeleli ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoči srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Sport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

8.00 RoboKak, 11.00 132. Avtodrom; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, jocular); 17.00 Rock Indok; 19.00 TB: Zadruga; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantonalni kabaret; 24.00 Reprize (pon. in torek).

Radio Trst A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Na počitnice; 8.40 Slov. lahka glasba, vmes (9.15) Pravilni kotiček; 10.10 Koncert 31.3.95 v Prosvetnem domu na Opčinah; 11.30 Odpri knjiga: New York, New York (V. Maldon, 3. del); 12.00 Kraška makrobiotika; 12.20 Veselo po domače; 12.40 Ljudske pesmi: Slovenski oktet; 13.20 Orkestri; 13.30 Čokole na placu; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Politično udeleževanje I. M. Čoka; 14.45 Soft music; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Literarne poudobe; Marko Kravos - Kratki časi; 18.30 Made in Italy; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Koroški zbori; 21.04-22.00 Glasbena oddaja.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

SNG Drama

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

SNG Drama bo vpisovala abonmaje od 4. SNG Drama v vpisni pisarni v Drami, Erjavčeva 1. Studentske abonmaje bodo vpisovali od 2. do 7. oktobra. Vpisna dvorana bo odprta vsak delavnik med 9. in 12. uro ter med 15. in 18. uro, v soboto pa med 9. in 12. uro.

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Ivan Cankar: HLAPE, režija Mile Korun;
- Anton P. Cehov: TRI SESTRE, režija Meta Hocevar;

- Sofokles: FILOKTET, režija Paolo Magelli;

- Heiner Müller: FILOKTET, režija Paolo Magelli;

- Peter Handke: URA, KO NISMO NICESAR VEDELI DRUG O DRUGEM, režija: Ernst M. Binder;

- izbirna predstava po želji abonenta.

Napovedujemo:

Cetrtek, 14. septembra, ob 19.30: Tom Stoppard: ARKADIJA, komedija z možgani. Za izven.

Levi oder

Od torka, 12. septembra, do sobote, 16. septembra, izvenabonmajsko gostovanje Koreodrame: Damir Zlatar Frey: CARMINA SLOVENICA.

LOŠKI ODER, ŠKOFJA LOKA

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

Vpis za stare abonente bo potekal od 11. do 13. septembra, za nove pa od 14. do 16. septembra v pisarni gledališča in sicer vsak delovnik od 10. do 16. ure, v soboto od 9. do 13. ure. Informacije: tel.: 620-850.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripovich
Jesenska simfonična sezona 1995

V petek, 22.9., ob 20.30 (red A) bodo s koncertom orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Juliana Kovatcheva otvorili novo sezono.

Blagajna gledališča Verdi bo zaprta do 12. septembra. Od tega datuma dalje bodo na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest.

Prireditve ob 50-letnici Zveze slovenskih kulturnih društev v Italiji

V petek, 8.9., ob 18. uri bo v Babni hiši v Ricmanjih zacetek prireditev z odprtjem razstave mladih likovnih ustvarjalcev iz Trsta, Gorice in Benecije; v Dolini bo ob 19.30 nastop godbe Breg in ob 20. uri v Galeriji Torkla odprtje fotografske razstave posvečene Sasi Ota; na K'luzi v Dolini bo se sledila predstavitev knjižnih novosti ter nastopi

KOROŠKA

SVEČE: Danes, 6.9., ob 18. uri bo pri Adamu srečanje prijateljev Sveskih slikarskih tednov.

V petek, 8.9. bo v stari soli predavanje Borisa Podraccza z diapozitivi na temo »Anamorfoza forme v arhitekturi Borisa Podreccza«.

V soboto, 9.9., ob 20. uri bo pri Adamu zaključna prireditve 15. Sveskega slikarskega tedna '95.

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

Revija Stripburger v sodelovanju z Zavodom za odprto družbo razpisuje NATECAJ ZA ENOSTRANSKI CRNO-BELI STRIP

Zazeljena oziroma prednostna tematika je boj proti fašizmu, rasizmu, etnični nestrpnosti ipd. Stripi naj bodo v izvirnem jeziku, s priloženim prevodom v angleščino (za podnapise). Avtorji dvanajstih izbranih stripov bodo prejeli nagrado v vrednosti sto nemških mark, njihovi stripi pa bodo objavljeni v eni od naslednjih izdaj Stripburgerja. Avtorji, katerih dela bodo objavljena, bodo prejeli tri brezplačne izvide. Nacrtujejo tudi razstavo vseh prispelih stripov, zato avtorje prosijo, naj posljejo originalne, ki jim jih bodo vrnili po razstavi. Rok za oddajo del je 1. oktober 1995. Stripe pošljite na naslov: Ljubljana, Kersnikova 4, soba 412, s pripisom ZA ANTINAZI NATECAJ. Vse informacije dobite vsak tork v četrtek od 12. do 14. ure po telefonu 061/319 662.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

Abonmajski program za sezono 1995/96

Loski oder: Agatha Christie: MISELOVKA, režija Mile Korun;

EG Glej & Grapefruit company: Iztok Lavric: AFERA POUHN KUFR, režija: Iztok Lavric;

PDG Nova Gorica: Eugene Ionesco: PLE-SASTA PEVKA, režija: Vito Taufer ali Mi-ro Gavran: PACIENT DOKTORJA FREUDA, režija: Jaska Jamnik, ;

SNG drama Ljubljana: John Osborne: OZRI SE V GNEVU, režija: Axel Bagatsch;

SLG Celje: Drago Jancar: HALSTAT, režija Franci Krizaj ali Pavel Kohout: PAT ALI IGRA KRALJEV, režija: Franci Krizaj.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Veliki oder: sobota, 9. septembra ob 11. in 17. uri: Svetlana Makarovic: SAPRAMISKA, za izven.

VELIKA NEDELJA

Danes, 6. septembra, bo ob 20. uri na gradu Velika Nedelja gostovalo ptujsko gledališče Zato s priredbo predstave Carla Turinija KRCMARICA. Predstava govori o spogledljivi, pa vendar posteni krcmarici Mirandolini, ki meša glave vsem moškim.

VRBA

V petek, 8. septembra, bo ob 20. uri v prešernovi rojstni hiši v Vrbi igra Seana O'Caseya TA PRISPARAN JUR. To je igra o slovenskih Irčih, o večerih, ko se z nostalgijo spominjajo vseh precutih noči, ko so otipavali natakacije in se nalivali s hladnim pivom, ko so jih metali iz gostiln.

zborov MePZ Primorec-Tabor, ZPZ I. Grbec in MoPZ Valentin Vodnik.

V soboto, 9. t. m., ob 20. uri bo v Prebenegu koncert za sožitje - dobredelni koncert z nastopom domačih glasbenih skupin in siciljskega ansambla etnorock glasbe Agricantus (izkupicek večera bo namenjen Skladu Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin

V nedeljo, 10.9. bo v Dolini na Gorici ob 18. uri osrednja proslava z zborovskimi, godbeniskimi in instrumentalnimi nastopi skupin s Trzaskega, Goriskega, Benecije in Rezijske. Pozdravi gostov in govor predsednika ZSKD. Gledališče Cristallo

V petek, 8.9., ob 11. uri predstavitev nove gledališke sezone, ki se bo pričela 7. oktobra.

GORICA

Do 9. septembra bo na sporedu Alpe Adria Puppet festival.

VRBA OB VRBSKEM JEZERU: v Casineumu bo v petek, 8.9., ob 20.30 klavirski recital Tonija Kernjaka. Večer prireja SPD Drabonjak.

BELJAK: v Paracelsovi dvorani mestne hiše bo v soboto, 9.9., ob 9. uri odprtje 23. medregionalne razstave treh dežel za fotografijo.

GLASBENI NATECAJ

Studentska organizacija v Ljubljani, enota za kulturo, v sodelovanju s FV-jem razpisuje natečaj za izdajo CD-plosce studentskim glasbenim skupinam ali posameznikom, ki se nimajo izdanega CD-ja, na področju popularne glasbe. Prijava mora vsebovati: potrdilo o statusu studenta, pri skupinah mora biti vsaj polovica članov studentov, posnetke z vsaj 30 minutami glasbe, besedila, kratko biografijo in kontakt skupine (ime, naslov in telefonsko številko). Prijave pošljite do 15. septembra na naslov: SOU v Ljubljani - enota za kulturo (za glasbeni natečaj), Kersnikova 4, 61000 Ljubljana.

Jutri, 7.9., ob 18. uri okrogla miza o astrologiji, prerokovanju iz kart in horoskopih; ob 21.30 nastop skupine Candomble; ob 24. uri »Noc polne lune«.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

GLASBA
SLOVENIJA

FESTIVAL LJUBLJANA

V ponedeljek, 11. septembra, bo ob 20. uri v Krizankah gala koncert opernih-arij s svetovno znanim tenoristom Joséjem Carrerasom. Nastopajo se: Elisabet Rey, sopran, in orkester Slovenske filharmonije, dirigent Elio Boncompagni. Koncert je omogočil Petrol.

TABORSKI KULTURNI DNEVI, ŽALEC

Danes, 6. septembra, bo ob 19. uri v dvorani Doma 2. slovenskega tabora v Zalcu koncert Slovenskega okteta.

LJUBLJANA

Danes, 6. septembra, bo ob 20. uri v

okviru jesenskih serenad v Trubarjevem antikvariatu Večer Maxa Regerja. Nastopajo: Mirko Vičentić - Polic, violina, Bojan Cvetreznik, viola, Ivan Sostaric, violoncelo.

PRESKA

Danes, 6. septembra, bo ob 20. uri v župnijski cerkvi v Preski v okviru jesenskih serenad Večer francoske glasbe z ustno harmoniko in harfo. Nastopata: Vladimir Horvat, ustna harmonika, in Bronislava Princic, harfa.

LJUBLJANA

Jutri, 7. septembra, bo v ljubljanskih Krizankah nastopil Zoran Predin (na

sliki) s skupino Avtomobili in prijatelji. Predstavil bo nov CD Napad ljubezni.

RAZSTAVE
SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 30. septembra v Moderni galeriji.

CANKARJEV DOM

Razstavi 55 protagonistov konstruirane umetnosti in Josef Albers sta odprti do 10. septembra.

V Tivolskem gradu je na ogled razstava del nagajencev prejšnjega mednarodnega grafičnega bienala.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Pregledna razstava lesorezov iz obdobja 1935-1995 avtorja Lojzeta Spacala je podaljšana do 30. septembra.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji: razstavi Arhitektura in Nastanek, ogrožanje in reševanje likovne discipline.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah NARODNE GALERIJE je na ogled razstava GOTIKA V SLOVENIJI: Slikarstvo in kiparstvo.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V galeriji je na ogled pregledna razstava kiparja Stojana Batiča.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji je do 6. septembra na ogled razstava scenskih osnutkov, karakternih studij, slik, risb in grafik Avgusta Cernigoja.

GALERIJA ŠKUC, Stari trg 21

V galeriji je na ogled razstava kiparke Anamarije Smajdek Komorni kalejdoskop.

GALERIJA SMELT, Dunajska 160

V galeriji je na ogled razstava Izbor cvetnih kom-

pozicij: Rože - nosilke podzavestno docutene vsebine Mire Capuder.

GALERIJA EGURNA, Gregorčičeva 3

V galeriji sta na ogled razstava slik Zige Okorna in projekt V.S.S.D. z beneškega festivala.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

V galeriji je na ogled razstava Od skice do lutke Agate Freyer-Majaron. (na sliki: iz predstave Trnuljčica)

GALERIJA ŠIVČEVA HIŠA, RADOVLJICA

V galeriji je na ogled razstava Slike in risbe akademskega slikarja Janeza Zalaznika. Predstavljena so dela, ki so nastala v zadnjih šestih letih, med njimi tudi najnovejše risbe na papirju, katerih osrednja tema je umetnikova družina.

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI, CELJE

V galeriji je na ogled razstava Forma eterna, ki predstavlja osemnajst mladih slovenskih umetnikov Akademije za likovno umetnost iz Ljubljane ob njeni petdesetletnici.

GRAFIČNI MUZEJ, ROGAŠKA SLATINA

Devetdeset grafičnih listov karikatur Williama Hogartha (1697-1764), londonskega slikarja in bakroreza, je na ogled do 9. septembra.

MESTNA GALERIJA, PIRAN

Samo se do 8. septembra je na ogled razstava slovitega ameriskega umetnika bolgarskega rodu Christa z najnovejšimi fotografijami berlinskega Reichstaga.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 8.10. razstavlja James Rosenquist.

Muzej Revoltella-Galerija v 5.nadstr.: danes, 6.9., ob 21. uri otvoritev razstave sodobnih umetnikov, ki jo je organizirala galerija Torbandena.

Galerija Art Light Hall: v soboto, 9.9., ob 18. uri otvoritev razstave Uga Pierrija.

Miramarski park- Konjusnica

Do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble.

Sesljan - Sedež letovisarske ustanove: do 14.9. je na ogled razstava Vojka Gasperuta. Urnik: vsak dan 10-13, 16-19.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

V dvorani Dezelnih stanov na gradu je do 17.9. odprta razstava Gotske cerkve v dolini Soče in v Brdih.

STANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela trzaskega umetnika. Urnik: od delavnikih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta razstava o Pier Paulu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes dve stoletji umetnosti na Koroskem«.

Skofijski muzej (Lidmanskysgasse 10): odprt je do 15. oktobra.

BELJAK

Galerija ob mestnem zidu: do 13.9. razstavlja furlanski umetnik Mario Micossa.

ŠENTJANŽ V ROŽU

K-k center, Stara sola: Do 9.9. je na ogled razstava Zorke Loiskandl-Weiss z retrospektivo slikarskih del »Od zacetka do sedaj«.

TINJE

Galerija Tinje: Do 17.9. je na ogled stalna razstava lesorezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentina Omana.

PLIBERK

Do konca septembra razstavlja Werner Berg.

TRST

Grad sv. Justa: »De occulta philosophia« - festival carovništva. Danes, 6.9., ob 18. uri; okrogla miza o ipnozi in reinkarnaciji; ob 21.00 uri nastop skupine Danza dei Cakra; ob 22.30 Disco live.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Klic po ljubezni bo v vaših globinah preglasil vse ostale zvoke, zato mu boste brez omahovanja sledili. Ugotovili pa boste, da je za ljubezen poleg srca potrebna tudi glava...

Benjamin: Na kaj čakas, ljuba duša? Na srečno naključje, ko se boš na vogalu zatekla v svojo simpatijo, on pa ti bo pobral knjigo, se ti vljudno opravičil in te povabil v svoj objem? In kakšen konec imas v mislih? Da ga neseš iluzorno izrineš iz svojega srca in ga skušas pozabiti? Najbrž ne. Edini smiselni konec je zate pravzaprav začetek; konec nesmielnega trpinčenja v zaljubljenosti na daljavo in začetek konkretnega zblizevanja z osebo, ki si ji pripisala toliko nebeskih lastnosti. Količkor vidim, ne boš več dolgo omahovala; ne boš več čakala na srečno naključje, ampak se boš odločno podala v »akcijo«. Otresla se boš bojazni pred srečanjem in zlasti bojazni pred možnostjo, da

Benjamin: Po mojem vidanju te bodo z veseljem povabili v nadaljnje delovno razmerje, saj si vestna in učinkovita. Vendar te v tej službi ne vidim ravno dolgo, kajti čez čas se ti bo ponudila možnost boljšega delovnega mesta, ki ti bo omogočilo tudi napredovanje, ki bo najbrž zahtevalo še dodatno izobrazevanje, v katerega pa se boš spustila z največjim veseljem. Vajino zakonsko razmerje se ne bo tako kmalu bistveno izboljšalo, saj se je doslej med vama nakopilo preveč napetosti, da bi jih mogla rešiti čez noč - zlasti zato, ker za tovrstno reševanje nista najbolj navdušena oziroma cutita do iskrenih pogovorov o problemih precejšen odpor. Obstaja torej dvoje možnosti: ali bosta vztrajala v odtujenem vzdušju, brez zelene strasti in topline, svoje vzgibe po teh občutjih pa bosta zadovoljevala drugje (kajti zanemarjanje teh čustev bi vajino osebno in vzajemno življenje le se poslabšalo), ali pa se bosta razšla ter se odprla za nova poznanstva. Najbrž se bo zgodilo prvo, kajti ne vidim, da bi bila dovolj pogumna za ločitev, tudi zato, ker v kaksne velike krize, ki bi vaju prisilile v beg, v vajini prihodnosti ne vidim. Za sinove težave naj poskrbi zdravnik, vi pa se držite njegovih napotkov; po mojem vidanju te težave niso velike in bodo scasoma povsem minile. Vase zdravje bo še naprej zavidanja vredno, se zlasti, če ne boste omejevali svojih srčnih želja in telesnih potreb. Če si ne boste zgradili hiše, pa boste čez leta zagotovo imeli

V Republiki odpiramo novo rubriko, namenjeno vsem, ki poleg prijateljskih nasvetov želite izvedeti še kaj o svoji prihodnosti. K sodelovanju smo povabili vidca Benjamina, ki je doslej že mnogim pomagal iz življenjskih zagat in jim odstrl prihodnje dogodke. Videc Benjamin se pri posvečanju dopisovalcem ne opira na varljive rekvizite, kot so karte, kristali ali astroloski izračuni; zanaša se izključno na svojo modrost in telepatično prepletenost z vašo usodo. Razpisite se o svojih težavah, zastavite vprašanja in pismo z geslom pošljite na uredništvo Republike, Slovenska 54, 61000 Ljubljana (s pripisom ZA BENJAMINA). Podatki, po katerih bi vas lahko kdo prepoznal, bodo izločeni. Če ne želite kakati na odgovor v Republiki ali želite obširnejši in cimhitrejši odgovor, vam lahko videc Benjamin odgovori tudi na dom. V tem primeru ne navajajte gesla; napisite zgolj svoj naslov.

li vsaj svoje stanovanje. Kakih denarnih čudezev v vašem življenju ne vidim, vendar boste za osnovne potrebe imeli vselej dovolj. O svojih sorodnikih ste žal napisali premalo za kakšno resnejše videnje. Naj se mi oglasijo sami. Če boste uspeli poslušati svoje srce ter se izkoptati iz okov, v kateri ste se zapletli zaradi bojazni pred temacno prihodnostjo, vas čaka vse najboljše. Resnične čudeze si vselej ustvarimo sami.

Imam problem, za katerega sem tudi sama kriva. Pred dobrim letom sem končala s fantom, za katerim sem pretocila kar nekaj solza, vendar to ni nič pomembnega. Se dolgo sem upala, da bova prišla spet skupaj, saj je tako kazalo tudi z njegove strani, vendar je v mojem srcu ostala praznina. Pred kratkim sem po naključju izvedela nekaj stvari, ki so mi znova vlile upanje. Zanima me, ali se bo moja želja uresničila. Kaj naj storim? Bom spoznala katerega drugega fanta, s katerim bom ostala za vselej skupaj? Kdaj približno naj bi ga spoznala? Zanima me se, kaj mi čaka v življenju (služba, zdravje, denar)?

Benjamin: Kolikor vidim
sta se s fantom razsla zaradi
nekega grdega nesporazu-
ma, najbrž na vrhuncu kri-
ze, ki ji nista bila kos. Pa-
nista vedela, da se ljubezen
kali in poglablja prav v kri-
zah, ampak sta v prepriča-
nju, da je za vajine osebn-
težave (ki so se vama drug
od drugem obujale) kriv prav
tner, naivno verjela, da bo za

TESTIKEL
 COIT
 TAKE
 ROST
 KURA
 NARI
 PALOGRAF
 AK
 SOREL
 SKAKAC
 TOIJAC
 TM
 OT
 AR
 SC
 RUS
 MAL
 RIO
 TANT
 TER
 ZNAVOUR
 KAVA
 ANGINA
 EDVICNI KA-
 MEN
 ERKIN
 MARIA
 EAST SIDE
 ARKADA

Svetlikajoči se modni dodatki

Klasični dodatki na ovratniku srajce, se pogostejše pa na ovratniku kostima, so letos pripone različnih oblik z rastlinskimi in živalskimi motivi. Izdelane so iz dragih ali umetnih kamnov, največkrat so obdane z zlatim okvirjem.

Ni nujno, da so kamni pristni, tudi umetni se nosijo in so morda se bolj praktični, saj ni velike škode, če jih na cesti izgubimo, iz njih pa lahko delamo pestrejšo in različnejšo barvno kombinacijo. O pravih dragih kamnih pa bomo vseeno kaksno rekli. V modi so predvsem prosojni in belo svetleči diamanti in briljanti, lepi pa so tudi zeleni smaragd, raznobarvni opali, vijolični ametist, modri safir, modrozeleni akvamarin, rumenorjavi jantar, rumeni topaz in še nekateri.

Ker je kostim predvsem dnevno oblačilo, nosimo umirjene kombinacije kamnov v tonu obleke, recimo k rdecemu kostimu se poda rdec rubin. Detajli so lahko v modrem safirju in delčkih opala.

Vecerna toaleta je bolj vajena dragih kamnov. Modna barva je klasično črna, posebnost so prosojne cipke brez podloge, črne spodnjice pa prešite z blesci. Dekoracije s kamni so najpogostejše na veržici in uhanih. K črni se pravzaprav poda vsak kamen. Paziti je treba takrat, ko je obleka posuta z blesci - izberimo briljante. Ti bodo zasijali v podobnem odtenku kot blesčice.

Se ena od posebnosti letosnje ponudbe: k nenavadno oblikovanim, čisto norim sončnim ocalom nataknemo se po vzorcu enak širok ovratnik, spodaj oblikovan v spico. Komplet nosimo k enostavnim oblačilom, tako je izrazit in izreden.

Suzana Belak Pungartnik

ZNAMENJA ZODIAKA / DEVICA (2)

Škrlatni kristali so vir energije

Dragocen kamen Device je tudi črni opal

V astrologiji je znamenje Device pod okriljem planeta Merkurja. Lastnosti, ki jih pripisujejo Merkurju, so komunikativnost, govornost in bistroumnost, poleg tega pa spodbuja tudi miselne procese.

Po mitološki tradiciji je Merkur sin vsemogočnega Zeusa ter velja za zaščitnika trgovcev in popotnikov. Ker planet vlada dvema astrološkima znakoma, Dvojčkoma in Devici, pravijo, da svetlejša stran Merkurja vpliva na znak Dvojčka, njegova temnejša pa na Devico.

Devica kot sesto astrološko znamenje simbolizira transformacijo oziroma prenotranjanje dejstev iz vsakdanjega življenja v vsesplošno modrost. Pri tem bi morala nujno uporabiti pridobljeno znanje skupaj z uvidevnostjo, razumevanjem in toleranco, kajti modrost vključuje tako umsko kot srčno izkušnjo.

Kristali in nakit

Vsaka barva kristala ali kamna ima svojstven učinek v delovanju na naše telo. Barve, kot tudi vse druge stvari, imajo svojo pozitivno in negativno plat. Pri izbiranju tiste, ki jo bomo uporabili za določen namen, moramo upoštevati tako fizično, kot psihično stanje telesa. Nobeno pretiravanje ni koristno.

Da bi zadostili potrebam ali željam, lahko kamne in barve tudi menjamo iz dneva v dan. Če smo na primer telesno napeti, bomo tisti dan uporabljali zeleni kamen za

telesno pomiritev. Miselno pomiritev nam pomagajo doseči indigo modri in zeleni kamni, za duševno umirjenost pa bomo segli po kamnih svetlo modre barve.

Da bi izpolnila svoje poslanstvo na tem planetu, priporočajo Devici uporabo ali nošenje kristalov ter kamnov škrlatne ter temno vijolične barve. Škrlatni in temno vijolični odtenki kamnov naj bi pomagali pri iskanju notranjega jaza, ker oddajajo tistemu, ki jih nosi, energijo, odgovarjajo najvišjim silam v njegovi naravi. Temno vijolični odtenki so povezani z zalovanjem, ožoznostjo, kajti proces transformacije je pogostokrat boleča izkušnja. Škrlatni odtenek pa simbolizira duhovni dosežek višje stopnje.

Preveč enostavno je reči, da imajo Device zelo rade zeleno in temno rjavo barvo. Temu bo sicer kdo oporekal-a, pa vendar tradicija Devici pripisuje

tudi ti dve barvi.

Dragoceni kamen Device je črni opal, v cigar notranjosti se mavrično prepleta bogat barvni spekter. Rimljani so verjeli, da je most med nebom in zemljo ter ga simbolično imenovali Oko vesolja ali Kamen upanja. Drugi dragoceni kristal Device je dihidroit ali iolit vijolične barve.

Srečo Devicam prinaša manj poznani ampak pogosto uporabljeni labradorit. Ta pomaga tudi pri jancanju hrbtnicnih mišic in pravilni namestitvi hrbtnih vretenc oziroma polarizaciji vretenc. Kadar ga uporabljamo za zdravljenje, priporočajo uživanje slane hrane. Drugi Devicin talisman je tigrovo oko, ki naj ga nosijo v zepu, magnetit pa jim učinkovito pomaga pri zdravljenju putike in krčev.

Za nakit in podobno okrasje naj si izberejo hematit, ki je prav dandanes nepogrešljiv za pri izdelovanju nakita. (I. L.)

KANADA

Skrivnostna dežela medvedov (4)

Vsi, ki smo bili tisti hip pokonci, smo imeli neizmereno srečo, kajti zapiski popotnikov govori, da je vrh Mount Robsona večino leta zavrt v temne deževne oblake. Tabor je ozivel. Bili smo zadnji, kajti plezalci so nas ob pridusenem zvončkanju plezalne opreme zapustili že v zgodnjih jutranjih urah. Po nevsiljivem jutranjem požaru smo se lotili zajtrka. Sredi prijetnega opravila me je zmotila moreča tišina. Ozrl sem se in grizljaj mi je ostal v grlu. Iz gozda proti nam se je počasi gugala črna pošast. Kosmatinec se je skoraj obregnil ob sotor na robu sotorišča in jo počasi, ob spremljavi strmecih in prestrašenih pogledov, mahnil proti vrvi, na kateri se je zračila moja spalna vreča. Kosmatinec jo je zaničljivo zagugal s prednjo sapo in nato

prestopil bližnji potoček. Mrtila je bilo konec. Nas gost je deloval ignorantsko, vendar nikakor nevarno. Pograbil sem fotoaparat in stekel za njim. Prvi hip sva hodila vzporedno na vsaki strani potoka, nato sva začela teči, naslednji hip pa se je črnih ob drevesu postavil na zadnje noge z očitnim namenom, da se postavi v bran ali pa da jo popiha med vejave. Pritisnil sem na sprožilec, nato pa sva jo v smrtnem strahu ubrala vsak na svojo stran. Namesto pričakovane pohvale sem bil v taboru dežen enotne in hude graje. Moja nepremišljenost bi se lahko tudi drugače končala, če bi bil medved slabe volje ali pa če bi mi nasproti stal, namesto rjavega medveda, zloglasni grizli.

Zivalstvo je bilo v tem razgledu na zemlji številno in ra-

znoliko. Poznalo se je, da se je meja med človekom sovrastnikom in preganjano živaljo v tem ogromnem zaščitnem prostoru podrla. Živali so se na srečanje s človekom odzivale počasi in niso dajale vtisa, da ga imajo za nasprotnika, pred katerim je treba nemudoma zbežati. Omenjeno srečanje z medvedom med našim stiraštdnevnom bivanjem na zahodu ni bilo edino. Srečali pa smo tudi košute, jelene, karibuje, gorske koze in marote, ki so najbolj podobni svizcem, ter vedno nagajive "cipmankse" - zemeljske verice, male ljubke pošasti, ki so znale izmakniti hrano že ob naši najmanjši nepazljivosti. Spoznali smo, da je nacionalni park Jasper, to kar mora biti vsak nacionalni park, se pravi svetišče, posvečeno naravi, v katerega

Vrhovi v sosesčini Titikane (Foto: Janez Jaklič)

lahko vstopi le človek z veliko srčne kulture.

Ostanek dneva smo porabili za vzpon ob robu ledenika na približno 2900 metrov visoko Titikano, s katere smo imeli precudovit razgled na okoliske gore, na brezkončno morje oblakov. Za kaj več kot za spostljive pristope k vrhovom tudi nismo imeli opre-

me, kajti tu so vrhovi deviški, se vedno svobodni in nevkovani v jeklene vrvi in kline, namenjeni samo najsmrečnejšim in najpogumnejšim izbrancem.

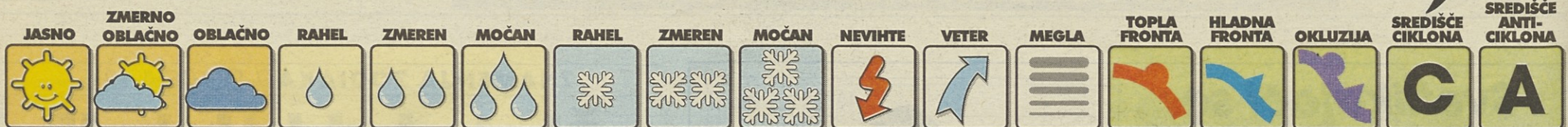
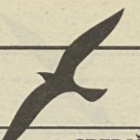
Nastopil je tretji dan, zadnji dan našega kratkega bivanja na tem posvečenem prostoru. Sestopal sem pijan od lepote, ki sem jih pil iz te čudovite case, obdane z gor-

skimi venci. Ob misli na domovino sem postal otožen. Naše gore so oskrunjene s klini, zvezane z jeklenimi vrvmi in so javno smetišče številnih ljudi, ki vanje ne sodijo, so bolj naša sramota kot naš ponos.

Pešpoti je bilo konec. Prišli smo do najetega avtomobila na parkirišču. Smeti, ki smo jih prinesli v dolino,

smo odvrgli v enega od številnih dobro zaprtih zabojnikov. To je najbolj preprosto opravilo, ki ga naredi vsak obiskovalec tega parka, o čemer najbolj zgovorno prica neoskrunjena narava. Misel in želja, da bi bilo doma prav tako, sta na moj obraz privabili le kisli nasmehi.

Janez Jaklič
(Konec)

VREMENSKA SLIKA

Nad Jadranom in zahodnim Balkanom je območje nizkega zračnega pritiska s frontalnim valom. Nad naše kraje doteka toplejši in precej vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.28 in
zašlo ob 19.32. Dan bo dolg
13 ur in 4 minut. Luna bo
vzšla ob 17.43 in zašla ob
3.11.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	20,0	Mura	12,6
Malinska	22,0	Sava (Radovljica)	9,6
Portoroz	21,0	Sora	11,8
Porec	21,0	Ljubljana	12,1
Split	23,0	Soca	12,5
M. Losinj	23,0	Vipava	9,4
Dubrovnik	23,0	Bohinjsko jezero	16

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
SE 5 do 10 vozlov

popoldne:
NE 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 2.30 najnižje -49 cm, ob 9.05 najvišje 39 cm, ob 14.55 najnižje -25 cm, ob 20.41 najvišje 39 cm.

Jutri: ob 3.06 najnižje -54 cm, ob 9.35 najvišje 46 cm, ob 15.32 najnižje -33 cm, ob 21.21 najvišje 43.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	15
1000 m	12
1500 m	9
2000 m	6
2500 m	4
2864 m	2

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje se bodo predvsem dopoldne slabo pocutili, bolj nemirni bodo, utrujeni in potrti.

VOX POPULI

Kadar se začne dan po-
vračati, začne tudi mrz-
leje prihajati.

☺ ☺ ☺

Isti veter premika
morje in usodo.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ... PA ŠE RES JE

Britanski zakladni minister prepovedal klasične citate

LONDON - Birokrati britanskega zunanjega ministrstva bodo morali pozabiti na dosedanje bombastične fraze, v katerih je mrgolelo latinski in grških citatov. Odklenkalo je torej vsemu, kar smrdi po Ciceru, Homerju in klasični kulturi. Generalni sekretar zakladnega ministrstva Terence Burns je ob prepovedi besed, kot so »par condicio«, »sine qua non«, »eureka«, svojim uradnikom svetoval, naj uporabljajo vsem razumljiv besedni zaklad. Sir Terence je tudi pojasnil, zakaj se je odločil za prepoved latinsčine in grščine. Po njegovem mnenju bodo zdaj odpravili nelegodje, ki ga občutijo funkcionarji, ki se v solah niso učili obeh klasičnih jezikov.

V Veliki Britaniji izredno cenijo učenca latinscine in gršcine, tako da sta ta jezika skoraj obvezna za vse otroke aristokracije in vladajoče buržoazije. Ti nato na debelo razkazujejo svoje znanje tudi v stikih z ljudmi, ki nimajo klasične izobrazbe. Latinski citati so stalnica v westminster-

skih razpravah, tako da v govorih parlamentarcev dobesedno mrgoli raznih »ad hoc«, »bona fide«, »vice versa«, »mutatis mutandis«, »in situ«, »prima facie«, »casus belli«, »fiat lux«... Nekdanji minister lord Armstrong, ki je studiral v Etonu in Oxfordu, je celo skoval nov citat, ki se glasi: »Bis dat qui cito dat.« (Kdor prvi da, dvakrat da).

Seveda takšno postavljanje moti večino ljudi, zlasti tiste, ki so svoj položaj dosegli z garaskim delom in pridnostjo, ne po zaslugi izvora in klasičnega študija. Po prvih vtisih, ki jih je posredoval včerajšnji Daily Telegraph, so zakladni birokrati s precejšnjo mero humornja sprejeli Burnsovo okrožnico. Po njihovem mnenju to sploh ne bo vplivalo na storilnost in na dosedanje delovne navade. Tudi omenjeni citat lorda Armstronga je namreč ostal brez odziva, saj se birokrati ne tepejo, da bi prvi vstopili v svoje pisarne. Z jezikovno uravnilovko pa bodo bržkone zadovoljni »navadni«² državljanj.

Rusi naj bi bili imuni na aids?

MOSKVA - Aids se v Rusiji širi počasi, ker se je ta bolezen med slovanskimi plemeni širila med drugim in petim stoletjem, tako da so poznejše generacije postale imune. To presenetljivo tezo je v včerajšnjem Moskovskem komsomolcu navedla znanstvenica Tatjana Golosova, ki dela v moskovskem ematološkem (krvnem) zavodu. Golosova je prišla do te presenetljive ugotovitve po poglobljeni zgodovinsko-zdravstveni raziskavi. Prepričana je, da bodo njeno tezo v prihodnje tudi znanstveno dokazali.

Večina ruskih zdravnikov pa je prepričanih, da je resnica precej drugačna. V začetku se aids res ni širil, a to po zaslugi zaprte komunistične družbe, v kateri ni bilo take spolne promiskuitete kot na Zahodu. Danes naj bi bil položaj precej drugačen, le da to iz uradnih statistik ni razvidno. Ker je rusko zdravstvo v obupnem položaju, namreč ni sposobno nadzirati dejanskega širjenja epidemije, tako da je podatek o 150 mrtvih zaradi aidsa od leta 1987 do danes neresničen.

Nenavadne »družine«

BONN - Vsak sedmi nemški otrok živi v dvoclanski družini, sam z očetom ali materjo samohranilko. Po zadnjih statističnih podatkih je takih otrok kar 2,3 milijona. Skoraj vsi so edinčki, saj sta se starša ločila, se prelen so lahko dobili bratca ali sestrico. Po statističnih podatkih je v Nemčiji 15,6 milijona mladoletnih otrok, zakonskih parov je 7,8 milijona, imajo pa 13,3 milijona mladoletnih otrok. Kar 46,5 odstotka teh parov ima le po enega otroka.

Kanada v zobeh naravovarstvenikov zaradi množičnega lova na tjulnje

Pred kanadskim predstavništvom v Londonu so napolnili skoraj osemmetrsko lutko, ki mori ubogega tiulnja (AP)